

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om placeringsfonder och lagen om Finansinspektionen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att lagen om placeringsfonder och lagen om Finansinspektionen ändras. Syftet med propositionen är att genomföra direktivet om ändring av fondföretagsdirektivet när det gäller förvaringsinstitutsfunktioner, ersättningspolicy och sanktioner.

I lagen om placeringsfonder ska det finnas bestämmelser om kraven på ersättningspolicy i ett fondbolag, om principerna för fastställande av ersättningar samt om fondbolagets skyldighet att informera om ersättningspolicyn. Det föreslås också att kraven på ett förvaringsinstituts verksamhetstillstånd och bestämmelserna om andra sammanslutningar som får vara förvaringsinstitut ändras. I lagen föreskrivs också noggrannare än hittills förvaringsinstitutets uppgifter, villkoren för utläggande av uppgifter på entreprenad, organiseringen av förvaringsinstitutets verksamhet samt det ansvar som förvaringsinstitutet har för förlusten av förvarade finansiella instrument och för annan förlust som förorsakas fondbolaget och fondandelsägarna.

Bestämmelserna om administrativa påföljder i lagen om placeringsfonder och lagen om Finansinspektionen ändras så att de motsvarar direktivets bestämmelser. Jämfört med nuläget innebär ändringarna att antalet bestämmelser i lagen om placeringsfonder för vilka det påförs en administrativ påföljdsavgift enligt lagen om Finansinspektionen utökas och att det tillämpas ett högre maximibelopp för påföljdsavgiften för överträdelser. Påföljdsavgiftens maximibelopp höjs avsevärt jämfört med nuläget. Den påföljdsavgift som påförs en juridisk person får uppgå till antingen högst tio procent av den juridiska personens årsomsättning eller, om den juridiska personen ingår i en koncern, av omsättningen enligt koncernbokslutet för koncernens yttersta moderbolag, eller högst fem miljoner euro, och den påföljdsavgift som påförs en fysisk person får uppgå till högst fem miljoner euro. I stället för påföljdsavgifterna ovan kan det påföras en påföljdsavgift som får vara högst dubbelt så stor som den vinning som erhallits genom gärningen eller försummelsen.

Ändringarna gäller dessutom fondbolagets skyldighet att ha ett system genom vilket det kan ta emot rapporter om misstänkta överträdelser. Dessutom föreslås det i lagarna vissa ändringar till följd av nationella behov.

Lagarna avses träda i kraft den 18 mars 2016.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL.....	1
innehåll	2
ALLMÄN MOTIVERING	4
1 Inledning	4
2 Direktiv om ändring av fondföretagsdirektivet när det gäller förvaringsinstitutsfunktioner, ersättningspolicy och sanktioner	5
2.1 Allmänt	5
2.2 Ändringar i fondföretagsdirektivet.....	5
2.2.1 Ändringar av definitioner	5
2.2.2 Fondbolagets ersättningspolicy och ersättningspraxis	5
2.2.3 Förvaringsinstitutets skyldigheter	6
2.2.4 Skyldigheter i samband med information till investerarna.....	8
2.2.5 Skyldigheterna för de myndigheter som ansvarar för beviljande av verksamhetstillstånd och för tillsyn.....	8
2.2.6 Förfaranden för klagomål och prövning utanför domstol	10
3 Nuläge.....	10
3.1 Placeringsfondsverksamheten i Finland.....	10
3.2 Lagstiftning	11
3.2.1 Lagen om placeringsfonder	11
3.2.3 Lagen om Finansinspektionens tillsynsavgift	16
3.3 Bedömning av nuläget	16
3.3.1 Lagen om placeringsfonder	16
3.3.2 Lagen om Finansinspektionen.....	21
3.3.3 Lagen om Finansinspektionens tillsynsavgift	23
4 Målsättning och de viktigaste förslagen.....	23
4.1 Målsättning	23
4.2 De viktigaste förslagen.....	23
4.2.1 Ledningsorgan, ledning och verkställande ledning	23
4.2.2 Förvaringsinstitutets uppgifter och ansvar	24
4.2.3 Ersättningssystem och informationsskyldighet som gäller ersättningspraxis	25
4.2.4 Administrativ påföljdsavgift.....	25
4.2.5 Förfaranden för klagomål och prövning utanför domstol	25
4.2.6 Övriga lagstiftningsändringar.....	26
5 Propositionens konsekvenser	26
5.1 Ekonomiska konsekvenser	26
5.1.1 Statsfinansiella konsekvenser.....	26
5.1.2 Konsekvenser för branschen och investerarna	26
5.2 Konsekvenser för myndigheterna	28
5.3 Samhälleliga konsekvenser	28
6 Beredningen av propositionen	29
6.1 Beredningsskeden och beredningsmaterial	29
6.2 Remissyttranden och hur de har beaktats.....	29
7 Andra omständigheter som inverkat på propositionens innehåll	30
allmän motivering	31
1 Lagförslag	31
1.1 Lagen om placeringsfonder.....	31
4 b kap. Ersättningar	34

RP 3/2016 rd

5 kap. Förvaringsinstituts uppgifter, förutsättning för utläggande av uppgifter på entreprenad samt verksamhet	37
18 kap. Återkallande av fondbolags verksamhetstillstånd, begränsning av verksamheten, upplösning av fondbolag och placeringsfonder samt behandling av kundklagomål	44
22 kap. Påföljder och rapportering om överträdelser.....	46
22 a kap. Tillsynsbefogenheter.....	52
1.2 Lagen om Finansinspektionen	53
2 Närmare föreskrifter.....	58
3 Ikraftträdande.....	58
4 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning	58
Lagförslag.....	62
Lag om ändring av lagen om placeringsfonder	62
Lag om ändring av lagen om Finansinspektionen.....	77
Bilaga.....	81
Parallelltext.....	81
Lag om ändring av lagen om placeringsfonder	81
Lag om ändring av lagen om Finansinspektionen.....	105

ALLMÄN MOTIVERING

1 Inledning

Fondverksamheten regleras av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag), *fondföretagsdirektivet*, (omarbetning). I direktivet har fondföretagsdirektiv 85/611/EEG och de ändringar som gjorts efter antagandet kodifierats. Fondföretagsdirektivet har genomförts genom lagen om placeringsfonder (48/1999) och lagen om Finansinspektionen (878/2008).

Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring av direktiv 2009/65/EG om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag) när det gäller förvaringsinstitutsfunktioner, ersättningspolicy och sanktioner, *ändringsdirektivet till fondföretagsdirektivet* eller *ändringsdirektivet*, antogs den 23 juli 2014. Direktivet baserar sig på kommissionen förslag (COM(2012) 350 final). Direktivet offentliggjordes i Europeiska unionens offentliga tidning den 28 augusti 2014. Medlemsstaterna ska senast den 18 mars 2016 anta och offentliggöra de lagar, förordningar och administrativa föreskrifter som är nödvändiga för att följa direktivet. Medlemsstaterna ska tillämpa bestämmelserna och föreskrifterna från och med den 18 mars 2016. Syftet med direktivet är att hos investerare öka förtroendet för fondföretag genom att skärpa de krav som gäller förvaringsinstituts uppgifter och ansvar, förbättra fondbolagens och investeringsbolagens ersättningspolicy och genom att ta i bruk sådana gemensamma normer för påföljder som tillämpas på de mest centrala överträdelserna enligt fondföretagsdirektivet.

Bestämmelser om påföljder som är avsedda att stärka gemensamma minimikrav för att skapa mer enhetliga nationella sanktionssystem har under den senaste tiden också inkluderats i ett flertal andra direktiv om finansmarknaden, bl.a.

1) Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU om behörighet att utöva verksamhet i kreditinstitut och om tillsyn av kreditinstitut och värdepappersföretag, om ändring av direktiv 2002/87/EG och om upphävande av direktiv 2006/48/EG och 2006/49/EG, *kreditinstitutsdirektivet*,

2) Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU om marknader för finansiella instrument och om ändring av direktiv 2002/92/EG och av direktiv 2011/61/EU, *direktivet om marknader för finansiella instrument*, och

3) Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/50/EU om ändring av Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/109/EG om harmonisering av insynskraven angående upplysningar om emittenter vars värdepapper är upptagna till handel på en reglerad marknad, *insynsdirektivet*, av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/71/EG om de prospekt som ska offentliggöras när värdepapper erbjuds till allmänheten eller tas upp till handel och av kommissionens direktiv 2007/14/EG om tillämpningsföreskrifter för vissa bestämmelser i direktiv 2004/109/EG.

Kreditinstitutsdirektivet har genomförts genom kreditinstitutslagen (610/2014) och vissa andra lagar. De lagändringar som behövs för att genomföra direktivet om ändring av öppenhetsdirektivet har trätts i kraft den 26 november 2015.

I fondföretagsdirektivet ges kommissionen befogenhet att anta delegerade akter i frågor som föreskrivs i artikel 26b. Kommissionen har den 17 december 2015 gett ett förslag till kommissionens delegerade förordning om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EU när det gäller förvaringsinstituts skyldigheter (*Commission Delegated Regu-*

lation (EU) .../... of 17.12.2015 supplementing Directive 2009/65/EC of the European Parliament and of the Council with regard to obligations of depositaries, C(2015) 9160 final). Dessutom ges kommissionen befogenhet att godkänna de förslag till tekniska standarder för genomförande som Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten (Esma) utarbetat och som fastställer förfaranden och former för överlämnande av information till Esma om administrativa påföljder och andra administrativa åtgärder.

2 Direktiv om ändring av fondföretagsdirektivet när det gäller förvaringsinstitutsfunktioner, ersättningspolicy och sanktioner

2.1 Allmänt

Ändringsdirektivet innehåller fyra artiklar. I artikel 1 föreskrivs det om tillägg och ändringar i artikel 2, 22—26, 30, 69, 78, 98, 99, 112 och 112a och modul A punkt 2 i bilaga I till fondföretagsdirektivet. Till placeringsfundsdirektivet har nya artiklar 14a, 14b, 22a, 26a, 26b, 99a—99e och 104a lagts till, och artikel 23.5 och 23.6, kapitel V avsnitt 3 och artikel 112b har upphävts. I artikel 2 föreskrivs om medlemsstaternas skyldighet att senast den 18 mars 2016 anta och offentliggöra de lagar, förordningar och administrativa föreskrifter som är nödvändiga för att följa detta direktiv och att tillämpa dem från och med samma dag. I artikel 3 föreskrivs om ikraftträdandet av direktivet.

2.2 Ändringar i fondföretagsdirektivet

2.2.1 Ändringar av definitioner

Till definitionerna i artikel 2 i kapitel I i fondföretagsdirektivet har det fogats definitioner av ledningsorgan och finansiellt instrument (artikel 2.1).

2.2.2 Fondbolagets ersättningspolicy och ersättningspraxis

I artikel 14 a i kapitel III i fondföretagsdirektivet finns bestämmelser om ett fondbolags skyldighet att tillämpa sådan ersättningspolicy och ersättningspraxis som är förenlig med och främjar en sund och effektiv riskhantering och inte uppmuntrar till sådant risktagande som föreskrivs närmare i artikeln, och som står i strid med de intressen som fondbolagets fondföretag har (punkt 1). I artikeln föreskrivs att ersättningspolicy och ersättningspraxis ska inbegripa fasta och rörliga delar av löner och diskretionära pensionsförmåner (punkt 2). I artikeln finns bestämmelser om de personalgrupper på vilka ersättningspolicyn och ersättningspraxis ska tillämpas (punkt 3).

I artikel 14a föreskrivs om Esmas uppgift att till behöriga myndigheter och finansmarknadsaktörer utfärda sådana riktlinjer som avses i artikel 16 i förordning (EU) nr 1095/2010 om de personer som nämns i punkt 3 och om tillämpningen av principerna om ersättningspolicyn enligt artikel 14b. Riktlinjerna ska beakta de principer om en sund ersättningspolicy som beskrivs i kommissionens rekommendation 2009/384/EG om ersättningspolicy inom finanstjänstesektorn, storleken på fondbolagen och de fondföretag som fondbolagen förvaltar, deras interna organisation samt deras verksamhets art, omfattning och komplexitet. När riktlinjerna utarbetas ska Esma ha ett nära samarbete med den europeiska tillsynsmyndigheten (Europeiska bankmyndigheten) som inrättats genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1093/2010 för att säkerställa överensstämmelse med de krav som har utvecklats för andra finansiella tjänstesektorer, särskilt kreditinstitut och värdepappersföretag.

I artikel 14b föreskrivs om de principer som fondbolaget ska följa när ersättningspolicyn upprättas och tillämpas. Principerna ska tillämpas på ett sätt och i den utsträckning som är lämp-

ligt med hänsyn till fondbolagets storlek och interna organisation samt verksamheternas art, omfattning och komplexitet. I artikeln föreskrivs om ersättningar och om hur ersättningens fasta och rörliga delar bestäms samt om kraven på pensionspolicy och diskretionära pensionsförmåner. I fondbolag som är av betydande storlek ska det inrättas en ersättningskommitté som ska kunna utöva en oberoende bedömning av ersättningspolicy och ersättningspraxis samt av de incitament som skapats för att hantera risker.

2.2.3 Förvaringsinstitutets skyldigheter

Artikel 22 i kapitel IV i fondföretagsdirektivet gäller förvaringsinstitut både för placeringsfonder som förvaltas av fondbolag och för investeringsbolag.

I artikeln föreskrivs om ett fondbolags skyldighet att se till att det för varje placeringsfond som fondbolaget förvaltar utses ett förvaringsinstitut och att detta dokumenteras i ett skriftligt avtal. I artikeln ingår huvudsakligen likadana bestämmelser som de gällande om förvaringsinstitutets främsta uppgifter. En ny uppgift för förvaringsinstitutet är att se till att placeringsfondens kassaflöden övervakas korrekt och att betalningar från investerare eller för investerares räkning i samband med teckning av andelar har mottagits, och att alla likvida medel i placeringsfonden bokförts på likvidkonton (punkterna 1—4).

I artikeln förskrivs om de tillgångar som ska anförtros förvaringsinstitutet för förvaring. I depåförvaring ska hållas finansiella instrument som får registreras på ett konto för finansiella instrument som öppnats hos förvaringsinstitutet och alla finansiella instrument som kan levereras fysiskt till förvaringsinstitutet. För övriga tillgångar ska förvaringsinstitutet kontrollera att fondbolaget eller det fondföretag som agerar för fondbolagets räkning äger tillgångarna (punkt 5). Förvaringsinstitutet ska regelbundet ge fondbolaget en förteckning över fondföretagets samtliga tillgångar (punkt 6).

De tillgångar som förvaringsinstitutet har i depåförvar ska inte återanvändas för egen räkning av förvaringsinstitutet eller av någon tredje part till vilken depåförvaringsfunktionen har delegerats. I artikeln anges det vilka villkor som ska uppfyllas för att de tillgångar som depåförvaras ska kunna återanvändas, om återanvändningen sker för placeringsfondens räkning (punkt 7). Medlemsstaterna ska se till att en placeringsfonds depåförvarade tillgångar, om förvaringsinstitutet eller någon i unionen belägen tredje part till vilken depåförvaring av fondföretagets tillgångar har delegerats blir insolvent, inte är tillgängliga för utdelning eller realisering till detta förvaringsinstituts eller denna tredje parts fordringsägare (punkt 8).

I artikel 22 a finns bestämmelser om förvaringsinstitutets rätt att till en tredje part delegera de funktioner som gäller förvaringen av finansiella instrument och andra tillgångar som avses i artikel 22.5 och om villkoren för delegeringen. Till villkoren hör bl.a. att förvaringsinstitutet har handlat med all tillbörlig skicklighet, omsorg och aktsamhet vid valet av den tredje part till vilken förvaringsinstitutet har för avsikt att delegera en del av sina uppgifter samt att institutet utför regelbunden översyn över och fortlöpande kontrollerar den tredje part till vilken det har delegerat en del av sina uppgifter.

Enligt artikeln får förvaringsinstitutet delegera de funktioner som avses ovan till en tredje part endast om den tredje parten vid varje tidpunkt under utförandet av de uppgifter som delegerats till den uppfyller de villkor som anges i artikeln. En tredje part till vilken förvaringen av finansiella instrument har delegerats ska omfattas av reglering och tillsyn över verksamheten i den berörda jurisdiktionen och den tredje parten ska omfattas av regelbunden extern granskning för att säkerställa att denna har de finansiella instrumenten i sin besittning. I artikeln anges de villkor som ska uppfyllas för att ett förvaringsinstitut ska få delegera depåförvaret av finansiella instrument som finns i ett tredjeland till en sådan lokal sammanslutning som inte

RP 3/2016 rd

uppfyller de ovannämnda villkoren för delegering. Enligt artikeln får den tredje parten vidaredelegera dessa funktioner, förutsatt att samma krav är uppfyllda (punkt 3).

I artikel 23 föreskrivs om sammanslutningar som får vara verksamma som förvaringsinstitut. Förvaringsinstitutet ska vara en nationell centralbank eller ett kreditinstitut som auktoriserats i enlighet med kreditinstitutsdirektivet. Som förvaringsinstitut får vara verksam en annan juridisk person som enligt medlemsstatens lagstiftning är auktoriserad av den behöriga myndigheten att bedriva förvaringsverksamhet enligt fondföretagsdirektivet, omfattas av kapitalkrav som inte understiger de krav som beräknats utifrån den valda metoden i enlighet med artikel 315 eller 317 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012 (*EU:s tillsynsförordning*) och har en kapitalbas som inte understiger det startkapital som anges i artikel 28.2 i kreditinstitutsdirektivet. En sådan juridisk person som avses ovan ska omfattas av reglering och fortlöpande tillsyn och ska uppfylla de övriga minimikrav som anges i artikeln (punkt 2).

Enligt artikeln ska fondbolag som före den 18 november 2016 till förvaringsinstitut har utsett ett institut som inte uppfyller de fastställda kraven i punkt 2 utse ett förvaringsinstitut som uppfyller dessa krav före den 18 mars 2018 (punkt 4).

Enligt artikel 24 är förvaringsinstitutet ansvarigt gentemot placeringsfonden och fondandelsägarna om förvaringsinstitutet, eller en tredje part till vilken depåförvaringen delegerats, förlorat finansiella instrument som depåförvaras. Vid sådan förlust av ett finansiellt instrument som depåförvaras ska förvaringsinstitutet utan dröjsmål återlämna ett finansiellt instrument av identisk typ eller motsvarande belopp till placeringsfonden eller det fondbolag som förvaltar fonden. Förvaringsinstitutet ska inte hållas ansvarigt om det kan bevisa att förlusten är följden av en yttre händelse utanför dess rimliga kontroll, vars konsekvenser hade varit omöjliga att avvärja trots alla rimliga ansträngningar att göra så. Förvaringsinstitutet är ansvarigt gentemot placeringsfonden och fondandelsägarna för övriga förluster som dessa åsamkas till följd av att förvaringsinstitutet uppsåtligen eller till följd av oaktsamhet brutit i fullgörandet av sina skyldigheter (punkt 1). Delegeringen av funktioner till en tredje part inverkar inte på förvaringsinstitutets ovannämnda ansvar (punkt 2).

Enligt artikel 25 får ett företag inte samtidigt vara både fondbolag och förvaringsinstitut (punkt 1). I artikeln föreskrivs om fondbolagets och förvaringsinstitutets skyldighet att agera i placeringsfondens och dess andelsägares intresse och om förvaringsinstitutets skyldighet att agera så att intressekonflikter kan undvikas (punkt 2).

I artikel 26 finns bestämmelser om de villkor för att byta fondbolag eller förvaringsinstitut som föreskrivs i lag eller i anges i placeringsfondens stadgar.

I artikel 26a föreskrivs om förvaringsinstitutets skyldighet att ge sina behöriga myndigheter eller placeringsfondens eller fondbolagets behöriga myndigheter information som institutet fått vid utförandet av sina uppgifter och som dessa myndigheter kan komma att behöva.

I artikel 26b ges kommissionen befogenhet att anta delegerade akter för att fastställa bl.a. följande:

- de uppgifter som ska ingå i det skriftliga avtal om utseende av förvaringsinstitut som avses i artikel 22.2,

- villkoren för att utöva förvaringsinstitutsfunktioner enligt artikel 22.3—22.5,

RP 3/2016 rd

- förvaringsinstitutens skyldighet att visa tillbörlig aktsamhet enligt artikel 22a.2 c,
- skyldigheten att hålla tillgångar åtskilda enligt artikel 22a.3 c,
- de åtgärder som ska vidtas av tredje part enligt artikel 22a.3 d,
- under vilka villkor och omständigheter finansiella instrument som depåförvaras ska anses ha gått förlorade enligt artikel 24,
- vad som ska avses med sådana yttre händelser utanför rimlig kontroll vars konsekvenser hade varit omöjliga att avvärja trots alla rimliga ansträngningar att göra så, enligt artikel 24.1,
- villkoren för att uppfylla det krav på oberoende som avses i artikel 25.2.

2.2.4 Skyldigheter i samband med information till investerarna

I det stycke a som lagts till i kapitel IX artikel 69.1 föreskrivs om skyldigheten att i prospektet lämna detaljerade uppgifter om den aktuella ersättningspolicyn eller en sammanfattning av ersättningspolicyn och en förklaring om att uppgifterna om den aktuella ersättningspolicyn är tillgängliga på en webbplats och att en papperskopia kan fås kostnadsfritt på begäran.

I det stycke som lagts till i artikel 69.3 föreskrivs om skyldigheten att i fondbolagets årsberättelse inkludera information om de ersättningar som fondbolaget betalat ut till sin personal samt väsentliga ändringar av ersättningspolicyn.

I artikel 78.3 a föreskrivs att identifieringsuppgifter om fondföretaget och dess behöriga myndighet ska ingå i basfakta för investerarna. Enligt det stycke som lagt till i artikel 78.3 ska det i basfakta också ingå en förklaring om att detaljerade uppgifter om den aktuella ersättningspolicyn finns tillgängliga på en webbplats och att en papperskopia kan fås kostnadsfritt på begäran.

2.2.5 Skyldigheterna för de myndigheter som ansvarar för beviljande av verksamhetstillstånd och för tillsyn

I kapitel XII artikel 98.2 d finns bestämmelser om den befogenhet som ska ges de behöriga myndigheterna att begära

- i) i den mån det är tillåtet enligt nationell rätt befintliga uppgifter om datatrafik som innehas av en teleoperatör, om det föreligger en rimlig misstanke om överträdelse och om dessa uppgifter kan vara relevanta för en utredning av överträdelser av detta direktiv och
- ii) befintliga inspelningar av telefonsamtal eller elektronisk kommunikation eller annan data- trafik som innehas av fondföretag, fondbolag, investeringsbolag, förvaringsinstitut eller alla andra sammanslutningar som regleras av detta direktiv.

I artikel 99 föreskrivs om medlemsstaternas skyldighet att, utan att det påverkar de behöriga myndigheternas tillsynsbefogenheter enligt artikel 98 och medlemsstaternas rätt att föreskriva och ålägga straffrättsliga påföljder, fastställa regler för administrativa sanktioner och andra administrativa åtgärder som vidtas mot företag och personer vid överträdelser av nationella bestämmelser för införlivandet av fondföretagsdirektivet och vidta alla nödvändiga åtgärder för att se till att de genomförs. Medlemsstaterna ska underrätta kommissionen och Esmå om de lagar och föreskrifter och eventuella ändringar av dem genom vilka artikel 99 sätts i kraft nationellt (punkt 1). I artikeln finns bestämmelser om samarbetet mellan behöriga myndighet-

RP 3/2016 rd

er (punkt 2) och om exceptionella omständigheter då en behörig myndighet får vägra att tillmötesgå en begäran om uppgifter eller en begäran om samarbete i samband med en utredning (punkt 4).

Om fondföretag, förvaltningsbolag, fondbolag, investeringsbolag eller förvaringsinstitut omfattas av skyldigheter ska medlemsstaterna, vid en överträdelse av nationella bestämmelser som införlivar detta direktiv, se till att administrativa sanktioner eller andra administrativa åtgärder, i enlighet med nationell rätt, får tillämpas på ledamöter i ledningsorganet och andra fysiska personer som är ansvariga enligt nationell rätt för överträdelsen (punkt 5).

I artikel 99.6 föreskrivs om administrativa sanktioner och andra administrativa åtgärder som ska kunna tillämpas i de fall som avses i punkt 1. Till dessa hör

- a) en offentlig förklaring med uppgift om ansvarig person och om typen av överträdelse,
- b) ett föreläggande enligt vilket det krävs att den ansvariga personen upphör med sitt agerande och inte upprepar det,
- c) för ett fondföretag eller fondbolag, tillfälligt indragande eller återkallelse av fondföretagets eller fondbolagets verksamhetstillstånd,
- d) ett tillfälligt eller vid upprepade allvarliga överträdelser permanent förbud för en medlem av fondbolagets eller investeringsbolagets ledningsorgan eller för annan fysisk person som hålls ansvarig att utöva ledningsfunktioner i de bolagen eller andra sådana bolag,
- e) för en juridisk person, maximala administrativa sanktionsavgifter på åtminstone 5 000 000 eller 10 procent av den juridiska personens totala årsomsättning enligt den senaste tillgängliga redovisning som har godkänts av ledningsorganet, när den juridiska personen är ett moderföretag eller ett dotterföretag till moderföretaget som ska upprätta koncernredovisning i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/34/EU (*bokslutsdirektivet*), ska den relevanta totala årsomsättningen vara den totala årsomsättningen enligt det senaste tillgängliga koncernbokslut som har godkänts av ledningsorganet för det yttersta moderföretaget,
- f) för en fysisk person, maximala administrativa påföljdsavgifter på åtminstone 5 000 000 euro,
- g) som alternativ till led e och f, maximala administrativa påföljdsavgifter på åtminstone två gånger beloppet för den vinning som erhållits genom överträdelsen, när denna vinning kan fastställas, även om det beloppet överstiger de maximala beloppen i leden e och f,

I artikel 99a räknas det upp sådana gärningar som strider mot bestämmelserna i direktivet och för vilka medlemsstaterna ska föreskriva sanktioner.

I artikel 99b finns bestämmelser om de behöriga myndigheternas skyldighet att offentliggöra alla beslut om att ta ut administrativa påföljder eller andra administrativa åtgärder. Offentliggörandet ska åtminstone innehålla information om vilken typ av överträdelse det rör sig om och vilka personer som är ansvariga. I artikeln anges de villkor som ska uppfyllas för att man ska kunna skjuta upp offentliggörandet av ett beslut eller låta bli att offentliggöra beslutet (punkt 1). I artikeln finns bestämmelser om de behöriga myndigheternas skyldighet att informera Esmå (punkt 2). Den behöriga myndigheten ska se till att all offentliggjord information ligger kvar på myndighetens webbplats i fem år efter offentliggörandet (punkt 4).

RP 3/2016 rd

I artikel 99c föreskrivs om medlemsstatens skyldighet att försäkra sig om att de behöriga myndigheterna vid fastställandet av de administrativa påföljdernas eller åtgärdernas typ och nivå på de administrativa påföljdsavgifterna säkerställer att de är effektiva, proportionerliga och avskräckande samt beaktar alla relevanta omständigheter. I artikeln räknas upp de omständigheter som vid behov ska beaktas.

I artikel 99d föreskrivs om medlemsstatens skyldighet att inrätta effektiva och tillförlitliga mekanismer för att uppmuntra rapportering till de behöriga myndigheterna av potentiella eller faktiska överträdelser av nationella bestämmelser för införlivandet av detta direktiv (punkt 1) och om kraven på systemet (punkt 2). Esma ska tillhandahålla en eller flera säkra kommunikationskanaler för rapportering om överträdelser av de nationella bestämmelserna för införlivandet av detta direktiv (punkt 3). Fondbolagen, investeringsbolagen och förvaringsinstituten ska ha lämpliga rutiner för att deras anställda ska kunna anmäla överträdelser internt genom en särskild oberoende och självständig kanal (punkt 5).

Enligt artikel 99e ska de behöriga myndigheterna årligen förse Esma med sammanställda uppgifter om alla administrativa påföljder och åtgärder som tagits ut i enlighet med artikel 99. Esma ska offentliggöra uppgifterna i sin årsrapport (punkt 1). Om den behöriga myndigheten har offentliggjort administrativa sanktioner eller åtgärder ska den samtidigt informera Esma om det (punkt 2). Esma ska utarbeta förslag till tekniska standarder för genomförande för att fastställa förfarandena och formerna för överlämnande av information enligt denna artikel. I artikeln ges kommissionen befogenhet att anta de tekniska standarder för genomförande som avses ovan (punkt 3).

Enligt artikel 104a ska medlemsstaterna tillämpa Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG om skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter på behandling av personuppgifter som utförs i medlemsstaterna enligt detta direktiv.

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 45/2001 om skydd för enskilda då gemenskapsinstitutionerna och gemenskapsorganen behandlar personuppgifter och om den fria rörligheten för sådana uppgifter ska tillämpas på Esmas behandling av personuppgifter enligt detta direktiv.

I modul A punkt 2 i bilaga I till fondföretagsdirektivet finns mer detaljerade bestämmelser än de nuvarande om den information om förvaringsinstitutet som ska ingå i prospektet.

2.2.6 Förfaranden för klagomål och prövning utanför domstol

I artikel 100 i fondföretagsdirektivet föreskrivs det om medlemsstaternas skyldighet att se till att det finns effektiva och ändamålsenliga förfaranden för klagomål och prövning utanför domstol av konsumenttvister rörande fondföretags verksamhet, då så är lämpligt med utnyttjande av befintliga organ (punkt 1). Medlemsstaterna ska se till att lagstiftning och reglering inte hindrar de organ som avses i punkt 1 från att samarbeta effektivt för att lösa gränsöverskridande tvister (punkt 2).

3 Nuläge

3.1 Placeringsfondsverksamheten i Finland

Det sammanlagda fondkapitalet för de placeringsfonder som förvaltas i Finland uppgick till 86,1 miljarder euro i slutet av 2014 och 97,3 miljarder euro i slutet av 2015. Vid utgången av

RP 3/2016 rd

2014 uppgick de finländska fondbolagen till 30 och de förvaltade sammanlagt 459 placeringsfonder.

Vid utgången av 2014 var antalet fondandelsägare i de finländska placeringsfonderna cirka en miljon. Eftersom samma person kan äga andelar i flera placeringsfonder, är antalet delvis riktgivande.

Vid utgången av 2014 var cirka 20 procent av placeringsfondernas totala värde i privatpersoners ägo.

I Finland har det sedan ingången av 1994 förutom andelar i inhemska placeringsfonder varit möjligt att marknadsföra andelar i fondföretag som är auktoriserade i någon annan EES-stat än Finland. I Finland marknadsfördes vid utgången av 2014 andelar i cirka 624 utländska fondföretag. I juni 2015 marknadsfördes i Finland andelar i 680 sådana fondföretag som enligt lagstiftningen i sin hemstat uppfyller villkoren i fondföretagsdirektivet. En del av dessa har del-fonder. Konkurrensläget på den finländska placeringsfondsmarknaden är fortsatt skärpt till följd av att både det inhemska och utländska utbudet av tjänster har ökat.

Det saknas statistiska uppgifter om vilka kapital dessa fondföretag samlat in av finländska investerare. Det uppskattas allmänt att den förmögenhet som investerats i dem är nästan lika stor som det totala kapital som investerats i finländska placeringsfonder.

Fondverksamheten har kontinuerligt ökat i Finland, så som också på annat håll i världen. Det antas att denna utveckling fortsätter.

3.2 Lagstiftning

3.2.1 Lagen om placeringsfonder

Inledning

Lagen om placeringsfonder utfärdades den 29 januari 1999 och trädde i kraft den 1 februari 1999. Lagen tillämpas på fondbolags och förvaringsinstituts verksamhet samt på marknadsföring till allmänheten av andelar i fondföretag.

Omarbetningen av fondföretagsdirektivet 2009/65/EG, i vilken fondföretagsdirektiv 85/611/EEG och de ändringar som gjorts efter antagandet kodifierats, har genomförts genom lagen om placeringsfonder och lagen om Finansinspektionen. De ändringar som omarbetningen av fondföretagsdirektivet av förutsätter har genomförts genom lagen om ändring av lagen om placeringsfonder (1490/2011). Lagen om placeringsfonder har därefter ändrats genom lagen om ändring av lagen om placeringsfonder (163/2014) genom vilken de ändringar som gäller specialplaceringsfonder i lagen om placeringsfonder och som krävs för genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU om förvaltare av alternativa investeringsfonder samt om ändring av direktiv 2003/41/EG och 2009/65/EG och förordningarna (EG) nr 1060/2009 och (EU) nr 1095/2010 genomförts. I lagen om ändring av lagen om placeringsfonder (626/2014) har det gjorts lagtekniska ändringar som är en följd av kreditinstituts-lagen som stiftats i syfte att genomföra kreditinstitutsdirektivet.

Förutom i lagen om placeringsfonder föreskrivs det om fondbolag och förvaringsinstitut i de kommissionens förordningar som avses i 2 a § och i de delegerade förordningar av Europeiska kommissionen som avses i fondföretagsdirektivet samt i de tekniska standarder som antagits genom förordning eller beslut av kommissionen (2 b §). Till de dessa rättsakter hör efter att det har antagits ovannämnda kommissionens förslag till delegerad förordning om komplette-

RP 3/2016 rd

ring av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EU när det gäller förvaringsinstitutens skyldigheter.

Nedan behandlas de bestämmelser i lagen om placeringsfonder som behandlar den högsta ledningen, förvaringsinstitutsverksamheten och förvaringsinstitutets uppgifter, verksamhet och ansvar samt administrativa påföljder och andra administrativa åtgärder. I den gällande lagen finns inga bestämmelser om en ersättningspolicy som omfattar personalgrupperna vid ett fondbolag.

Högsta ledningen

I 2 § i lagen om placeringsfonder behandlas de definitioner som används i lagen. Paragrafen innehåller ingen definition av den högsta ledningen. I 5 e § föreskrivs om fondbolagets och i 9 d § om förvaringsinstitutets krav på att styrelsemedlemmar och deras suppleanter, verkställande direktören och dennes ställföreträdare samt övriga som hör till den högsta ledningen ska vara tillförlitliga. Enligt 5 b § är ett av kraven för verksamhetstillstånd för fondbolag att bolagets högsta ledning uppfyller kraven i 5 e §. En motsvarande bestämmelse om förvaringsinstitut finns i 9 a §.

I kommissionens riskhanteringsdirektiv (2010/43/EU) som avses i 2 a § i lagen om placeringsfonder definieras "företagsledning" (på engelska *senior management*) och "styrelse" (*board of directors*) och definitionerna tillämpas vid tillämpningen av direktivet. Med företagsledning avses den eller de personer som leder förvaltningsbolagets verksamhet i enlighet med artikel 7.1 b i fondföretagsdirektivet, och med styrelse förvaltningsbolagets styrelse. Riskhanteringsdirektivet har genomförts genom föreskrifter som utfärdats av Finansinspektionen.

Förvaringsinstitutsverksamhet

Med förvaringsinstitutsverksamhet avses förvaring av en placeringsfonds tillgångar och övervakning av att lagen, andra bestämmelser och föreskrifter samt fondens stadgar iakttas inom verksamheten. Förvaringsinstitutsverksamhet får endast bedrivas av sådana förvaringsinstitut som har tillstånd för verksamheten. Finansinspektionen beviljar på ansökan verksamhetstillstånd för förvaringsinstitut. Verksamhetstillstånd ska beviljas ett finländskt aktiebolag som uppfyller de krav som enligt lagen om placeringsfonder ställs på ägarnas och ledningens tillförlitlighet, ordnande av verksamheten och på de ekonomiska verksamhetsförutsättningarna. Ett förvaringsinstitut ska ha ett aktiekapital på minst 730 000 euro.

Med avvikelse från det ovannämnda kan ett värdepappersföretag enligt lagen om investeringstjänster (747/2012) eller ett kreditinstitut enligt kreditinstitutslagen vara förvaringsinstitut. Förvaringsinstitut kan dessutom vara ett utländskt EES-kreditinstitut enligt lagen om investeringstjänster eller ett utländskt EES-kreditinstitut enligt kreditinstitutslagen som har en filial i Finland och som uppfyller de finansiella verksamhetsförutsättningarna enligt lagen om placeringsfonder och som i sin hemstat har auktorisation att bedriva förvaringsinstitutsverksamhet enligt fondföretagsdirektivet.

Bara ett förvaringsinstitut som med stöd av lagen om placeringsfonder fått verksamhetstillstånd eller någon annan ovannämnd sammanslutning som är etablerad i Finland kan vara förvaringsinstitut för en placeringsfond som förvaltas i Finland.

Förvaringsinstitutets uppgifter, verksamhet och ansvar

Förvaringsinstitutets uppgift är att förvara placeringsfondens tillgångar och sköta uppdrag som fondbolaget ger, om dessa inte strider mot lag, myndighetsföreskrifter eller placeringsfondens

RP 3/2016 rd

stadgar samt att se till att fondandelarnas värde beräknas enligt lag, myndighetsföreskrifter och placeringsfondens stadgar, och att lag och placeringsfondens stadgar iakttas vid emission och inlösen av fondandelar i placeringsfonden. Förvaringsinstitutet ska se till att betalningar för transaktioner som berör placeringsfondens tillgångar betalas till placeringsfonden inom gängse frist och att placeringsfondens intäkter används i enlighet med lag och placeringsfondens stadgar.

Förvaringsinstitutet ska se till att placeringsfondens tillgångar hålls åtskilda från förvaringsinstitutets egendom samt från övriga kunders och placeringsfonders tillgångar och förvaras på ett säkert sätt. Placeringsfondens tillgångar får inte utmätas för förvaringsinstitutets skuld. Förvaringsinstitutet ska sköta sina uppgifter självständigt i fondandelsägarnas intresse.

En placeringsfonds tillgångar ska förvaras hos ett enda förvaringsinstitut. Förvaringsinstitutet kan för skötseln av sina uppgifter anlita sammanslutningar som är specialiserade på förvaringstjänster och som står under Finansinspektionens eller en motsvarande utländsk myndighets tillsyn.

Ett fondbolag och ett förvaringsinstitut ska skriftligen avtala om förvaringen av en enskild placeringsfonds tillgångar och om därtill anslutna andra uppgifter. I avtalet ska också föreskrivas om eventuellt byte av förvaringsinstitut, och avtalet ska lämnas Finansinspektionen för kännedom.

Ett förvaringsinstitut ansvarar mot fondbolaget och placeringsfondens fondandelsägare för förluster som dessa åsamkas till följd av att förvaringsinstitutet uppsåtligen eller av oaktsamhet underlåtit att fullgöra sin skyldighet. Ett avtal om att överföra detta ansvar på en tredje part är ogiltigt. En fondandelsägare har rätt att kräva ersättning antingen direkt av förvaringsinstitutet eller via fondbolaget.

Administrativa påföljder och andra administrativa åtgärder

I lagen om placeringsfonder räknas det upp bestämmelser som om de inte iakttas leder till administrativa påföljder för fondbolaget. Bestämmelserna gäller på motsvarande sätt förvaringsinstitut och utländska EES-fondbolag. I lagen räknas det upp bestämmelser som är sådana att en ordningsavgift (144 a §) eller påföljdsavgift (144 b §) enligt lagen om Finansinspektionen påförs vid överträdelse eller försummelse av dem.

I lagen om placeringsfonder finns bestämmelser om Finansinspektionens rätt att vidta sådana andra administrativa åtgärder som gäller de ovannämnda aktörerna. Till dessa åtgärder hör bl.a. att i andra fall än till följd av aktörens egen ansökan återkalla fondbolags verksamhetstillstånd och begränsa fondbolags verksamhet (117 §), vidta åtgärder för att upplösa placeringsfonden (18 j och 122 §), återkalla förvaringsinstitutets verksamhetstillstånd och begränsa dess verksamhet (125 §) samt att begränsa och förbjuda utländska EES-fondbolags verksamhet (18 j §). Enligt lagen om placeringsfonder föreskrivs det i 26 och 27 § i lagen om Finansinspektionen om Finansinspektionens rätt att begränsa fondbolags och förvaringsinstitutets verksamhet och återkalla fondbolags och förvaringsinstitutets verksamhetstillstånd.

3.2.2 Lagen om Finansinspektionen

Tillsynsobjekt

Nedan behandlas bestämmelserna i lagen om Finansinspektionen om administrativa påföljder och andra administrativa åtgärder samt om rapportering av överträdelser. I lagen föreskrivs det

om tillsynsobjekt, bl.a. fondbolag och förvaringsinstitut som med stöd av lagen om placeringsfonder fått verksamhetstillstånd.

Administrativa påföljder

I lagen om Finansinspektionen föreskrivs om administrativa påföljder, bl.a. ordningsavgifter, offentliga varningar och påföljdsavgifter (38—40 §).

I 38 § räknas det upp lagbestämmelser som är sådana att en ordningsavgift påförs vid överträdelse eller försummelse av dem. Ordningsavgift påförs t.ex. den som uppsåtligen eller av oaktsamhet försummar eller bryter mot skyldigheten att lämna Finansinspektionen uppgifter enligt 18 § 2 eller 3 mom. eller annan information som enligt bestämmelser eller föreskrifter regelbundet ska ges in till Finansinspektionen för att den ska kunna fullgöra sina lagstadgade uppgifter, eller som försummar eller bryter mot bestämmelserna i 144 a § i lagen om placeringsfonder.

För juridiska personer är ordningsavgiften minst 5 000 och högst 100 000 euro och för fysiska personer är ordningsavgiften minst 500 och högst 10 000 euro. Ordningsavgiftens belopp ska basera sig på en helhetsbedömning. Vid bedömningen av beloppet ska hänsyn tas till förfarandets art, omfattning och varaktighet. Om gärningen eller försummelsen är särskilt klandervärd kan det i stället för ordningsavgift påföras en påföljdsavgift. Ordningsavgift kan påföras under förutsättning att ärendet som helhet betraktat inte ger anledning till strängare åtgärder.

Offentlig varning meddelas tillsynsobjekt och andra finansmarknadsaktörer om de uppsåtligen eller av oaktsamhet handlar i strid med andra bestämmelser om finansmarknaden än de som gäller ordningsavgift eller påföljdsavgift eller i strid med föreskrifter som utfärdats med stöd av de bestämmelserna. Ett tillsynsobjekt ska också meddelas offentlig varning om tillsynsobjektet uppsåtligen eller av oaktsamhet handlar i strid med villkoren i sitt verksamhetstillstånd eller i strid med de stadgar som gäller verksamheten (39 §). En offentlig varning kan inte meddelas om ärendet bedömt som en helhet föranleder strängare åtgärder.

I 40 § föreskrivs att påföljdsavgift ska påföras den som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot de bestämmelser som nämns i paragrafen. I paragrafen hänvisas till sådana bestämmelser i sektorsspecifika lagar där gärningar och försummelser som hör till paragrafens tillämpningsområde räknas upp. Påföljdsavgiften påförs bl.a. den som uppsåtligen eller av oaktsamhet försummar eller bryter mot de bestämmelser eller beslut som avses i 144 b § i lagen om placeringsfonder. Enligt paragrafen kan påföljdsavgift, utöver eller i stället för en påföljdsavgift som påförs en juridisk person, påföras en sådan person i den juridiska personens ledning som har åsidosatt sina förpliktelser genom en gärning eller försummelse som avses i denna paragraf. En förutsättning för att personen i fråga ska påföras en påföljdsavgift är att han eller hon på ett betydande sätt har bidragit till gärningen eller försummelsen (4 mom.).

I 41 § föreskrivs om påförande av påföljdsavgift. En påföljdsavgift som uppgår till högst en miljon euro påförs av Finansinspektionen. I annat fall påförs påföljdsavgiften av marknadsdomstolen, på framställning av Finansinspektionen.

Påföljdsavgiftens belopp ska baseras på en helhetsbedömning. Vid bedömningen av beloppet ska hänsyn tas till förfarandets art, omfattning och varaktighet samt gärningsmannens ekonomiska ställning. Dessutom ska vid bedömningen beaktas den vinning som erhållits eller den skada som orsakats genom förfarandet, om vinningen eller skadan kan bestämmas, gärningsmannens samarbete med Finansinspektionen för att utreda ärendet, gärningsmannens tidigare överträdelser och försummelser i fråga om bestämmelserna om finansmarknaden samt förfarandets eventuella konsekvenser för det finansiella systemets stabilitet (41 § 2 mom.).

RP 3/2016 rd

Den påföljdsavgift som påförs en juridisk person får utgöra högst tio procent av en juridisk persons omsättning under året före gärningen eller försummelsen, dock högst tio miljoner euro (41 § 3 mom.). En fysisk person får påföras en sådan påföljdsavgift som utgör högst tio procent av dennes inkomster enligt den senast verkställda beskattningen, dock högst 100 000 euro. Om inkomsterna inte tillförlitligt kan utredas utifrån beskattningssuppgifterna eller om de väsentligen har förändrats sedan den senast verkställda beskattningen, kan de uppskattas utifrån annan tillgänglig utredning (41 § 4 mom.). I paragrafens 7 mom. definieras begreppet omsättning som används i paragrafen.

I 41 a § föreskrivs om påföljdsavgiftens maximibelopp i vissa fall där påföljdsavgiften gäller överträdelser av sådana bestämmelser i kreditinstitutslagen, lagen om investeringstjänster eller värdepappersmarknadslagen (746/2012) som räknats upp i paragrafens 1 och 2 mom. I paragrafens 4 mom. definieras begreppet omsättning som används i paragrafen. Enligt momentet avses med omsättning summan av ett kreditinstituts, ett värdepappersföretags och ett annat till dessas finansiella företagsgrupp hörande företags intäkter enligt artikel 316 i EU:s tillsynsförordning eller, om det avgiftsskyldiga företaget hör till ett kreditinstituts eller värdepappersföretags finansiella företagsgrupp, summan av de konsoliderade intäkterna (punkt 1), samt i fråga om andra företag än de som avses i 1 och 2 punkten omsättningen enligt 4 kap. 1 § i bokföringslagen (1336/1997) eller motsvarande omsättning eller, om företaget som moderbolag ska upprätta ett koncernbokslut enligt 6 kap. 1 § i bokföringslagen eller om företaget hör till en koncern som dotterbolag, omsättningen enligt koncernbokslutet för koncernens yttersta moderföretag (3 punkt). Momentets 2 punkt gäller företag i försäkringsbranschen.

I lagen föreskrivs också om grunder för avstående från administrativ påföljd, preskription av rätten att påföra administrativa påföljder, offentliggörande av administrativa påföljder och verkställighet av ordningsavgift och påföljdsavgift.

Övriga administrativa åtgärder

I lagen finns bestämmelser om Finansinspektionens rätt att vidta sådana andra administrativa åtgärder som gäller fondbolag och förvaringsinstitut. Till dessa hör återkallande av verksamhetstillstånd för och begränsning av verksamheten i fondbolag och förvaringsinstitut (26 och 27 §), begränsning av ledningens verksamhet för viss tid, (28 §), tillsättning av ombud (29 §), verkställighetsförbud och rättelseuppsmaning (33 §) samt föreläggande av vite (33 a §).

Finansinspektionen får återkalla ett tillsynsobjekts verksamhetstillstånd och begränsa ett tillsynsobjekts tillståndsenliga verksamhet på de grunder som avses i 26 och 27 §. Finansinspektionen kan för viss tid, högst fem år, förbjuda en person att vara medlem eller ersättare i styrelsen eller verkställande direktör eller dennes ställföreträdare i ett auktoriserat tillsynsobjekt eller att i övrigt höra till den högsta ledningen där, om personen vid skötseln av sina uppgifter har visat uppenbar oskicklighet eller oförsiktighet och om det är uppenbart att detta allvarligt kan äventyra de mål för tillsynen över finansmarknaden som anges i 1 §, eller personen i fråga inte uppfyller de krav på yrkesskicklighet och tillförlitlighet som anges särskilt i lag. Finansinspektionen kan, om villkoren i 29 § uppfylls, tillsätta ombud för att övervaka auktoriserade tillsynsobjekts verksamhet. Finansinspektionen kan under de förutsättningar som anges i 33 § förbjuda verkställigheten av tillsynsobjekts beslut och av åtgärder som tillsynsobjekt har planerat eller ålägga tillsynsobjekt att upphöra med ett förfarande samt om ett tillsynsobjekt har verkställt ett beslut eller genomfört andra sådana åtgärder som avses ovan kan Finansinspektionen ålägga tillsynsobjektet att vidta åtgärder för att återkalla verkställigheten eller åtgärden eller att vidta rättelseåtgärder.

Offentliggörande av påföljder och åtgärder samt information till de europeiska tillsynsmyndigheterna om påföljderna och åtgärderna

I lagen föreskrivs om Finansinspektionens skyldighet att offentliggöra ordningsavgifter, offentliga varningar och påföljdsavgifter (43 §). I lagen föreskrivs om Finansinspektionens skyldighet att informera de europeiska tillsynsmyndigheterna om ovannämnda påföljder och åtgärder, som kan jämföras med påföljder (44 a §).

Rapportering om överträdelser

I lagen föreskrivs om Finansinspektionens skyldighet att upprätthålla ett system genom vilket den kan ta emot rapporter om misstänkta missbruk som har samband med bestämmelserna om finansmarknaden (71 a §).

3.2.3 Lagen om Finansinspektionens tillsynsavgift

Förvaringsinstitut som med stöd av lagen om placeringsfonder har fått verksamhetstillstånd är ett sådant tillsynsobjekt som avses i 4 § 1 mom. i lagen om Finansinspektionen och som enligt lagen om Finansinspektionens tillsynsavgift (879/2008) är skyldigt att betala tillsynsavgift till Finansinspektionen. Förvaringsinstitut enligt lagen om placeringsfonder är avgiftsskyldiga enligt 6 § i lagen om Finansinspektionens tillsynsavgift. Enligt paragrafen är grundavgiften 3 000 euro. Förvaringsinstitut enligt lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder har en motsvarande grundavgift.

3.3 Bedömning av nuläget

3.3.1 Lagen om placeringsfonder

Begreppet högsta ledning

I lagen om placeringsfonder finns bestämmelser om krav på tillförlitlighet när det gäller ett fondbolags och ett förvaringsinstituts högsta ledning. Fondbolagets styrelsemedlemmar och deras suppleanter, verkställande direktören och dennes ställföreträdare samt övriga som hör till den högsta ledningen ska vara tillförlitliga personer (5 e §). Motsvarande bestämmelse gäller enligt 9 d § förvaringsinstitut. I enlighet med de här bestämmelserna fastställs begreppet ledning för fondbolag och förvaringsinstitut. I lagen om placeringsfonder finns ingen definition av ett ledningsorgan.

Det nuvarande begreppet högsta ledning motsvarar inte helt begreppet ledningsorgan enligt fondbolagsdirektivet med vilket avses "det organ som har den yttersta rätten att fatta beslut hos ett förvaltningsbolag (i Finland fondbolag), investeringsbolag eller förvaringsinstitut, vilket innefattar tillsyns- och ledningsfunktion, eller enbart ledningsfunktionen om de två funktionerna är åtskilda. Om ett förvaltningsbolag, investeringsbolag eller förvaringsinstitut enligt nationell rätt har olika organ med särskilda funktioner ska kraven i direktivet avseende ledningsorganet eller ledningsorganet i dess tillsynsfunktion även, eller i stället, gälla de ledamöter i förvaltningsbolagets, investeringsbolagets eller förvaringsinstitutets andra organ som enligt tillämplig nationell rätt tilldelas respektive ansvar."

I aktiebolagslagen (624/2006) föreskrivs det om styrelsens uppgifter och beslutsfattande när det gäller fondbolag och förvaringsinstitut. I lagen om placeringsfonder föreskrivs det om uppgifter som omfattas av den beslutanderätt som styrelsen i ett fondbolag har, bl.a. extra fondandelsägarstämmor, förutsatt att förutsättningarna enligt 21 § uppfylls, placeringsfondens stadgar och ändring av dem (23 § 2 mom.) samt godkännande av målsättningen och sättet för

RP 3/2016 rd

utövande av den rösträtt på aktiebolags bolagsstämma som de aktier som ingår i placeringsfondens tillgångar medför (29 § 1 mom.). Fondbolagets styrelse ska godkänna överlåtelseplanen för överlåtelse av placeringsfondens förvaltning (103 § 2 mom.) och vid en delning av en placeringsfond upprätta och godkänna en delningsplan (113 § 1 mom.). Dessa uppgifter kan i fråga om svårighetsgrad ses som uppgifter som enligt definitionen i fondföretagsdirektivet hör till ledningsorganets uppgifter.

En motsvarande definition som fondföretagsdirektivets definition av begreppet ledningsorgan finns också i kreditinstitutsdirektivet, där man dessutom definierar begreppet verkställande ledning. Kreditinstitutsdirektivet har genomförts genom kreditinstitutslagen, där man tagit i bruk begreppen "ledning" och "verkställande ledning" (1 kap. 20 §). Motsvarande begrepp har tagits i bruk i 1 kap. 12 a § i lagen om investeringstjänster genom lagen om ändring av lagen om investeringstjänster (623/2014). Enligt förarbetena till lagen om kreditinstitutslagen har det ansetts nödvändigt att i lag definiera begreppen "ledning" och "verkställande ledning" framför allt eftersom begreppen avviker från de etablerade begreppen i bolagslagstiftningen.

Det finns behov av att i lagen om placeringsfonder föreskriva om begreppen ledning och verkställande ledning på ett liknande sätt som i kreditinstitutslagen och lagen om investeringstjänster.

Ersättningspolicy och ersättningspraxis samt den informationskyldighet som gäller dem

I lagen om placeringsfonder finns inga bestämmelser om en ersättningspolicy och ersättningspraxis som omfattar personalgrupperna vid ett fondbolag. Förhållandet mellan fondbolaget och dess personal samt vederlaget för utfört arbete bestäms i enlighet med aktiebolagslagen och allmänna bestämmelser i arbetslagstiftningen.

För att hantera de potentiellt negativa effekter som dåligt utformade ersättningsstrukturer kan få på en sund riskhantering och kontroll av enskilda personers risktagande, bör det enligt fondföretagsdirektivet finnas en uttrycklig skyldighet för förvaltningsbolag för fondföretag att upprätta och vidmakthålla en ersättningspolicy och ersättningspraxis som är förenlig med en sund och effektiv riskhantering för sådana kategorier av anställda som i tjänsten utövar ett väsentligt inflytande på riskprofilen för de fondföretag som de förvaltar (skäl 2 i ingressen).

Det är nödvändigt att i lagen om placeringsfonder ta in de bestämmelser som fondföretagsdirektivet förutsätter om fondbolags ersättningspolicy och ersättningspraxis samt om meddelande av uppgifter om ersättningspolicy i fondprospekt, faktablad och årsberättelse som gäller placeringsfonder.

Förvaringsinstitut och förvaringsinstitutsverksamhet

Det är nödvändigt att i lagen om placeringsfonder göra de ändringar av bestämmelserna om förvaringsinstitut och förvaringsinstitutsverksamhet som fondföretagsdirektivet förutsätter. Det finns behov av att komplettera förutsättningarna för verksamhetstillstånd för förvaringsinstitut så att det på förvaringsinstitut tillämpas sådana krav på kapitalets tillräcklighet som inte understiger de krav som beräknats utifrån den valda metoden i enlighet med artikel 315 eller 317 och på en kapitalbas som inte understiger det startkapital som anges i artikel 28.2 i kreditinstitutsdirektivet. I bestämmelserna om kraven på verksamhetstillstånd är det nödvändigt att göra ändringar av teknisk karaktär.

Det är nödvändigt att i lagen föreskriva mer detaljerat än för närvarande om förvaringsinstitutets uppgifter, förvaringen av finansiella instrument och andra tillgångar, utläggandet av förvaringsinstitutets uppgifter på entreprenad och om organiseringen av förvaringsinstitutets verk-

samhet. Det är dessutom nödvändigt att föreskriva på samma sätt som i direktivet om förvaringsinstitutets ansvar vid förlust av ett finansiellt instrument som depåförvaras och situationer då fondbolaget och fondandelsägarna åsamkas annan förlust till följd av att förvaringsinstitutet inte har fullgjort sina skyldigheter. Det är skäl att till lagen foga en bestämmelse som motsvarar fondföretagsdirektivet och enligt vilken ett förvaringsinstitut inte ska återanvända tillgångar för egen räkning och en bestämmelse om de villkor som ska uppfyllas för att tillgångarna ska kunna återanvändas, om återanvändningen sker för placeringsfondens räkning.

För genomförandet av fondföretagsdirektivet är det nödvändigt att ändra bestämmelserna om sammanslutningar som får vara förvaringsinstitut. I lagen ska det finnas bestämmelser om den nationella centralbankens rätt att vara förvaringsinstitut. Lagen ska ändras så att värdepappersföretag enligt 1 kap. 9 § 1 mom. 1 punkten i lagen om investeringstjänster och utländska EES-värdepappersföretag enligt 1 kap. 9 § 1 mom. 7 punkten som är etablerade i Finland inte längre direkt med stöd av auktorisation för värdepappersföretag kan vara verksamma som förvaringsinstitut, utan behöver ett särskilt tillstånd enligt 9 a § om de vill fortsätta förvaringsinstitutsverksamheten.

För genomförandet av fondföretagsdirektivet är det nödvändigt att upphäva 34 c § i lagen om placeringsfonder om ett förvaringsinstituts skyldighet att ingå ett avtal med det utländska EES-fondbolag som förvaltar en placeringsfond i Finland. Paragrafen baserar sig på artikel 23.5 och 23.6 som har upphävts.

I Finland finns för närvarande inget förvaringsinstitut som fått verksamhetstillstånd för förvaringsinstitut med stöd av 9 a § i lagen om placeringsfonder. I Finland finns för närvarande två värdepappersföretag verksamma som förvaringsinstitut som är tvungna att ansöka om ett verksamhetstillstånd enligt 9 a §, om de har för avsikt att fortsätta vara verksamma som förvaringsinstitut den 18 mars 2018 efter övergångsperioden enligt direktivets artikel 23.4.

Administrativa påföljder och andra administrativa åtgärder

I fondföretagsdirektivet föreskrivs om sådana administrativa påföljder och andra administrativa åtgärder som åtminstone ska kunna tillämpas vid överträdelse av nationella bestämmelser för införlivandet av fondföretagsdirektivet. De ovannämnda påföljderna och åtgärderna räknas upp i artikel 99.6 i fondföretagsdirektivet, som det har redogjorts för ovan i avsnitt 2.2 om EU:s lagstiftning.

Bestämmelser om andra administrativa åtgärder som motsvarar de andra administrativa åtgärderna enligt fondföretagsdirektivet finns till största delen redan för närvarande i lagen om placeringsfonder och lagen om Finansinspektionen. I lagen om placeringsfonder föreskrivs det om Finansinspektionens rätt att begränsa fondbolags och förvaringsinstituts verksamhet och återkalla deras verksamhetstillstånd i enlighet med vad som föreskrivs i 26 och 27 § (117 och 125 §) i lagen om Finansinspektionen samt om åtgärder för att upplösa en placeringsfond (18 j och 122 §). I lagen om Finansinspektionen föreskrivs det om begränsning av ledningens verksamhet för viss tid (28 §) och Finansinspektionens rätt att meddela tillsynsobjekt och andra finansmarknadsaktörer verkställighetsförbud och rättelseuppsmaning (33 §). Bestämmelsen motsvarar i huvudsak artikel 99.6 b—d.

Det finns inte behov av att ändra 144 a § i lagen om placeringsfonder där det räknas upp sådana bestämmelser i lagen för vilka det vid försummelse eller överträdelse påförs en ordningsavgift.

I 144 b § i lagen om placeringsfonder räknas det upp sådana bestämmelser för vilka det vid försummelse eller överträdelse påförs en påföljdsavgift i enlighet med 40 § 1 mom. i lagen om

RP 3/2016 rd

Finansinspektionen. I fondföretagsdirektivet räknas det upp flera bestämmelser för vilka det vid försummelse eller överträdelse ska föreskrivas påföljder. Bestämmelser som motsvarar alla de uppräknade bestämmelserna finns inte i den gällande 144 b §. Det är nödvändigt att till tillämpningsområdet för 144 b § lägga de bestämmelser om försummelse och överträdelse som direktivet förutsätter.

I 3 a § i lagen om placeringsfonder räknas det upp de bestämmelser i lagen som ska tillämpas på specialplaceringsfonder. Enligt paragrafen ska 144 b § tillämpas på specialplaceringsfonder till den del som den innehåller bestämmelser om specialplaceringsfonder. Paragrafen ska också tillämpas på specialplaceringsfonder om bestämmelser som nämns i paragrafen tillämpas med stöd av 3 a § på specialplaceringsfonder. Det är inte nödvändigt att ändra 3 a § till följd av den föreslagna 144 b §.

Det är nödvändigt att i lagen om placeringsfonder föreskriva om ett fondbolags skyldighet att upprätthålla ett system med vars hjälp de anställda vid fondbolaget genom en oberoende kanal kan rapportera en misstanke om överträdelser av lagen om placeringsfonder och bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den.

Förfaranden för klagomål och prövning utanför domstol

I lagen om placeringsfonder finns inte någon bestämmelse som motsvarar artikel 100 i fondföretagsdirektivet om hur konsumenttvister om fondverksamhet kan behandlas utanför domstol. Behandlingen av tvister är i praktiken ordnad på frivillig basis.

I fondföretagsdirektivet definieras inte den konsument som avses i artikel 100. I den nationella lagstiftningen finns en definition av konsumenter, enligt vilken en fysisk person som skaffar en konsumtionsnyttighet huvudsakligen för annat ändamål än den näringsverksamhet som han idkar betraktas som konsument. Med konsumtionsnyttigheter avses sådana varor och tjänster samt andra nyttigheter och förmåner som utbjuds till fysiska personer eller som fysiska personer i väsentlig omfattning skaffar för sitt privata hushåll. Finansiella tjänster ingår i begreppet. Begreppet konsument i konsumentskyddslagen stämmer inte överens med begreppet icke-professionell investerare i lagen om placeringsfonder.

Värdepappersnämnden vid Finansbranschens avtalsbaserade kundorganisation, nedan *FINE*, ger rekommendationer om hur meningsskiljaktigheter mellan icke-professionella kunder och tjänsteleverantörer ska lösas. Nämnden behandlar enligt sitt reglemente sådana ärenden mellan tjänsteleverantörer och icke-professionella kunder som hänför sig till investerings- och fondtjänster och som avses i lagen om investeringstjänster (747/2012) och lagen om placeringsfonder. Beslutsrekommendationerna gäller tillämpning av lag, myndighetsbestämmelser, god värdepappersmarknadssed och avtalsvillkor samt tjänsteleverantörens agerande (6 § i *FINE*'s reglemente).

FINE grundades 2009 genom ett avtal mellan Konkurrens- och konsumentverket, Finansinspektionen och Finanssialan Keskusliitto - Finansbranschens Centralförbund ry. *FINE*'s organisation består av styrelsen, direktionen, Försäkrings- och finansrådgivningen samt Försäkringsnämnden, Banknämnden och Värdepappersnämnden. Aktiespararnas Centralförbund har anslutit sig till avtalet när det gäller värdepappersärenden. Avtalsparterna har bjudit in representanter för social- och hälsovårdsministeriet och Kuluttajaliitto - Konsumentförbundet ry som styrelsemedlemmar. Också tjänsteleverantörer och andra än konsumenter kan framlägga en begäran om beslutsrekommendation till *FINE*'s nämnder. Rådgivningsbyråns tjänster och nämndernas beslutsrekommendationer är avgiftsfria för kunderna (16 § i *FINE*'s reglemente).

Värdepappersnämnden vid FINE nämns i förarbetena till lagen om investeringstjänster (RP 32/2012 rd). I 10 kap. 13 § i lagen om investeringstjänster föreskrivs om att värdepappersföretag ska se till att deras icke-professionella kunder kan hänskjuta meningsskiljaktigheter om tillämpningen den lagen till ett oavhängigt organ som ger rekommendationer. Innan bestämmelsen trädde i kraft sköttes behandlingen av värdepappersföretagens kundklagomål i praktiken på frivillig basis. I detaljmotiveringen till paragrafen konstateras det att alla värdepappersföretag inte har förbundit sig till Värdepappersnämndens verksamhet. Enligt motiveringen är det viktigt med tanke på investerarskyddet för värdepappersföretags kunder att alla värdepappersföretag förbinder sig att delta i någon sådan nämnds verksamhet som behandlar kundklagomål. I motiveringen konstateras det att värdepappersföretagen inte kan åläggas att förbinda sig uttryckligen till Värdepappersnämndens verksamhet. Det är också möjligt att grunda något annat organ för ändamålet.

Den 21 maj 2013 utfärdades Europaparlamentets och rådets direktiv (2013/11/EU) om alternativ tvistlösning vid konsumenttvister och om ändring av förordning (EG) nr 2006/2004 och direktiv 2009/22/EG (*ADR-direktivet*). Samtidigt med direktivet utfärdades Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 524/2013 om tvistlösning online vid konsumenttvister och om ändring av förordning (EG) nr 2006/2004 och direktiv 2009/22/EG (*ODR-förordningen*).

ADR-direktivet har genomförts genom lagen om lösning av konsumenttvister utanför myndigheter (1696/2015) och vissa andra lagar. I lagen nämns inte vid namn de alternativa lösningar av tvister som lagen tillämpas på. ADR-lagen tillämpas på de privata tvistlösningsorgan som har meddelat att de vill vara verksamma som sådana tvistlösningsorgan som avses i direktivet och som justitieministeriet i enlighet med direktivet har anmält till kommissionen. Avsikten med den nya lagstiftningen är att säkra att det i Finland ska finnas en fullständig geografisk täckning av alternativa tvistlösningsorgan. Av de nuvarande tvistlösningsorganen i Finland har konsumenttvistenämnden och nämnderna vid FINE anmälts till den databas som kommissionen numera förvaltar över tvistlösningsorgan som hanterar konsumenttvister utanför domstol. Syftet är att konsumenttvistenämnden och FINE ska anmäla sig som sådana tvistlösningsorgan som uppfyller kraven i direktivet.

ADR-lagen tillämpas på tvister som gäller avtal om konsumtionsnyttigheter och tvister som gäller anskaffning av konsumtionsnyttigheter mellan konsumenter och i Finland etablerade näringsidkare, när tvisterna förs till tvistlösningsorganet av konsumenter. Till tillämpningsområdet för ADR-lagen hör enligt sådana fysiska personer som skaffat fondtjänster och som uppfyller kriterierna för en konsument enligt konsumentskyddslagen. Till ADR-lagens tillämpningsområde ska inte höra sådana icke-professionella investerare enligt lagen om placeringsfonder som inte är konsumenter. För närvarande behandlar Värdepappersnämnden i enlighet med FINE:s reglemente sådana ärenden mellan tjänsteleverantörer och icke-professionella kunder som hänför sig till investerings- och fondtjänster. Det anses inte finnas något hinder för att denna praxis fortsätter. Värdepappersnämnden ska inte vara skyldig att tillämpa behandlingsförfarandet enligt ADR-lagen i andra fall än i fråga om konsumenttvister. Fondbolag ska inte kunna åläggas att förbinda sig uttryckligen till Värdepappersnämndens verksamhet. Det ska också vara möjligt att grunda något annat organ för ändamålet.

För genomförandet av artikel 100 i fondföretagsdirektivet är det nödvändigt att i lagen om placeringsfonder föreskriva om ett fondbolags skyldighet att se till att de kunder som inte är professionella investerare kan hänskjuta enskilda meningsskiljaktigheter om fondverksamheten till ett annat oavhängigt organ som ger rekommendationer än en domstol. Regleringen ska också gälla sådana utländska EES-fondbolag som förvaltar en placeringsfond i Finland.

Enligt artikel 100.2 i fondföretagsdirektivet får lagstiftning och reglering inte hindra de ovan nämnda organen från att samarbeta effektivt för att lösa gränsöverskridande tvister.

Tillsynsbefogenheter

Det är nödvändigt att i lagen om placeringsfonder föreskriva om det förbuds- och rättelsebeslut enligt vilket Finansinspektionen kan förbjuda en person att handla i strid med lagen om placeringsfonder eller fortsätta eller upprepa det lagstridiga förfarandet samt samtidigt ålägga denne att återkalla, ändra eller rätta förfarandet, om detta ska anses vara behövligt för uppnående av målen för tillsynen över finansmarknaden. Bestämmelsen grundar sig på artikel 99.6 b i fondföretagsdirektivet. Förslaget motsvarar 22 kap. 1 § i kreditinstitutslagen som baserar sig på kreditinstitutsdirektivet (artikel 66.2 b).

Övriga ändringar

I lagen om placeringsfonder föreskrivs om straff för placeringsfondsbrott. Straffet kan antingen vara böter eller fängelse i högst sex månader (145 §). Det föreskrivna maximistraffet avviker från straffet för kreditinstitutsbrott enligt kreditinstitutslagen och investeringstjänstbrott enligt lagen om investeringstjänster, för vilka det kan dömas ut fängelse i högst ett år. Placeringsfondsbrott motsvarar i sak de ovannämnda gärningar som straffas som brott. Det är nödvändigt att ändra maximistraffet för placeringsfondsbrott så att det motsvarar maximistraffet enligt de ovannämnda lagarna.

Enligt lagen om placeringsfonder får ett fondbolag med Finansinspektionens tillstånd för en placeringsfonds räkning i tillfälligt syfte uppta kredit för fondverksamheten till ett belopp som motsvarar högst en tiondedel av placeringsfondens tillgångar (83 § 1 mom.). Bestämmelsen baserar sig på fondföretagsdirektivet, enligt vilket en medlemsstat får ge fondföretag tillstånd att ta upp lån under förutsättning att sådan upplåning är av tillfällig art och motsvarar i fråga om en placeringsfond högst tio procent av fondens värde. Det förutsätts inte i direktivet att den behöriga myndigheten har gett sitt tillstånd till lånet. För att underlätta det administrativa arbetet i samband med de beslut om tillstånd att uppta kredit som Finansinspektionen fattar är det nödvändigt att ändra lagen om placeringsfonder så att fondbolag ska ha rätt att uppta kredit med stöd av lagen utan särskilt tillståndsförfarande. Det är nödvändigt att justera maximibeloppet för krediten i enlighet med direktivet.

De förordningar som finansministeriet utfärdat med stöd av lagen behöver uppdateras så att de motsvarar de bestämmelser som ska ändras.

3.3.2 Lagen om Finansinspektionen

Tillsynsobjekt

Enligt lagen om Finansinspektionen hör förvaringsinstitut som fått verksamhetstillstånd enligt lagen om placeringsfonder till Finansinspektionens auktoriserade tillsynsobjekt. Bestämmelsen motsvarar kravet i artikel 23.2 andra stycket i fondföretagsdirektivet, som föreskriver att en juridisk person som med stöd av nationell lagstiftning fått verksamhetstillstånd för förvaringsinstitut ska omfattas av reglering och fortlöpande tillsyn.

Begreppet ledning

I 28 § i lagen om Finansinspektionen finns bestämmelser om begränsning av verksamheten för ledningen i ett auktoriserat tillsynsobjekt för viss tid. I 1 mom. fastställs att till ledningen hör medlem eller ersättare i styrelsen i ett auktoriserat tillsynsobjekt, verkställande direktör eller dennes ställföreträdare eller andra personer som hör till den högsta ledningen. Bestämmelsen motsvarar inte definitionen av ledning i 1 kap. 20 § i kreditinstitutslagen och 1 kap. 12 a § i lagen om investeringstjänster och den föreslagna definitionen av ledning i denna proposition.

För enhetlighetens skull och för genomförandet av fondföretagsdirektivet är det nödvändigt att precisera begreppet ledning för ett auktoriserat tillsynsobjekt så att det motsvarar bestämmelserna i de ovannämnda lagarna och den föreslagna definitionen av begreppet ledning i lagen om placeringsfonder. Personkretsen som omfattas av tillämpningsområdet för bestämmelsen ska inte ändras i sak.

Administrativa påföljder och påföljdsavgiftens belopp

I lagen om Finansinspektionen föreskrivs om administrativa påföljder, bl.a. ordningsavgifter, offentliga varningar och påföljdsavgifter. Den offentliga varningen enligt lagen motsvarar offentlig förklaring enligt fondföretagsdirektivet (artikel 99.6 a).

I 40 § 4 mom. föreskrivs att en påföljdsavgift, utöver eller i stället för en påföljdsavgift som påförs en juridisk person, kan påföras en sådan person i den juridiska personens ledning vars förpliktelser har åsidosatts genom en gärning eller försummelse som avses i den paragrafen. Bestämmelsen motsvarar artikel 99.5 i fondföretagsdirektivet.

Bestämmelserna i den nuvarande 41 § om de faktorer som ska beaktas vid påförande av påföljdsavgift motsvarar i huvudsak fondföretagsdirektivet (99c.1)

Det är nödvändigt att till 41 a § foga bestämmelser om en sådan högre påföljdsavgift än den nuvarande som motsvarar påföljdsavgiften enligt fondföretagsdirektivet och som påförs för sådana gärningar mot lagen om placeringsfonder på vilka det tillämpas en högre påföljdsavgift. Det är nödvändigt att föreskriva om påföljdsavgiftens maximibelopp i fråga om de ovannämnda överträdelserna. För en juridisk person får påföljdsavgiften antingen uppgå till högst tio procent av den juridiska personens omsättning under året före gärningen eller försummelsen eller, om den juridiska personen ingår i en koncern, av den totala omsättningen för koncernens yttersta moderbolag, eller högst fem miljoner euro, och för en fysisk person får den uppgå till högst fem miljoner euro. Alternativt får påföljdsavgiften för en juridisk och en fysisk person vara högst dubbelt så stor som den vinning som fåtts genom gärningen eller försummelsen, även om beloppet överstiger de ovannämnda maximibeloppen. I paragrafens 4 mom. har begreppet omsättning som används i paragrafen definierats. Bestämmelsen motsvarar bestämmelsen om juridiska personers totala årsomsättning i artikel 99.6 e.

Bestämmelserna i gällande 43 § om offentliggörande av administrativa påföljder och andra administrativa åtgärder motsvarar inte till alla delar fondföretagsdirektivet. Paragrafen behöver ses över så att den motsvarar fondföretagsdirektivet.

Lagens 44 a § om information till de europeiska tillsynsmyndigheterna om påföljder och andra administrativa åtgärder behöver ses över så att den motsvarar fondföretagsdirektivet (artikel 99b.2 samt artikel 99e.1—99e.2).

Övriga ändringar

Det finns behov av att komplettera 24 § i lagen om Finansinspektionen så att Finansinspektionen har rätt att granska upptagningar av telefonsamtal eller elektronisk kommunikation och andra datatrafikuppgifter. Enligt fondföretagsdirektivet är tillgången till utskrifter av telefonsamtal och datatrafik för sin del nödvändig för att upptäcka och påföra sanktioner för överträdelser av kraven i detta direktiv eller i dess genomförandeåtgärder.

Det finns behov av att komplettera 28 § där det föreskrivs om en begränsning av verksamheten för viss tid för ledningen i ett auktoriserat tillsynsobjekt så att Finansinspektionen permanent kan förbjuda en person att sköta ledningsuppgifter i fondbolag enligt lagen om place-

ringsfonder och förvaringsinstitut som fått verksamhetstillstånd enligt den lagen, om personen upprepade gånger och allvarligt har gjort sig skyldig till överträdelser eller försummelser av bestämmelserna i lagen om placeringsfonder.

I 53 § behandlas de grunder enligt vilka Finansinspektionen får vägra delta i tillsynssamarbete med en utländsk EES-tillsynsmyndighet. Bestämmelsen motsvarar fondföretagsdirektivet, förutom att Finansinspektionen inte har rätt att vägra samarbeta med motiveringen att denna vägran sannolikt kunde få negativa effekter för Finansinspektionens egen utredning och tillsynsverksamhet.

Lagens 71 a § gäller Finansinspektionens skyldighet att upprätthålla ett system för rapportering av överträdelser. Genom paragrafen har artikel 71.1 och 71.2 i kreditinstitutsdirektivet genomförts. Motsvarande bestämmelser ingår i artikel 99d.1 och 99d.2 i fondföretagsdirektivet. Till paragrafens tillämpningsområde hör misstänkta missbruk i samband med bestämmelserna om finansmarknaden. Till dessa bestämmelser räknas de bestämmelser som krävs för att genomföra fondföretagsdirektivet.

3.3.3 Lagen om Finansinspektionens tillsynsavgift

Det är inte nödvändigt att ändra lagens nuvarande bestämmelser om tillsynsavgifter för förvaringsinstitut enligt lagen om placeringsfonder.

4 Målsättning och de viktigaste förslagen

4.1 Målsättning

Syftet med propositionen är att genomföras de ändringar i den nationella lagstiftningen som ändringsdirektivet förutsätter samt artikel 100 i fondföretagsdirektivet. Genom fondföretagsdirektivet förenhetligas regleringen om placeringsfonder när det gäller förvaringsinstitutens uppgifter och ansvar, fondbolagens ersättningspolicy och ersättningspraxis samt administrativa påföljder. Propositionen innehåller vissa förslag till följd av nationella behov.

4.2 De viktigaste förslagen

4.2.1 Ledningsorgan, ledning och verkställande ledning

Det centrala ändringsförslaget är att förtydliga och harmonisera begreppet ledning i lagen om placeringsfonder och i lagen om Finansinspektionen med begreppet ledning i kreditinstitutslagen och lagen om investeringstjänster.

Till den del som genomförandet av fondföretagsdirektivet förutsätter bestämmelser om behörighet för fondbolagets och förvaringsinstitutets ledningsorgan föreslås det i propositionen bestämmelser om beslutanderätt för fondbolagets och förvaringsinstitutets styrelse. Den behörighet som ett bolags styrelse har enligt aktiebolagslagen och lagen om placeringsfonder anses motsvara den behörighet som ledningsorgan har enligt fondföretagsdirektivet.

Det föreslås att begreppen ledning och verkställande ledning ska definieras i lagen om placeringsfonder. Begreppen ska användas i förvaltningen och ledningen av fondbolag och förvaringsinstitut, och de som hör till ledning och verkställande ledning förutsätts vara tillförlitliga. Enligt förslaget avses med ledning ett fondbolags eller ett förvaringsinstituts styrelse och, om förvaringsinstitutet har ett förvaltningsråd, förvaltningsrådet och verkställande direktören för fondbolaget eller förvaringsinstitutet samt alla som är direkt underställda verkställande direktören och sköter fondbolagets eller förvaringsinstitutets högsta ledningsuppgifter eller de facto

leder dess verksamhet. Enligt lagen får det inte inrättas ett förvaltningsråd för ett fondbolag (8 § 3 mom.), vilket innebär att fondbolag inte behöver inkluderas i definitionen. De bestämmelser i den nuvarande lagen som gäller ett fondbolags eller ett förvaringsinstitutets styrelsemedlemmar och suppleanter, verkställande direktör, verkställande direktörens ställföreträdare och andra som hör till fondbolagets högsta ledning ändras så att de gäller ledningen i enlighet med den föreslagna definitionen. Enligt förslaget ska begreppet ledning omfatta den verkställande ledningen. Med verkställande ledning avses ett fondbolags eller ett förvaringsinstitutets verkställande direktör samt alla som är direkt underställda verkställande direktören och sköter fondbolagets eller förvaringsinstitutets högsta ledningsuppgifter eller de facto leder fondbolagets eller förvaringsinstitutets verksamhet.

I lagen om Finansinspektionen finns ingen definition av begreppet ledning. I 28 § som gäller en begränsning av ledningens verksamhet för viss tid fastställs att till ledningen hör medlem och ersättare i styrelsen i ett auktoriserat tillsynsobjekt, verkställande direktör och dennes ställföreträdare och andra personer som hör till den högsta ledningen. Begreppet ledning i bestämmelsen motsvarar inte i sin nuvarande form i sak begreppet ledning i kreditinstitutslagen och lagen om investeringstjänster. Det föreslås att definitionen i paragrafen preciseras så att den motsvarar begreppet ledning i de ovannämnda lagarna och begreppet ledning i denna proposition. Enligt förslaget kan en begränsning av verksamheten gälla en person som är medlem eller ersättare i styrelsen i ett auktoriserat tillsynsobjekt eller, om det auktoriserade tillsynsobjektet har ett förvaltningsråd, medlem eller ersättare i förvaltningsrådet, verkställande direktör eller dennes ställföreträdare samt en person som är direkt underställd verkställande direktören och sköter de högsta ledningsuppgifterna inom det auktoriserade tillsynsobjektet eller de facto leder dess verksamhet. Bestämmelsen ska gälla alla auktoriserade tillsynsobjekt som räknas upp i 4 § 2 mom.

4.2.2 Förvaringsinstitutets uppgifter och ansvar

I 2 kap. i lagen om placeringsfonder finns bestämmelser om verksamhetstillstånd för förvaringsinstitut och sammanslutningar som får vara verksamma som förvaringsinstitut. Enligt gällande 10 § ska ett förvaringsinstitut ha ett aktiekapital på minst 730 000 euro. Kravet motsvarar kapitalkravet i fondföretagsdirektivet. Det föreslås paragrafen kompletteras så att de krav på kapitalets tillräcklighet som fastställs med stöd av de EU:s tillsynsförordning ska tillämpas på förvaringsinstitut.

Bestämmelserna om sammanslutningar som får vara verksamma som förvaringsinstitut behöver ändras så att de motsvarar direktivet. Det föreslås att Finlands Bank avvikande från nuläget kan vara förvaringsinstitut. Värdepappersföretag och utländska EES-kreditinstitut som inte längre utan separat tillstånd får vara verksamma som förvaringsinstitut, ska utgå ur bestämmelserna.

En viktig ändring är en mer detaljerad reglering om placeringsfondens uppgifter, förvaring av finansiella instrument som ingår i placeringsfondens tillgångar och av andra tillgångar samt om förutsättningarna för utläggande av uppgifter på entreprenad.

Ändringen av ett förvaringsinstitutets ansvar innebär en viktig förändring. Enligt gällande lag ansvarar ett förvaringsinstitut mot fondbolaget och placeringsfondens fondandelsägare för förluster som dessa åsamkas till följd av att förvaringsinstitutet uppsåtligen eller av oaktsamhet underlåtit att fullgöra sin skyldighet. Enligt förslaget ska ett förvaringsinstitut oberoende av uppsåtlighet eller oaktsamhet vara ansvarigt gentemot ovannämnda aktörer om förvaringsinstitutet eller en tredje part till vilken depåförvaringen delegerats förlorat finansiella instrument som depåförvaras. Förvaringsinstitutet kan befrias från detta ansvar endast om det kan bevisa att förlusten är följden av en sådan yttre händelse utanför dess skäligen kontroll vars konse-

kvenser hade varit omöjliga att avvärja trots alla skäligena ansträngningar att göra så. Enligt förslaget skärps förvaringsinstitutets ansvar för förvaringen av finansiella instrument avsevärt jämfört med nuläget. Förvaringsinstitutet ansvarar för andra än ovannämnda förluster som fondbolaget och placeringsfondens fondandelsägare åsamkas till följd av att förvaringsinstitutet uppsåtligen eller av oaktsamhet underlåtit att fullgöra sin skyldighet.

4.2.3 Ersättningssystem och informationsskyldighet som gäller ersättningspraxis

En viktig förändring är att det till lagen om placeringsfonder fogas bestämmelser om ett fondbolags ersättningar. Det föreslås att det till lagen fogas ett nytt 4 b kap. där det föreskrivs om kraven på ett fondbolags ersättningssystem, godkännande av ersättningssystemet, principerna för bestämmande av ersättningar, utbetalning av ersättningarnas rörliga delar samt kraven på pensionsförmåner och förbjudna förfaranden.

I lagen om placeringsfonder ska det föreskrivas om ett fondbolags skyldighet att i fondprospekt och faktablad som gäller en placeringsfond lämna detaljerade uppgifter om fondbolagets ersättningspolicy och om skyldigheten att i placeringsfondens årsberättelse meddela det sammanlagda ersättningsbeloppet som betalats till personalen samt uppgifter om beräkningen av ersättningarna, om regelbunden granskning av ersättningssystemet och om väsentliga ändringar.

4.2.4 Administrativ påföljdsavgift

Direktivet förutsätter att 144 b § i lagen om placeringsfonder ändras. Det centrala ändringsförslaget är att tillämpningsområdet för 144 b § i lagen om placeringsfonder utvidgas så att det omfattar fler gärningar som strider mot lagen om placeringsfonder och för vilka det ska påföras en sådan påföljdsavgift som avses i 40 § i lagen om Finansinspektionen.

I 1 mom. ska det föreskrivas om sådana försummelser och överträdelse som strider mot bestämmelserna i lagen om placeringsfonder och som inte nämns i fondföretagsdirektivet och för vilka det påföras en sådan påföljdsavgift som avses i 40 § i lagen om Finansinspektionen och som bestäms i 41 § i den lagen. För dessa försummelser och överträdelse anses det inte nödvändigt att tillämpa den högre påföljdsavgiften enligt fondföretagsdirektivet.

Till paragrafen fogas ett nytt 2 mom. där det räknas upp sådana försummelser och överträdelse som strider mot bestämmelserna i lagen om placeringsfonder och som motsvarar de gärningar i strid med fondföretagsdirektivet som räknas upp i direktivet. Det föreslås att det för överträdelse av dessa bestämmelser ska föreskrivas en påföljdsavgift vars maximibelopp motsvarar maximibeloppet för påföljdsavgifter enligt fondföretagsdirektivet.

Fondföretagsdirektivet förutsätter att det till lagen om Finansinspektionen fogas bestämmelser om den påföljdsavgift för gärningar enligt 144 b § 2 mom. i lagen om placeringsfonder vars maximibelopp enligt förslaget ska vara avsevärt högre än maximibeloppet enligt den gällande lagen.

4.2.5 Förfaranden för klagomål och prövning utanför domstol

En viktig ändring är den nya bestämmelse som ska fogas till lagen om placeringsfonder och som innebär att fondbolag och utländska EES-fondbolag som förvaltar en placeringsfond i Finland ska sköta behandlingen av kundklagomål från andra än professionella investerare och se till att de kunder som inte är professionella investerare kan hänskjuta enskilda meningsskiljaktigheter om fondverksamheten till ett annat oavhängigt organ som ger rekommendationer än en domstol. Det är ytterst viktigt för de kunder till de ovannämnda bolagen som inte

är professionella investerare att alla bolag förbinder sig till något sådant organs verksamhet som behandlar kundklagomål. Förslaget hänför sig till artikel 100 i fondföretagsdirektivet. Fondbolagen ska också ha effektiva förfaranden för att behandla klagomål från de ovan nämnda investerarna.

4.2.6 Övriga lagstiftningsändringar

Det föreslås dessutom följande viktiga ändringar och tillägg.

Fondbolag ska ha rätt att uppta kredit med stöd av lagen, utan det nuvarande tillståndsförfarandet.

Det föreslås att det maximala fängelsestraffet för placeringsfundsbrott ändras så att det för brottet ska kunna dömas till fängelse i högst ett år. Förslaget innebär att man i fråga om de straffrättsliga straffbestämmelserna ytterligare har avvikit från den i samband med totalrevideringen av straffrätten tillämpade centraliseringsprincipen som innebär att straff som är förenade med hot om fängelse ska regleras i strafflagen. Med tanke på bestämmelsernas karaktär och målgruppen har det ansetts mera ändamålsenligt att ta in dessa straffbestämmelser i lagen om placeringsfonder. Man har redan tidigare stannat för en motsvarande lösning i bl.a. kreditinstitutslagen och lagen om investeringstjänster.

Det föreslås att till lagen fogas bestämmelser med stöd av vilka Finansinspektionen kan vidta åtgärder mot en sådan aktör som handlar i strid med lagen om placeringsfonder.

För fondbolag och förvaringsinstitut ska det föreskrivas en skyldighet att underhålla rutiner för att deras anställda ska kunna rapportera en misstanke om överträdelser av bestämmelser och föreskrifter.

Det föreslås att den granskningsrätt som Finansinspektionen har enligt lagen om Finansinspektionen ska utvidgas till att omfatta upptagningar av telefonsamtal eller elektronisk kommunikation och andra datatrafikuppgifter. Finansinspektionens fullmakter utvidgas så att Finansinspektionen permanent kan förbjuda en person som hör till ledningen att sköta ledningsuppgifter i fondbolag och i förvaringsinstitut som fått verksamhetstillstånd enligt lagen om placeringsfonder. Det föreslås en komplettering av de grunder enligt vilka Finansinspektionen får vägra delta i tillsynssamarbete med en utländsk EES-tillsynsmyndighet.

5 Propositionens konsekvenser

5.1 Ekonomiska konsekvenser

5.1.1 Statsfinansiella konsekvenser

De föreslagna bestämmelserna har inga konsekvenser för de offentliga finanserna.

5.1.2 Konsekvenser för branschen och investerarna

Inledning

De föreslagna reformerna gäller finansmarknaden och aktörer på finansmarknaden. Därför bedöms propositionen inte ha någon betydande inverkan utanför finansmarknaden. Syftet med propositionen är att främja investerarskyddet och transparensen på marknaden för placeringsfonder. Det beräknas också att de föreslagna ändringarna främjar stabiliteten på marknaden för placeringsfonder.

Propositionen bedöms ha direkta ekonomiska konsekvenser för fondbolag och kreditinstitut och värdepappersföretag som är verksamma som förvaringsinstitut. I Finland finns inte sådana förvaringsinstitut som har auktorisation enligt lagen om placeringsfonder att vara verksamma som förvaringsinstitut. Utöver det ovan nämnda bedöms det att propositionen har indirekta ekonomiska konsekvenser för hushåll och andra aktörer som investerar i placeringsfonder.

Förvaringsinstitut

Det finns färre än tio förvaringsinstitut i Finland. Det föreslås att förvaringsinstituten får nya åtaganden som gäller förvaringsinstitutsverksamheten. I propositionen föreslås det mer detaljerade bestämmelser än för närvarande om ett förvaringsinstituts tillsynsuppgifter och om uppgifter i samband med förvaringen av finansiella instrument och andra tillgångar samt om utläggande av ett förvaringsinstituts uppgifter och förvaringsinstitutets ansvar. Förvaringsinstitutets ansvar ska enligt förslaget vara strängare än för närvarande vid förlust av ett finansiellt instrument.

De nya kraven på förvaringsinstitutsverksamheten beräknas medföra kostnader för kreditbolag som är verksamma som förvaringsinstitut. Betydande kostnader av engångsnatur kan föräntas av ändringar av informationssystemen så att de motsvarar de nya bestämmelserna. Dessutom beräknas den ökade interna kontrollen leda till permanenta kostnadsposter för förvaringsinstituten. Förvaringsinstitutets ansvar för förvaringen av finansiella instrument och de förhöjda påföljdsavgifterna för överträdelse av bestämmelserna kan öka trycket att utföra uppgifterna omsorgsfullt och kan på detta sätt öka behovet av personal vid förvaringsinstitutet. Uppskattningen är att förvaringsinstitutets stigande kostnader påförs fondbolagen och att det i sista hand är placeringsfondernas andelsägare som står för kostnaderna.

Till följd av förvaringsinstitutets åtaganden finns det en möjlighet att förvaringsinstitutsverksamheten kommer att koncentreras till stora internationella aktörer som är tvingade att fastställa ännu strängare kriterier än tidigare på de kunder som ska godkännas, vilket försvårar nya och små fondbolags inträde på marknaden. En ökad konkurrens begränsas av att marknaden i Finland är liten och av att fondföretagsdirektivet förutsätter att förvaringsinstitutet ska etableras i placeringsfondens hemstat. Det är inte möjligt att direkt erbjuda gränsöverskridande tjänster. Detta förutsätter betydande inledande investeringar av verksamhetsutövarna. Det är viktigt att den potentiella gruppen av tjänsteleverantörer hålls så stor som möjligt. I praktiken innebär detta att värdepappersföretagens möjligheter att fortsätta vara verksamma som förvaringsinstitut hålls med stöd av ett särskilt tillstånd inom de gränser som direktivet tillåter.

Fondbolag

Det finns 30 fondbolag i Finland. Uppfyllandet av kraven på ersättningssystem beräknas medföra kostnader för fondbolagen. I propositionen föreslås det att det i fondbolag som är betydande på grund av sin storlek ska inrättas en ersättningskommitté som bedömer och övervakar företagets ersättningspolicy och ersättningspraxis. I övriga fondbolag är detta bolagsstyrelsens uppgift. De personer som utövar kontrollfunktioner ska erhålla ersättning i enlighet med uppdraget av de mål som sammanhänger med deras funktion, oberoende av resultatet för det affärsområde som de kontrollerar. Utöver de ovan nämnda tillsynsfunktionerna ska fondbolaget minst en gång per år göra en centraliserad oberoende intern granskning av att ersättningspolicy och ersättningspraxis iaktas.

Beloppet av kostnaderna för uppfyllande av kraven på ersättningssystemet är beroende av den ersättningspraxis som för närvarande används inom fondbolaget och av de ändringar enligt lagförslaget som krävs. Dessutom kan storleken på de placeringsfonder som fondbolaget för-

valtar inverka på beloppet av kostnaderna. Uppskattningsvis inverkar inte kraven på ersättningssystemet och de ökade kostnaderna för systemet mycket på fondbolagens verksamhet och begränsar inte heller fondbolagens ersättningspolicy. Kontrollerna av ersättningssystemet och uppdateringen av praxis beräknas kräva i medeltal några dagsverken per år i det skede när systemen och praxis börjat fungera och uppfyller bestämmelserna.

En höjning av påföljdsavgifterna för överträdelse av bestämmelser beräknas öka trycket på att utföra uppgifterna noggrant, vilket kan leda till att nya arbetstagare anställs eller att arbetsmängden för den existerande personalen ökar. Dessutom föreslås det att fondprospekten som gäller placeringsfonder ska innehålla mera information för investerare än tidigare, vilket kan öka fondbolagets administrativa börda.

Hushåll och andra icke-professionella investerare

Det bedöms att propositionen främjar investerarskyddet. Detta har betydelse särskilt för hushåll och andra icke-professionella investerare. Hushållen är en av de sektorer som investerar mest i inhemska placeringsfonder. Hushållen äger direkt cirka 20 procent av de inhemska placeringsfundsandelarna. Utöver dessa äger hushållen fondförsäkringar som investerar i placeringsfundsandelar. Sammanlagt har hushållen genom direkt och indirekt ägande cirka 38 procent av de inhemska placeringsfundsandelarna. Totalt cirka en miljon finländare har placeringsfundsandelar. Propositionen bedöms ha konsekvenser för förvaltningen av placeringsfonderna, i och med att placeringsrisken och risken för förlust av egendom minskar för hushållen och de andra icke-professionella investerarna.

Bedömningen är att det i sista hand är fondbolagens kunder som får stå för ökningen av kostnaderna i form av ökade administrativa kostnader och avgifter för teckning och inlösen. När investerare placerar i en placeringsfond får de information om betalningskostnader och betalningsprovisioner, men de får inte nödvändigtvis närmare information om hur placeringsfondens tillgångar slutligt investeras. Ett bättre investerarskydd beräknas öka sådana kostnader som är förutsebara, men förhindra risken för överraskande kapitalförluster.

5.2 Konsekvenser för myndigheterna

Arbetsmängden inom tillsynen ökar i och med tillsynen över fondbolagens ersättningar, tillsynen över förvaringsinstitutet och de föreslagna ändringarna av de administrativa påföljder som omfattas av Finansinspektionens behörighet samt ibruktagandet av de system som krävs för rapportering av överträdelser. Detta kan innebära att ett ökat behov av expertis och därmed eventuellt ökade kostnader för tillsynsfunktionen. Bedömningen är dock att propositionen inte förutsätter en ökning av personalen vid Finansinspektionen. Den informationskyldighet som är en del av tillsynsmyndigheternas internationella samarbete beräknas inte leda till betydande tilläggskostnader. Genom bestämmelserna närmast kompletteras samarbetsformer som redan för närvarande iakttas.

5.3 Samhälleliga konsekvenser

Propositionen bedöms ha positiva konsekvenser för placeringsfundsmarknaden. Propositionen främjar transparensen, effektiviteten och stabiliteten på marknaden för placeringsfonder. I och med att marknaden fungerar bättre än förr ter sig EES-området som ett mer lockande investeringsobjekt för investerare. Därmed kan nya investeringstillgångar styras till området. Finland få sin del av de nya investeringstillgångarna. De ökade investeringstillgångarna har också positiva konsekvenser för tillväxten inom branschen, vilket kan leda till nya arbetsplatser inom branschen. Det anses möjligt att förvaringsinstitutsverksamheten koncentreras till större inter-

nationella aktörer, vilket kan försvaga sysselsättningsläget inom branschen i Finland. Konsekvenserna för sysselsättningen inom branschen är därför inte entydiga.

6 Beredningen av propositionen

6.1 Beredningsskeden och beredningsmaterial

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid finansministeriet. Finansinspektionen och Finansbranschens centralförbund rf har getts möjlighet att kommentera utkastet till proposition.

Propositionsutkastet har i oktober 2015 funnits tillgänglig på finansministeriets webbplats.

6.2 Remissyttranden och hur de har beaktats

Yttranden om utkastet till proposition begärdes av justitieministeriet, marknadsdomstolen, dataombudsmannen, Finlands Bank, Finansinspektionen, Konkurrens- och konsumentverket, Finanssialan Keskusliitto – Finansbranschens Centralförbund ry, FINE Försäkrings- och finansrådgivningen, Finlands näringsliv rf, Centralhandelskammaren, Finlands revisorer rf, Kuluttajaliitto-Konsumentförbundet ry, Aktiespararnas Centralförbund rf, Börsstiftelsen i Finland sr, Finlands Advokatförbund och Suomen Pääomasijoitusyhdistys ry. Alla andra utom marknadsdomstolen, Centralhandelskammaren, Finlands revisorer rf, Kuluttajaliitto-Konsumentförbundet ry, Börsstiftelsen i Finland sr och Suomen pääomasijoitusyhdistys ry lämnade yttranden. Remissvaren har huvudsakligen beaktats.

Responserna i remissyttrandena var negativ när det gällde de föreslagna inskränkningarna i rätten till insyn för sådana personer som är föremål för en rapport. Förslaget ingår i bestämmelserna om ett bolags interna anmälningssystem. I yttrandena understöds inte förslaget att i speciallagstiftningen införa undantag från rätten till insyn som redan regleras i personuppgiftslagen, om det inte finns starka grunder för undantaget. Understöd får inte heller den föreslagna rätten för dataombudsmannen att på begäran av en registrerad person som är föremål för en rapport kontrollera att uppgifterna om den denna person är lagenliga, vilket kan bli problematiskt med tanke på de knappa resurserna. Vid beredningen har det ansetts att det finns starka skäl för inskränkning i rätten till insyn enligt förslaget, eftersom rätten till insyn i enlighet med 27 § i personuppgiftslagen inte bara kan försvåra förebyggande eller utredning av brott utan också förebyggande och utredning av sådana försummelser och överträdelser av bestämmelser i lagen om placeringsfonder som är jämförbara med straffrättsliga påföljder. Därför kan inte den allmänna begränsningen av rätten till insyn enligt 27 § i personuppgiftslagen anses vara tillräcklig. I beredningen har förslaget om dataombudsmannens rätt att kontrollera lagenligheten hos uppgifter om den som är föremål för en rapport ansetts motiverat och konsekvent, med beaktande av motsvarande reglering i kreditinstitutslagen. I responserna har de föreslagna bestämmelserna i lagen om Finansinspektionen kritiserats. Bestämmelserna gäller personuppgifter som offentliggörs i samband med ett offentliggörande av administrativa påföljder och andra administrativa åtgärder som ännu inte vunnit laga kraft, i sådana fall då den ansvarige för överträdelsen är en fysisk person. Vid beredningen har den rättsliga lösningen i samband med genomförandet av kreditinstitutsdirektivet beaktats. Med den information om en påföljd som enligt den gällande 43 § i lagen om Finansinspektionen ska offentliggöras avses information om överträdelsen och information om namnet på den som är föremål för påföljden. Offentliggörandet har inte begränsats till att omfatta endast beslut som vunnit laga kraft. Det bör också noteras att det redan i den gällande lagen finns bestämmelser om de förutsättningar som ska uppfyllas för att påföljden ska kunna offentliggöras utan namnet på den som är föremål för påföljden. Det föreslås att kriterierna preciseras i förslaget. Enligt förslaget ska det i lagen fö-

reskrivas på samma sätt som tidigare om den tid som personuppgifterna ska lagras på Finansinspektionens webbsidor.

7 Andra omständigheter som inverkat på propositionens innehåll

I fondföretagsdirektivet definieras finansiellt instrument som ett finansiellt instrument enligt definitionen i avsnitt C i bilaga I till Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU om marknader för finansiella instrument och om ändring av direktiv 2002/92/EG och av direktiv 2011/61/EU. Avsikten är att till lagen om placeringsfonder foga en definition av finansiella instrument i samband med genomförandet av det ovannämnda direktivet. Direktivet ska ha genomförts senast den 3 juli 2016.

Enligt fondföretagsdirektivet ska de behöriga myndigheterna ges befogenheter att begära i den mån det är tillåtet enligt nationell rätt befintliga uppgifter om datatrafik som innehas av en teleoperatör om det föreligger en rimlig misstanke om överträdelse och om dessa uppgifter kan vara relevanta för en utredning av överträdelser av detta direktiv (artikel 98.2 d i). Avsikten är att genomföra bestämmelsen i samband med ändringarna i den nationella lagstiftningen till följd av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 596/2014 om marknadsmissbruk (marknadsmissbruksförordning) och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/6/EG och kommissionens direktiv 2003/124/EG, 2003/125/EG och 2004/72/EG. Förordningen tillämpas från och med den 3 juli 2016.

Finansministeriet tillsatte den 19 december 2014 en arbetsgrupp som fick i uppdrag att utarbeta en proposition för genomförande av det fjärde penningtvättsdirektivet (EU) 2015/849 och verkställande av förordningen om information om betalaren (EU) 2015/847 samt genomförande av FATF:s rekommendationer om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism. Arbetsgruppen fick därtill i uppdrag att utvärdera tillsynsstrukturen och påföljdssystemet när det gäller penningtvätt och finansiering av terrorism, liksom även de myndighetsresurser som behövs, undanröja onödiga hinder för tryggande ett tillräckligt myndighetssamarbete för att hindra och utreda penningtvätt och finansiering av terrorism, säkra ett ändamålsenligt arrangemang för inhämtande av information om företags ägare och verkliga huvudmän samt genomföra de nödvändiga lagstiftningsändringar som den nationella riskbedömningen anger. I arbetsgruppen ingick utöver finansministeriet representanter för utrikesministeriet, justitieministeriet, inrikesministeriet, arbets- och näringsministeriet, Finansinspektionen och centralen för utredning av penningtvätt vid centralkriminalpolisen samt som permanenta sakkunniga regionförvaltningsverket och Polisstyrelsen. Arbetsgruppens promemoria (*Rahapiesulainsäädännön kokonaisuudistus, Finansministeriet publikationer 41/2015*) publicerades i november 2015. I promemorian föreslår arbetsgruppen att 41 § i lagen om Finansinspektionen ska ändras så att Finansinspektionen alltid ska påföra påföljdsavgiften, oberoende av vilken gränsen i euro är. Enligt gällande 41 § påför Finansinspektionen påföljdsavgifter som uppgår till högst en miljon euro. I annat fall påförs påföljdsavgiften av marknadsdomstolen, på framställning av Finansinspektionen. Direktivet ska ha genomförts senast den 26 juni 2017. Förordningen tillämpas från och med den 26 juni 2017.

Arbetsgruppens förslag hänför sig till tillämpningen av 144 b § i lagen om placeringsfonder där det för de föreskrivna överträdelserna och försummelserna påförs påföljdsavgifter enligt 40, 41 och 41 a § i lagen om Finansinspektionen.

ALLMÄN MOTIVERING

Lagförslag

1.1 Lagen om placeringsfonder

2 §. Det är skäl att till lagen foga definitioner av ett fondbolags ledning och verkställande ledning. Det föreslås att till *1 mom.* fogas nya 5 a- och 5 b- punkter. I den förstnämnda punkten definieras ett fondbolags ledning och i den senare ett fondbolags verkställande ledning. Definitionerna motsvarar i huvudsak definitionerna av ledning och verkställande ledning i 1 kap. 12 a § i lagen om investeringstjänster och 1 kap. 20 § i kreditinstitutslagen.

2 a §. Det föreslås att ett *nytt 6 mom.* fogas till paragrafen. I *mom.* definieras begreppet EU:s tillsynsförordning som används i lagen. Med *EU:s tillsynsförordning* avses Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012.

4 b § Det föreslås att paragrafen ändras så att den också gäller förvaringsinstitut.

Det föreslås att det före 5 § tas in en ny mellanrubrik som beskriver innehållet i bestämmelserna.

5 b § I det nuvarande *1 mom.* finns bestämmelser om kraven på ett fondbolags högsta ledning. Termen högsta ledning har tagits i bruk i lagen om placeringsfonder genom lagen om ändring av lagen om placeringsfonder (765/2012). Med den högsta ledningen avses i enlighet med nuvarande 5 e § styrelsemedlemmarna och deras suppleanter, verkställande direktören och dennes ställföreträdare samt övriga som hör till den högsta ledningen. I 2 § 1 *mom.* 5 a punkten ovan föreslås en definition av ledning som ska omfatta de personer som enligt gällande 5 e § hör till den högsta ledningen. Det föreslås att momentet ändras så att termen "högsta ledning" ersätts med termen "ledning", som avser ett fondbolags ledning enligt den nya definitionen. Bestämmelsen föreslås inte bli ändrad i sak. Begreppet "betydande bindning" i den finska versionen av *mom.* (merkittävä sidonnaisuus) ändras så att det motsvarar definitionen i 2 § 1 *mom.* 15 punkten (merkittävä sidos). Ändringen påverkar inte den svenska texten.

5 e § I det nuvarande *1 mom.* föreskrivs om de krav som gäller fondbolags styrelsemedlemmar och suppleanter, verkställande direktör, verkställande direktörens ställföreträdare och andra som hör till fondbolagets högsta ledning. Det föreslås att momentet ändras så att termen "högsta ledning" inte längre används. Kraven enligt momentet ändras så att de gäller ett fondbolags ledning enligt den föreslagna definitionen i 2 § 1 *mom.* 5 a punkten. Det föreslås att den första meningen i momentet ändras så att där endast föreskrivs om de krav som ställs på ledningen. Fondbolaget ska ledas med yrkesskicklighet och enligt sunda och omsorgsfulla affärsprinciper. Bestämmelsen föreslås inte bli ändrad i sak. I momentet föreslås dessutom ändringar av teknisk karaktär.

Medlemmar eller suppleanter i styrelsen, verkställande direktör eller ställföreträdare och andra personer som hör till den högsta ledningen som nämns i 2 *mom.* 1 punkten ska enligt förslaget ersättas av termen "ledning" som avser ledningen enligt definitionen i 2 § 1 *mom.* 5 a punkten. Bestämmelsen föreslås inte bli ändrad i sak.

8 b § Styrelsemedlemmar, verkställande direktör och andra som hör till den högsta ledningen enligt 2 *mom.* 1 punkten ska enligt förslaget ersättas av termen "ledning" som avser ledningen

enligt definitionen i 2 § 1 mom. 5 a punkten. Det föreslås en justering av teknisk natur av den inledande meningen i momentet. Bestämmelsen föreslås inte bli ändrad i sak.

9 §. Det föreslås att det före paragrafen tas in en ny mellanrubrik som beskriver innehållet i bestämmelserna. Enligt nuvarande 2 mom. kan ett förvaringsinstitut under de förutsättningar som anges i tillståndet också bedriva verksamhet som väsentligen hör till förvaringsinstitutsverksamheten. I fondföretagsdirektivet finns mer detaljerade bestämmelser än de nuvarande om förvaringsinstitutens uppgifter, och det föreslås att motsvarande bestämmelser tas in i lagen om placeringsfonder. Enligt förslaget ska därför 2 mom. upphävas som obehövligt.

9 a §. I det nuvarande 1 mom. föreskrivs om verksamhetstillstånd för förvaringsinstitut som ska beviljas ett finländskt aktiebolag och om förutsättningarna för att verksamhetstillstånd ska beviljas. Det föreslås att momentet ses över. Enligt förslaget ska det enligt den utredning som lämnats in kunna säkerställas att bolaget utöver kraven enligt 9 e § och 9 d §, som för närvarande nämns i paragrafen, också uppfyller kraven på ett förvaringsinstituts kapital enligt 10 § och kraven på ett förvaringsinstituts verksamhet enligt 10 b och 31 g §. Termen "högsta ledning" som nämns i momentet ska ersättas av termen "ledning" som avser förvaringsinstitutets ledning enligt den föreslagna definitionen i 2 § 1 mom. 5 a punkten.

Enligt den nuvarande 9 a § är kravet för verksamhetstillstånd att en effektiv tillsyn över förvaringsinstitutet inte hindras av en betydande bindning mellan förvaringsinstitutet och någon annan juridisk eller fysisk person. Bestämmelser om detta krav föreslås i 10 §. I bestämmelsen ska det på finska användas termen "merkittävä sidos" i stället för termen "merkittävä sidonnaisuus", som ersätts med den förstnämnda termen i lagen om ändring av lagen om placeringsfonder (626/2014). Ändringen påverkar inte den svenska texten.

En förutsättning för beviljande av verksamhetstillstånd är fortsättningsvis att bolaget har sitt huvudkontor i Finland. Ett verksamhetstillstånd kan fortsättningsvis beviljas ett bolag under bildning innan bolaget registreras.

I 2 mom. föreskrivs det om ändringssökande som gäller beslut om verksamhetstillstånd. I den sista meningen i momentet finns när det gäller anförande och behandling av besvär en hänvisning till förvaltningsprocesslagen (586/1996). Det föreslås att hänvisningen ändras till en hänvisning till lagen om Finansinspektionen där det i 73 § föreskrivs om överklagande.

Förslaget motsvarar artikel 23.2 första stycket c och artikel 23.2 andra stycket i fondföretagsdirektivet.

9 b §. I den finska versionen ändras Rahoitustarkastus till Finanssivalvonta. Ändringen påverkar inte den svenska texten.

9 c §. Paragrafen anknyter till det nuvarande 9 § 2 mom. som det ovan föreslås att ska upphävas. Därför föreslås det att också denna paragraf upphävs som obehövlig.

9 d § I det nuvarande 1 mom. föreskrivs om de krav som gäller ett förvaringsinstituts styrelsemedlemmar och suppleanter, verkställande direktör, verkställande direktörens ställföreträdare och andra som hör till fondbolagets högsta ledning. Det föreslås att momentet ändras så att termen "högsta ledning" inte längre används och att de personer som hör till den högsta ledningen inte längre specificeras. Kraven enligt momentet ska gälla ett fondbolags ledning enligt den föreslagna definitionen i 2 § 1 mom. punkt 5 a. Det föreslås att den första meningen i momentet ändras så att där enbart föreskrivs om det nuvarande kravet på att ett förvaringsinstitut ska ledas med yrkesskicklighet och enligt sunda och omsorgsfulla affärsprinciper. Bestämmelsen föreslås inte till denna del bli ändrad i sak.

Enligt det nuvarande 1 mom. ska styrelsemedlemmarna och deras suppleanter, verkställande direktören och dennes ställföreträdare samt övriga som hör till den högsta ledningen dessutom ha sådan allmän kännedom om förvaringsinstitutsverksamhet som är nödvändig med beaktande av arten och omfattningen av förvaringsinstitutets verksamhet. Det föreslås att bestämmelsen ändras så att styrelsen som helhet ska ha kännedom om förvaringsinstitutsverksamhet och om betydande risker i anslutning till den. Kravet ska inte gälla varje styrelsemedlem separat. I styrelsen ska det med beaktande av arten och omfattningen av dess verksamhet finnas en eller flera medlemmar som har de kunskaper och färdigheter och den kompetens som behövs för att förstå förvaringsinstitutsverksamheten. Dessutom ska verkställande direktören och andra som hör till ledningen enligt 2 § 1 mom. 5 b punkten ha kännedom om förvaringsinstitutsverksamhet och om betydande risker i anslutning till den.

I 2 mom. föreskrivs det om de kriterier som om de uppfylls innebär att en person inte kan anses tillförlitlig med tanke på uppgiften enligt 1 mom. Medlemmar eller suppleanter i styrelsen, verkställande direktör eller dennes ställföreträdare och andra personer som hör till den högsta ledning som nämns i nuvarande 1 punkten ska enligt förslaget ersättas av termen "ledning" som avser ledningen enligt definitionen i 2 § 1 mom. 5 a punkten. Enligt nuvarande 2 punkten anses den som genom annan tidigare verksamhet har visat sig vara uppenbart olämplig för uppdrag som avses i 1 mom. inte vara tillförlitlig. Punkten preciseras så att det med tidigare verksamhet avses annan tidigare verksamhet än den som avses i 1 punkten.

Paragrafens 3 mom. motsvarar gällande 9 d § 3 mom.

Termen "högsta ledning" som nämns i nuvarande 4 mom. ska ersättas av termen "ledning" som avser förvaringsinstitutets ledning enligt den föreslagna definitionen i 2 § 1 mom. 5 a punkten. Bestämmelsen föreslås inte bli ändrad i sak. Förslaget motsvarar artikel 23.2 andra stycket g och h.

10 §. Det föreslås att det till paragrafen fogas ett nytt 2 mom. där det föreskrivs om krav på kapitalets tillräcklighet när det gäller förvaringsinstitut. Enligt förslaget tillämpas det på förvaringsinstitut sådana krav som motsvarar minst de krav som beräknas utifrån en metod vald enligt artikel 315 eller 317 i EU:s tillsynsförordning. Enligt förslaget ska förvaringsinstitut kontinuerligt ha en kapitalbas som motsvarar aktiekapitalet enligt 1 mom. Aktiekapitalet enligt 1 mom. motsvarar startkapitalet enligt artikel 28.2 i kreditinstitutsdirektivet.

Förslaget motsvarar artikel 23.2 första stycket c i fondföretagsdirektivet.

10 b §. I lagen föreslås en ny paragraf som i sak motsvarar tredje meningen i 9 a § 1 mom. Enligt 1 mom. får inte en betydande bindning mellan förvaringsinstitutet och någon annan juridisk person eller en fysisk person hindra en effektiv tillsyn över förvaringsinstitutet. Tillsynen får inte heller hindras av sådana bestämmelser och administrativa föreskrifter som i ett tredje land ska tillämpas på fysiska eller juridiska personer med sådana bindningar. Begreppet betydande bindning definieras i 2 § 1 mom. 15 punkten i lagen om placeringsfonder.

I 2 mom. föreskriv det om förvaringsinstituts skyldighet att underrätta Finansinspektionen om sådana förändringar som efter det att ett verksamhetstillstånd beviljats skett i de uppgifter om bindningar som uppgetts i tillståndsansökan. Förslaget motsvarar 7 kap. 2 § i lagen om investeringstjänster.

11 §. I paragrafen föreskrivs om sammanslutningar som får vara verksamma som förvaringsinstitut. Det föreslås att 1 mom. ändras så att Finland Bank omfattas av momentets tillämpningsområde. Det föreslås att värdepappersföretag enligt 1 kap. 9 § 1 mom. 1 punkten ska strykas ur momentet, eftersom värdepappersföretag enligt fondföretagsdirektivet inte längre

utan separat tillstånd får vara verksamma som förvaringsinstitut. Av samma orsak föreslås det att utländska EES-värdepappersföretag enligt 1 kap. 9 § 1 mom. 7 punkten i lagen om investeringstjänster ska strykas ur 2 mom. Om ett värdepappersföretag med stöd av gällande lag är verksamt som förvaringsinstitut ska det ansöka om ett verksamhetstillstånd enligt 9 a § för att kunna fortsätta sin verksamhet från och med den 18 mars 2018.

Förslaget motsvarar artikel 23.2 första stycket a och b och artikel 23.3 i fondföretagsdirektivet.

12 §. Det föreslås att till lagen fogas en ny 12 § i stället för den 12 § som upphävts genom lag 224/2004. Enligt 1 mom. kan endast ett förvaringsinstitut enligt 9 § eller en sammanslutning enligt 11 § som är etablerad i Finland vara förvaringsinstitut för en placeringsfond. Paragrafen motsvarar nuvarande 31 § 4 mom. Bestämmelsen motsvarar fondföretagsdirektivet. Enligt artikel 23.1 ska ett förvaringsinstitut antingen ha sitt säte eller vara etablerat i placeringsfondens hemmedlemsstat.

I 2 mom. föreskrivs det om ett förbud enligt vilket ett bolag inte samtidigt får vara verksamt som fondbolag och förvaringsinstitut. Förslaget motsvarar artikel 25.1 i fondföretagsdirektivet.

26 b §. I det nuvarande 4 mom. hänvisas det till ett förvaringsinstituts uppgifter enligt 31 § 1 mom. Hänvisningen ändras så att den gäller 31 a § där det enligt förslaget föreskrivs om ett förvaringsinstituts uppgifter.

4 b kap. **Ersättningar**

Det föreslås att ett nytt 4 b kap. fogas till lagen. I kapitlet ska det föreskrivas om fondbolagets skyldighet att ta i bruk ett sådant ersättningssystem som avses i detta kapitel, kraven på ett fondbolags ersättningssystem, godkännande av ersättningssystemet, principerna för fastställande och utbetalning av ersättningar. Genom bestämmelserna genomförs artikel 14a och 14b i fondföretagsdirektivet. De viktigaste kraven och principerna motsvarar i huvudsak de krav och principer som tillämpas vid ersättningar till kreditinstitutens personal.

Enligt fondföretagsdirektivet ska Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten utfärda riktlinjer riktade till behöriga myndigheter eller finansmarknadsaktörer om de personer som omfattas av ersättningspolicy och ersättningspraxisen och om tillämpningen av ersättningsprinciperna. Riktlinjerna beaktar de principer om en sund ersättningspolicy som beskrivs i kommissionens rekommendation 2009/384/EG om ersättningspolicy inom finanstjänstesektorn, storleken på fondbolagen och de fondföretag som fondbolagen förvaltar, deras interna organisation samt deras verksamhets art, omfattning och komplexitet. När riktlinjerna utarbetas ska Esma ha ett nära samarbete med den europeiska tillsynsmyndigheten (Europeiska bankmyndigheten) som inrättats genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1093/2010 för att säkerställa överensstämmelse med de krav som har utvecklats för andra finansiella tjänstesektorer, särskilt kreditinstitut och värdepappersföretag (artikel 14a.4)

Krav på ersättningssystem

30 d §. Det föreslås att det före paragrafen tas in en mellanrubrik som beskriver innehållet i bestämmelserna. I 1 mom. föreskrivs det om den skyldighet som fondbolaget har att se till att det har ett ersättningssystem som omfattar bolagets ersättningspolicy och ersättningspraxis och som uppfyller de krav som ställs i denna lag. Systemet ska i enlighet med proportionalitetsprincipen uppfylla de krav som ställs i denna lag med beaktande av fondbolagets storlek och interna organisation samt affärsverksamhetens art, omfattning och komplexitet.

RP 3/2016 rd

I 2 mom. föreskrivs det närmare om de krav som ett fondbolags ersättningssystem ska uppfylla. Ersättningssystemet ska vara förenligt med en god och effektiv riskhantering inom fondbolaget. Det får inte uppmuntra till sådan risktagning som strider mot stadgarna eller riskprofilen för en placeringsfond som fondbolaget förvaltar eller mot fondbolagets skyldighet att handla i placeringsfondens intresse. Ersättningssystemet ska vara förenligt med affärsstrategin, målen för investeringsverksamheten, värderingarna och intressena för fondbolaget och den placeringsfond som fondbolaget förvaltar samt för investerarna. I ersättningssystemet ska det dessutom ingå åtgärder för att undvika intressekonflikter.

Förslaget motsvarar artikel 14a 1 och 14b 1 i fondföretagsdirektivet.

30 e §. I 1 mom. föreskrivs det om de personalgrupper inom fondbolaget som ersättningssystemet ska gälla. Ersättningssystemet ska tillämpas på sådana personalgrupper som i tjänsten utövar ett väsentligt inflytande på riskprofilen för fondbolaget eller för den placeringsfond som fondbolaget förvaltar. Till dessa personalgrupper hör åtminstone den verkställande ledningen, de som verkar i uppgifter som kräver risktagning, de som sköter fondbolagets interna tillsynsfunktioner och anställda för vilka den totala ersättningen inte väsentligt avviker från den totala ersättningen för dem som hör till den verkställande ledningen och eller som verkar i uppgifter som kräver risktagning.

I 2 mom. föreskrivs det om de ersättningar som omfattas av ersättningssystemet. I det ska ingå alla ersättningar som fondbolaget betalar ut, dvs. löner, arvoden och diskretionära pensionsförmåner, både fasta och rörliga delar av ersättningarna, resultatbaserade arvoden och ersättningar som betalas ur placeringsfonden samt överföringar av fondandelar. Med diskretionära pensionsförmåner avses sådana pensionsförmåner som fondbolaget inte har en lagstadgad skyldighet att betala.

Förslaget motsvarar artikel 14a 2 och 14a 3 i fondföretagsdirektivet.

Godkännande av ersättningssystem och ersättningskommitté

30 f §. Det föreslås att det före paragrafen tas in en mellanrubrik som beskriver innehållet i bestämmelserna. I 1 mom. föreslås bestämmelser om den uppgift som styrelsen för fondbolaget har att godkänna fondbolagets ersättningssystem och de allmänna principer som ingår i det samt om styrelsens skyldighet att se över principerna minst en gång per år och utifrån det göra nödvändiga korrigeringar samt att övervaka att principerna följs. I momentet ska föreskrivas om de krav som styrelsemedlemmar som deltar i dessa uppgifter ska uppfylla. I 2 mom. föreskrivs om den årliga utvärderingen av fondbolagets ersättningssystem.

Förslaget motsvarar artikel 14b 1 c och d i fondföretagsdirektivet.

30 g §. I 1 mom. föreskrivs om ett fondbolags ersättningskommitté och förutsättningarna för att den utses samt om ersättningskommittén uppgifter. Enligt förslaget ska styrelsen för fondbolaget utse en ersättningskommitté, om fondbolaget är betydande på grund av sin storlek eller storleken på den placeringsfond som fondbolaget förvaltar, sin administrativa struktur samt verksamhetens art, omfattning och komplexitet. Ett fondbolag ska inte anses betydande på basis av endast en av de ovannämnda faktorerna, t.ex. på basis av storleken på den placeringsfond som fondbolaget förvaltar. Fondbolaget anses betydande om det på basis av varje ovannämnd faktor kan anses betydande.

I 2 mom. finns bestämmelser om att en ersättningskommitté ska bildas så att den på ett kompetent och oberoende sätt kan utföra sina uppgifter. I momentet föreskrivs om den skyldighet

RP 3/2016 rd

som ersättningskommittén har att vid skötseln av uppdraget ta hänsyn till de långsiktiga intressen som gäller för investerare och andra intressentgrupper samt till allmänhetens intresse.

Ersättningskommitténs sammansättning behandlas i 3 mom. Ersättningskommittén ordförande och medlemmar ska vara medlemmar i styrelsen men får inte höra till fondbolagets verkställande ledning och, om personalrepresentanter som avses i lagen om personalrepresentation i företagens förvaltning (725/1990) är styrelsemedlemmar, ska minst en av dem utses till medlem i ersättningskommittén.

Förslaget motsvarar artikel 14b.1 f och 14b.4 i fondföretagsdirektivet.

Enligt fondföretagsdirektivet utfärdar Esma i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1095/2010 riktlinjer riktade till behöriga myndigheter och finansmarknadsaktörer för tillämpningen av de principer som avses i artikel 14b (artikel 14a.4).

Principer för bestämmande av ersättningar

30 h §. Det föreslås att det före paragrafen tas in en mellanrubrik som beskriver innehållet i bestämmelserna. Det föreslås att det i paragrafen föreskrivs om de principer som fondbolaget ska följa vid bestämmande av ersättningar.

I 1 punkten föreskrivs om fastställande av ersättningen för personer som utövar kontrollfunktioner, i 2 punkten om totalbeloppet för ersättningen, om ersättningen är resultatbaserad, i 3 punkten om skyldigheten att göra resultatbedömningen i ett flerårigt perspektiv som är lämpligt i förhållande till den innehavsperiod för fondandelarna som rekommenderas andelsägarna i den placeringsfond som förvaltas av fondbolaget, i 4 punkten om betalning av garanterade rörliga delar av ersättningen, i 5 punkten om avvägning av ersättningsens fasta och rörliga delar, i 6 punkten om betalningsgrunderna för betalningar vid förtida avslutande av ett avtal och planering av betalningsgrunderna så att misslyckade prestationer inte premieras, och i 7 punkten föreskrivs om beräkningen av ersättningsens rörliga delar så att de risker som är kända vid bedömningstidpunkten beaktas.

Förslaget motsvarar direktivets artikel 14b.1 e och 14b.1 g—l i fondföretagsdirektivet.

Betalning av ersättningsens rörliga delar

30 i §. Det föreslås att det före paragrafen tas in en mellanrubrik som beskriver innehållet i bestämmelserna. I paragrafen föreslås bestämmelser om det krav enligt vilket en betydande andel av de rörliga ersättningsdelarna ska betalas i form av andelar i placeringsfonden i fråga eller motsvarande andra finansiella instrument med lika effektiva incitament som fondandelarna. Dessa ersättningsdelar får inte betalas kontant. Avsikten med bestämmelsen är att hänföra ersättningen till utvecklingen av den placeringsfond som arbetstagarens arbetsinsats gäller och till riskhanteringen i samband placeringsfonden. Med betydande andel avses en andel som är minst 50 procent av alla rörliga ersättningsdelar. Ovannämnda minimimängd tillämpas inte om den berörda placeringsfondens tillgångar utgör under hälften av de totala tillgångarna i de placeringsfonder som förvaltas av fondbolaget. Betalningen av den rörliga ersättningsdelen i form av andelar i placeringsfonden eller motsvarande andra finansiella instrument ska nämnas i placeringsfondens stadgar.

Förslaget motsvarar direktivets artikel 14b.1 m första stycket i fondföretagsdirektivet.

30 j §. I 1 mom. föreslås bestämmelser om uppskjutande av betalningen av den rörliga ersättningsdelen. Enligt momentet ska en betydande del av den rörliga ersättningsdelen skjutas upp

till en tidsperiod vars längd ska bestämmas med beaktande av den innehavsperiod för fondandelar som den berörda placeringsfondens fondandelsägare blivit rekommenderade och arten av placeringsfondens risker. Tidsperioden ska omfatta minst tre år. Den betydande delen ska vara minst 40 procent av den rörliga ersättningsdelen. Om den rörliga ersättningsdelen är särskilt stor ska minst 60 procent av den rörliga ersättningsdelen skjutas upp så att betalningen sker senare.

I 2 mom. föreskrivs om förutsättningarna för betalning av den rörliga ersättningsdelen. Ersättningens rörliga del, inbegripet den del vars betalning skjuts upp, kan betalas endast om betalningen är hållbar med beaktande av fondbolagets finansiella helhetsituation och motiverad med beaktande av affärsenhetens och placeringsfondens resultat samt resultatet för personen i fråga.

I 3 mom. föreskrivs om de förutsättningar som om de uppfylls leder till att det totala beloppet för den rörliga ersättningsdelen ska minskas. Det totala beloppet av ersättningens rörliga del ska minskas betydligt om fondbolagets eller placeringsfondens finansiella resultat försvagas eller visar förlust, med beaktande av både nuvarande ersättning och minskningar av de ersättningar som intjänats tidigare. Till dessa hör minskningar genom riskbaserade förfaranden och återkravsförfaranden.

Förslaget motsvarar direktivets artikel 14b.1 n och o i fondföretagsdirektivet.

Pensionsförmåner och fondbolagets förfaranden

30 k §. Det föreslås att det före paragrafen tas in en mellanrubrik som beskriver innehållet i bestämmelserna. I 1 mom. föreskrivs det om kravet på att fondbolagets diskretionära pensionsförmåner ska överensstämma med fondbolagets och de förvaltade placeringsfondernas affärsstrategi, mål, värderingar och långsiktiga intressen.

I 2 mom. föreskrivs om betalningen av diskretionära pensionsförmåner till arbetstagarna. Om arbetstagarens anställningsförhållande vid fondbolaget upphör före pensioneringen, ska fondbolaget skjuta upp betalningen av de diskretionära pensionsförmånerna och innehålla dem hos bolaget under en tid av fem år i form av sådana finansiella instrument som avses i 30 i §. När arbetstagaren går i pension ska de diskretionära pensionsförmånerna fem år efter pensioneringen betalas till arbetstagaren i form av sådana finansiella instrument som avses ovan.

Förslaget motsvarar direktivets artikel 14b.1 p fondföretagsdirektivet.

30 l §. Paragrafen gäller förfaranden som fondbolaget ska följa. Enligt 1 mom. får fondbolaget inte betala ut ersättningens rörliga delar på ett sådant sätt att konsekvenserna av förfarandet kan jämföras med konsekvenserna av ett förfarande som står i strid med denna lag. Enligt 2 mom. ska fondbolaget kräva att personer som hör till en personalgrupp som avses i 30 e § 1 mom. förbinder sig att inte använda finansiella instrument eller försäkring för att skydda sig mot sådana personliga risker som följer av ersättningssystemet.

Förslaget motsvarar direktivets artikel 14b.1 q och r i fondföretagsdirektivet.

5 kap. **Förvaringsinstituts uppgifter, förutsättning för utläggande av uppgifter på entreprenad samt verksamhet**

Det föreslås att kapitlet och dess rubrik ändras. Det föreslås att det i kapitlet föreskrivs om förvaringsinstituts uppgifter och skyldigheter, utläggande av uppgifter på entreprenad och krav på hur verksamheten organiseras. Genom bestämmelsen genomförs artiklarna 22 och 22a

i fondföretagsdirektivet. I kapitlet ska det inte längre finnas bestämmelser som motsvarar den nuvarande 34 § om ett förvaringsinstituts skyldighet att ingå ett avtal med ett utländska EES-fondbolag som förvaltar en placeringsfond i Finland. Paragrafen baserar sig på artikel 23.5 och 23.6 som upphävs genom ändringsdirektivET.

Förvaringsinstituts uppgifter

31 §. Det föreslås att det före paragrafen tas in en mellanrubrik som beskriver innehållet i bestämmelserna. Enligt *1 mom.* ska placeringsfondens tillgångar förvaras hos ett förvaringsinstitut. Enligt fondföretagsdirektivet bör kravet på ett enda förvaringsinstitut säkerställa att förvaringsinstitutet har överblick över fondföretagets samtliga tillgångar och att såväl fondförvaltare som investerare har en enda referenspunkt om det skulle uppstå problem i samband med förvaringen av tillgångar eller utförandet av övervakningsfunktioner. Förvaring av tillgångar omfattar depåförvaring av tillgångar eller, om tillgångarna är av sådan karaktär att de inte kan depåförvaras, ägandekontroll och dokumentering av de tillgångarna (skäl 12). Momentet motsvarar gällande 33 § 1 mom. och artikel 22.1 i fondföretagsdirektivet.

I *2 mom.* föreskrivs det om principen för hur placeringsfondens tillgångar ska hållas åtskilda och om förbud mot att utmäta placeringsfondens tillgångar för förvaringsinstitutets skuld. Momentet motsvarar gällande 31 § 2 mom. Medlemsstaterna ska se till att en placeringsfonds depåförvarade tillgångar, om förvaringsinstitutet och/eller någon i unionen belägen tredje part till vilken depåförvaring av fondföretagets tillgångar har delegerats blir insolvent, inte är tillgängliga för utdelning eller realisering till detta förvaringsinstituts och/eller denna tredje parts fordringsägare (punkt 8). I lagens 25 § föreskrivs att en placeringsfonds tillgångar hör till fondandelsägarna. Placeringsfondens tillgångar kan inte höra till ett förvaringsinstituts konkursbo.

I *3 mom.* föreslås motsvarande bestämmelser som i det nuvarande 31 § 3 mom. om förvaringsinstitutets skyldighet att sköta sina uppgifter självständigt i fondandelsägarnas intresse. Bestämmelsen ska preciseras så att den motsvarar direktivet, så att en uppgift också ska skötas omsorgsfullt och sakkunnigt och inte bara i fondandelsägarnas utan också placeringsfondens intresse. I sin preciserade form motsvarar bestämmelsen artikel 25.2 första stycket i fondföretagsdirektivet. Där föreskrivs att förvaltningsbolaget och förvaringsinstitutet ska handla hederligt, rättvist, professionellt, oberoende och uteslutande i fondföretagets och dess investerares intresse när de utför sina respektive uppgifter. Enligt direktivet ska kommissionen tilldelas befogenhet att anta delegerade akter som bl.a. gäller villkoren för att uppfylla det krav på oberoende (*the independence requirement*) som avses i artikel 25.2. För den engelska versionens "independence" används ovan översättningen "självständigt".

31 a §. I paragrafen föreslås bestämmelser om ett förvaringsinstituts tillsynsuppgifter. Enligt *1 mom.* 1 punkten ska förvaringsinstitutet se till att lagen om placeringsfonder och placeringsfondens stadgar iakttas vid emission och inlösen av fondandelar i placeringsfonden. Enligt 2 punkten ska förvaringsinstitutet se till att värdet av fondandelar i placeringsfonden beräknas i enlighet med lagen om placeringsfonder och bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den samt i enlighet med placeringsfondens stadgar. Enligt 3 punkten ska förvaringsinstitutet sköta uppdrag som fondbolaget ger, om dessa inte strider mot lagen om placeringsfonder eller någon annan lag om fondbolagens verksamhet eller mot placeringsfondens stadgar. Enligt 4 punkten ska förvaringsinstitutet se till att betalningar för transaktioner som berör placeringsfondens tillgångar erläggs till placeringsfonden inom gängse frist, och enligt 5 punkten ska förvaringsinstitutet se till att placeringsfondens intäkter används i enlighet med denna lag och bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den samt i enlighet med placeringsfondens stadgar. Förslaget motsvarar artikel 22.3 i fondföretagsdirektivet.

I 2 mom. föreskrivs om förvaringsinstitutets skyldighet att se till att placeringsfondens kassaflöden övervakas korrekt och att betalningar i samband med teckning av andelar har mottagits och att likvida medel i placeringsfonden har bokförts på likvidkonton. Enligt 1 punkten ska likvidkontona ha öppnats i placeringsfondens namn eller i det fondbolags namn som förvaltar fonden, eller i förvaringsinstitutets namn för placeringsfondens räkning. Enligt 2 punkten ska likvidkontona ha öppnats i en sådan centralbank eller inlåningsbank eller i ett sådant kreditinstitut som auktoriserats i en annan stat och som har rätt att ta emot insättningar och som avses i 9 kap. 3 § 1 mom. i lagen om investeringstjänster. Enligt 3 punkten ska likvidkontona föras i enlighet med de principer som anges i 9 kap. 1 § och 3 § 2—4 mom. i lagen om investeringstjänster och de bestämmelser som avses i 5 § i den lagen.

Paragrafens 2 mom. motsvarar artikel 22.4 första stycket i fondföretagsdirektivet. I första stycket led b finns bestämmelser om likvidkonton som har öppnats hos en av de enheter som avses i artikel 18.1 a, b och c i kommissionens direktiv 2006/73/EG om genomförandet av Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/39/EG vad gäller organisatoriska krav och villkor för verksamheten i värdepappersföretag, och definitioner för tillämpning av det direktivet, och i led c om likvidkonton som förs i enlighet med de principer som anges i artikel 16 i detta direktiv. Det ovannämnda led b har genomförts genom 9 kap. 3 § 1 mom. i lagen om investeringstjänster, och led c genom 9 kap. 1 § och 3 § 2—4 mom. samt 9 kap. 5 § i samma lag. I 5 § i den lagen föreskrivs om Finansinspektionens behörighet att utfärda närmare föreskrifter om förvaring av kundmedel.

I 3 mom. föreskrivs om det förbud som motsvarar artikel 22.4 andra stycket i direktivet och enligt vilket likvida medel hos den sammanslutning som avses i 2 mom. 2 punkten och förvaringsinstitutets egna likvida medel inte får bokföras på likvidkonton som öppnats i placeringsfondens förvaringsinstituts namn.

31 b §. I paragrafen föreslås mer detaljerade bestämmelser än de nuvarande om förvaring av finansiella instrument som ingår i placeringsfondens tillgångar och av andra tillgångar än de finansiella instrumenten. I 1 mom. föreskrivs om finansiella instrument som ska anförtros förvaringsinstitut för förvaring i depå. Det är fråga om alla finansiella instrument som får registreras på konton för finansiella instrument som öppnats hos förvaringsinstitutet och alla finansiella instrument som kan levereras fysiskt till förvaringsinstitutet.

I 2 mom. föreskrivs om förvaringsinstitutets skyldighet att i enlighet med de principer som anges i 9 kap. 1, 2 och 5 § i lagen om investeringstjänster registrera de finansiella instrumenten enligt 1 mom. 1 punkten på konton för finansiella instrument i placeringsfondens namn eller i det fondbolags namn som förvaltar fonden så att det vid varje tidpunkt kan konstateras att de i enlighet med denna lag hör till placeringsfonden. Bestämmelserna motsvarar artikel 16 i kommissionens direktiv 2006/73/EG om genomförandet av Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/39/EG vad gäller organisatoriska krav och villkor för verksamheten i värdepappersföretag, och definitioner för tillämpning av det direktivet. Artikeln nämns i artikel 22.5 a i fondföretagsdirektivet.

I 3 mom. föreskrivs om förvarande av placeringsfondens andra tillgångar än de som avses i 1 mom. och om uppdaterande av uppgifterna om tillgångarna. Förvaringsinstitutet ska på basis av uppgifter från fondbolaget eller externa bevis kunna konstatera att tillgångarna hör till placeringsfonden.

I 4 mom. föreskrivs det om förvaringsinstitutets skyldighet att regelbundet ge fondbolaget en förteckning över placeringsfondens tillgångar.

Förslaget motsvarar artikel 22.5 och 22.6 i fondföretagsdirektivet.

31 c §. I 1 mom. föreskrivs det om förbudet att återanvända sådana tillgångar som förvaringsinstitutet har i depåförvar (på engelska *reuse*). Enligt momentet får förvaringsinstitut inte för egen räkning eller för en tredje parts räkning återanvända de ovannämnda tillgångarna. Förbudet mot återanvändning gäller alla transaktioner av tillgångar i depåförvaring, bl.a. överföring, ställande som säkerhet, försäljning och långivning. I 2 mom. föreskrivs det om återanvändning av förvarade tillgångar för placeringsfondens räkning. Återanvändning för placeringsfondens räkning är tillåtet om förvaringsinstitutet följer de anvisningar som ges av det fondbolag som förvaltar placeringsfonden och återanvändningen ligger i placeringsfondens och dess andelsägares intresse. Transaktionen ska omfattas av en tillräcklig och likvid säkerhet som mottagits av det fondbolag som förvaltar placeringsfonden inom ramen för ett avtal om äganderättsöverföring.

I 3 mom. föreskrivs det om det lägsta marknadsvärdet för den säkerhet som avses i 2 mom.

Förslaget motsvarar artikel 22.7 i fondföretagsdirektivet.

Förutsättning för utläggande på entreprenad

31 d §. Det föreslås att det före paragrafen tas in en mellanrubrik som beskriver innehållet i bestämmelserna. Paragrafen gäller utläggande av förvaringsinstitutets uppgifter på entreprenad. Enligt 1 mom. får ett förvaringsinstitut inte lägga ut på entreprenad till en tredje part de tillsynsuppgifter som avses i 31 a §.

I 2 mom. föreskrivs det om förvaringsinstitutets rätt att lägga ut på entreprenad till en tredje part förvaringen av sådana finansiella instrument och andra tillgångar som avses i 31 b § och om kraven på utläggande på entreprenad.

I 3 mom. föreskrivs det också om tillämpningen av 31 c § på en sådan tredje part som avses i 2 mom. I 4 mom. föreskrivs det om den rätt som en tredje part har att vidaredelegera förvaringen och om de villkor som gäller denna vidaredelegering.

Förslaget motsvarar artikel 22.7 och 22a.1 och 22a.2 samt artikel 22a. 3 tredje stycket.

Enligt artikel 26b i fondföretagsdirektivet har kommissionen befogenhet att anta delegerade akter om förvaringsinstitutens skyldighet att visa tillbörlig aktsamhet enligt artikel 22a.2 c.

31 e §. I paragrafen föreslås bestämmelser om de krav som vid förvaringen ska uppfyllas av en sådan tredje part till vilken förvaringsinstitutet har lagt ut den förvaring av finansiella instrument och andra tillgångar som avses i 31 b §.

Förslaget motsvarar artikel 22a. 3 första stycket i fondföretagsdirektivet.

31 f §. I 1 mom. föreslås det bestämmelser om de förutsättningar som om de uppfylls leder till att förvaringsinstitutet också får lägga ut förvaringen av finansiella instrument på entreprenad till en sådan lokal sammanslutning i ett tredjeland som inte uppfyller kraven i 13 e § 2 punkten underpunkt a. Utläggande på entreprenad ska trots detta vara möjligt om det i tredjelandets lagstiftning förutsätts att vissa finansiella instrument förvaras av en lokal enhet och ingen lokal sammanslutning uppfyller de föreskrivna kraven i den ovannämnda bestämmelsen. Utläggande av förvaringen på entreprenad ska vara tillåtet endast i den omfattning som förutsätts i tredjelandets lagstiftning, och endast så länge det inte finns några lokala sammanslutningar som uppfyller kraven på utläggande på entreprenad. En förutsättning för utläggandet är dessutom att förvaringsinstitutet lämnar fondandelsägarna de uppgifter som föreskrivs i momentet

innan fondandelsägarna investerar och att fondbolaget har gett instruktioner till förvaringsinstitutet att lägga ut förvaringen av finansiella instrument till en lokal sammanslutning.

Enligt 2 mom. kan den sammanslutning som avses i 1 mom. och till vilken depåförvaringen enligt 1 mom. har lagts ut på entreprenad vidaredelegera uppgiften under de förutsättningar som anges i 1 mom.

Förslaget motsvarar artikel 22a.3 andra stycket i fondföretagsdirektivet.

Organisering av ett förvaringsinstituts verksamhet

31 g §. Det föreslås att det före paragrafen tas in en mellanrubrik som beskriver innehållet i bestämmelserna. I paragrafen föreslås bestämmelser om de minimikrav som gäller organisationen av verksamheten vid ett förvaringsinstitut som fått verksamhetstillstånd med stöd av lagen om placeringsfonder.

I 1 mom. föreskrivs det om kraven på att organisera verksamheten på ett tillförlitligt sätt och om skyldigheten att genom ändamålsenliga åtgärder säkerställa hanteringen av de risker som har samband med verksamheten, att den interna kontrollen fungerar samt verksamhetens kontinuitet och regelbundenhet i alla situationer. Med åtgärder för att säkerställa verksamhetens kontinuitet och regelbundenhet avses användningen av ändamålsenliga och proportionella system, resurser och förfaranden.

Enligt 2 mom. ska förvaringsinstitutet ha ett bokföringssystem för förvaring av finansiella instrument så att institutet ska kunna förvara sådana finansiella instrument som får registreras på konton för finansiella instrument som öppnats hos förvaringsinstitutet. Förvaringsinstitutet ska dessutom ha de förvaltningsförfaranden som behövs för att kunna bedriva verksamheten på ett ändamålsenligt sätt, egna interna tillsynsmekanismer och effektiva övervaknings- och säkerhetsarrangemang för informationshanteringssystem.

I 3 mom. föreskrivs om förvaringsinstitutets skyldighet att identifiera intressekonflikter som uppkommer i verksamheten. Förvaringsinstitutet ska genomföra sådana organisatoriska och administrativa arrangemang genom vilka alla rimliga åtgärder för att identifiera och förebygga intressekonflikter kan vidtas. I momentet föreskrivs om förvaringsinstitutets skyldighet att vid intressekonflikter se till att dess kunder får en jämlik behandling.

Enligt 4 mom. ska förvaringsinstitutet se till att uppgifterna om dess tjänster, verksamheter och transaktioner uppdateras på ett sådant sätt att Finansinspektionen på begäran får den information som behövs för utförandet av det uppdrag som föreskrivs i denna lag.

Förslaget motsvarar artikel 23.2 andra stycket a–f i fondföretagsdirektivet. Paragrafens 1 mom. motsvarar i huvudsak 7 kap. 8 § 1 mom. i lagen om investeringstjänster. Paragrafens 3 mom. motsvarar i sak 26 § 2 mom. om fondbolag.

31 h §. I paragrafen föreslås bestämmelser om att ett förvaringsinstitut inte får utöva sådan verksamhet där det kan uppkomma intressekonflikter mellan institutet och dess placeringsfond, placeringsfondens fondandelsägare eller det fondbolag som förvaltar placeringsfonden. I momentet föreslås motsvarande bestämmelser som i fondföretagsdirektivet om att det inte finns några hinder för verksamheten om förvaringsinstitutet håller skötseln av förvaringsuppgifterna funktionellt och hierarkiskt åtskilt från förvaringsinstitutets övriga uppgifter samtidigt som institutet strävar efter att undvika eventuella intressekonflikter och om placeringsfondens fondandelsägare informeras om intressekonflikter uppkommit. Förvaringsuppgifterna ska or-

ganiseras så att de utgör en separat funktion från verksamhetsorganisationen som rapporterar direkt till ledningen.

I den gällande 26 b § 3 mom. finns bestämmelser om att det är förbjudet att för skötsel av uppgifter i samband med förvaltningen av en placeringsfond såsom ombud anlita placeringsfondens förvaringsinstitut vars intressen kan stå i konflikt med fondbolagets eller fondandelsägarnas intressen. Bestämmelsen står i strid med den föreslagna paragrafen till den del denna tillåter utövande av verksamheten, om skötseln av förvaringsuppgifterna sköts i enlighet med de föreskrivna kraven. För att undanröja konflikter föreslås det att verksamheten, trots bestämmelserna i 26 b § 3 mom., ska få utövas förutsatt att verksamheten ordnas på ett sätt som fyller de föreskrivna kraven.

Förslaget motsvarar artikel 25.2 andra stycket i fondföretagsdirektivet.

32 §. Enligt den föreslagna paragrafen ska förvaringsinstitutet underrätta Finansinspektionen om institutet beslutar att inte sköta ett fondbolags uppdrag eller om det finner att det annars finns skäl till anmärkningar mot fondbolagets verksamhet enligt 31 a § 1 mom., och bolaget inte återtar sitt beslut eller ändrar sitt förfarande.

Paragrafen motsvarar i sak gällande 32 §.

33 §. Paragrafens *1 mom.* motsvarar i huvudsak gällande 34 § 1 mom. I momentet föreslås det utöver nuvarande bestämmelser att ett avtal mellan ett fondbolag och ett förvaringsinstitut också ska innehålla bestämmelser om informationsutbyte mellan parterna. I *2 mom.* i den finska versionen ändras Rahoitustarkastus till Finanssivalvonta. Ändringen påverkar inte den svenska texten. Momentet ska gälla det avtal som avses i 1 mom. i stället för det förvaringsinstitutsavtal som för närvarande nämns. Momentet motsvarar i sak gällande 34 § 2 mom. Paragrafens *3 mom.* motsvarar gällande 34 § 3 mom.

34 §. Paragrafen motsvarar gällande 34 a §. I den finska versionen ändras hänvisningarna till Finansinspektionen så att Rahoitustarkastus ändras till Finanssivalvonta. Ändringen påverkar inte den svenska texten.

34 a §. Paragrafen motsvarar gällande 34 b §. I paragrafens 1 mom. föreslås ändringar av teknisk karaktär. I den finska versionen ändras hänvisningarna till Finansinspektionen så att Rahoitustarkastus ändras till Finanssivalvonta. Ändringen påverkar inte den svenska texten.

34 b § Paragrafens *1 mom.* motsvarar i sak gällande 34 d §. Förvaringsinstitutet ska se till att Finansinspektionen på begäran får all den information som är nödvändig för tillsynen över en placeringsfond och det fondbolag som förvaltar placeringsfonden och som förvaringsinstitutet har fått när det har utfört sina uppgifter.

I *2 mom.* föreskrivs om Finansinspektionens skyldighet att utan dröjsmål dela den information som den har fått med stöd av 1 mom. med den behöriga myndigheten för ett utländskt EES-fondbolag, om placeringsfonden förvaltas av ett utländskt EES-fondbolag.

Förslaget motsvarar artikel 26a i fondföretagsdirektivet.

41 §. Det föreslås att en ny 41 § 2 mom. 1 punkt fogas till lagen i stället för den 41 § 2 mom. 1 punkt som upphävts genom lag 224/2004 om ändring av lagen om placeringsfonder. Enligt förslaget ska i fondens stadgar också anges om avsikten är att i placeringsfondens verksamhet tillämpa den i lag tillåtna möjligheten att för placeringsfondens räkning i tillfälligt syfte uppta kredit för fondverksamheten. Det föreslås bestämmelser om upptagande av kredit i 83 §.

83 §. Enligt nuvarande *1 mom.* får ett fondbolag med Finansinspektionens tillstånd för en placeringsfonds räkning i tillfälligt syfte uppta kredit för fondverksamheten till ett belopp som motsvarar högst en tiondedel av placeringsfondens tillgångar. De tillståndsbeslut om krediter som fattas med stöd av paragrafen leder i praktiken till en betydande mängd administrativt arbete för Finansinspektionen.

Paragrafen baserar sig på artikel 83 i fondföretagsdirektivet. Enligt huvudregeln i artikeln får fondbolag inte ta upp lån för en placeringsfonds räkning. Ett undantag är att fondföretag får ta upp utländsk valuta i form av "*back-to back-lån*". Enligt artikel 83.2 får en medlemsstat med undantag från punkt 1 ge fondföretag tillstånd att ta upp lån under de förutsättningar som närmare anges i artikeln. I artikeln förutsätts inte tillstånd till lånet av en behörig myndighet. Det anses inte att det med stöd av fondföretagsdirektivet finns något hinder för att i lagen föreskriva om fondbolags rätt att ta upp lån för en placeringsfonds räkning utan särskilt tillståndsförfarande och om förutsättningarna för upplåningen. Det föreslås att *1 mom.* ändras så att det för upptagning av lån för en placeringsfonds räkning inte längre förutsätts tillstånd av Finansinspektionen. Genom ändringen görs Finansinspektionens administrativa arbete enklare och verksamheten mer flexibel. Ändringen kompletteras av den föreslagna ändringen av *41 §*, enligt vilken det i fondens stadgar ska anges om avsikten är att i placeringsfondens verksamhet tillämpa den i lag tillåtna möjligheten att för placeringsfondens räkning i tillfälligt syfte uppta kredit för fondverksamheten.

Enligt det nuvarande *1 mom.* får ett fondbolag uppta kredit till ett belopp som motsvarar högst en tiondedel av placeringsfondens tillgångar. Bestämmelsen motsvarar inte till denna del helt formuleringen i artikel 83.2 i fondföretagsdirektivet, där det står att lån får tas upp till ett belopp som i fråga om placeringsfonder motsvarar högst tio procent av fondens värde (på engelska *value*). Enligt förarbetena till den nuvarande lagen (RP 202/1998 rd) *83 §* motsvarar *39 § 13 mom.* i lagen om placeringsfonder (480/1987). Den sistnämnda paragrafen har ändrats genom lagen om ändring av lagen om placeringsfonder (583/1996). I förarbetena till lagen (RP 59/1996 rd) får beloppet för befintliga krediter inte överstiga en tiondedel av fondens tillgångar. Placeringsfondens värde beräknas så att de skulder som hänför sig till fonden dras av från fondens tillgångar. Av dessa orsaker föreslås det att bestämmelsen preciseras så att det sådan kredit som avses i momentet får upptas till ett belopp som motsvarar högst en tiondedel av placeringsfondens värde. Avsikten är inte att ändra bestämmelsen i sak. I momentet föreskrivs på samma sätt som tidigare att det till fonden får förvärvas utländsk valuta genom kreditförmedling.

I *3 mom.* i den finska versionen ändras Rahoitustarkastus till Finanssivalvonta. Ändringen påverkar inte den svenska texten.

Förslaget motsvarar artikel 83.1 andra stycket och artikel 83.2 första stycket a i fondföretagsdirektivet.

92 §. Det föreslås att *2 mom.* kompletteras. Enligt förslaget ska det i fondprospekt utöver de uppgifter som för närvarande ska lämnas också lämnas uppgifter om fondbolagets ersättningspolicy. Det föreslås att det till momentet fogas en *1 punkt*, enligt vilken fondprospektet ska innehålla detaljerade, aktuella uppgifter om fondbolagets ersättningspolicy. Uppgifterna omfattar en beskrivning av hur ersättningar och förmåner beräknas och vilka personer som är ansvariga för att bevilja ersättningar och förmåner samt, om bolaget har en ersättningskommitté, uppgifter om ersättningskommitténs sammansättning. Det föreslås att det till momentet fogas en *2 punkt*, enligt vilken uppgifterna om ersättningspolicy i stället för på det sätt som avses i *1 punkten* kan ges i form av ett sammandrag av fondbolagets ersättningspolicy och information om att de detaljerade uppgifterna enligt *1 punkten* om fondbolagets ersättningspolicy är tillgängliga på fondbolagets webbplats samt uppgifter om webbplatsens adress. Dessutom ska

det finnas ett meddelande om att fondprospektet kan fås i skriftlig form och kostnadsfritt på begäran.

Förslaget motsvarar artikel 69.1 tredje stycket i fondföretagsdirektivet.

93 §. I 2 mom. räknas det upp den information som ett faktablad ska innehålla. Det föreslås att det till 1 punkten fogas Finansinspektionens identifieringsuppgifter. Det är fråga om bl.a. myndighetens officiella namn och adressuppgifter. Bestämmelsen motsvarar artikel 78.3 a i fondföretagsdirektivet.

93 a §. Det föreslås att det till 1 mom. fogas en bestämmelse om att det i faktabladet ska ingå information om att sådana uppgifter om fondbolagets ersättningspolicy som motsvarar uppgifterna enligt 92 § 2 mom. 1 punkten finns tillgängliga på fondbolagets webbplats, uppgifter om webbplatsens adress samt information om att investerare på begäran kan få fondprospektet i skriftlig form och kostnadsfritt.

Med stöd av den föreslagna bestämmelsen ska det på fondbolagets webbplats finnas detaljerade, aktuella uppgifter om fondbolagets ersättningspolicy, bl.a. en beskrivning av hur ersättningar och förmåner beräknas och vilka personer som är ansvariga för att bevilja ersättningar och förmåner samt, om bolaget har en ersättningskommitté, uppgifter om ersättningskommitténs sammansättning.

Förslaget motsvarar artikel 78.4 andra stycket i fondföretagsdirektivet.

96 §. Det föreslås att det till paragrafen fogas ett *nytt 3 mom.*, varvid det nuvarande 3 mom. blir 4 mom. I det nya 3 mom. föreskrivs om sådana uppgifter som fondbolagets årsberättelse ska innehålla utöver de uppgifter som föreskrivs i det nuvarande 2 mom. Uppgifter som ska ingå i årsberättelsen är enligt 1 punkten det sammanlagda ersättningsbeloppet för räkenskapsperioden, fördelat på fasta och rörliga ersättningar, som fondbolaget betalat ut till sin personal, antalet förmånstagare och de belopp som placeringsfonden betalat ut direkt och de resultatrelaterade ersättningar som ingår i dem, enligt 2 punkten det sammanlagda ersättningsbeloppet, fördelat på personalgrupper eller andra grupper av arbetstagare i fondbolaget, enligt 3 punkten en beskrivning av hur ersättningarna och förmånerna har beräknats, enligt 4 punkten resultatet av de justeringar som avses i 30 f §, och de oegentligheter som har förekommit och enligt 5 punkten väsentliga ändringar av den antagna ersättningspolicyn.

Förslaget motsvarar artikel 69.3 andra stycket i fondföretagsdirektivet.

Paragrafens 4 mom. motsvarar det gällande 3 mom.

18 kap. **Återkallande av fondbolags verksamhetstillstånd, begränsning av verksamheten, upplösning av fondbolag och placeringsfonder samt behandling av kundklagomål**

Det föreslås att rubriken för 18 kap. före 166 § ändras så att det till rubriken fogas ett omnämnande av behandlingen av kundklagomål.

123 b §. Det föreslås att det i lagen om placeringsfonder för genomförandet av artikel 100 i fondföretagsdirektivet föreskrivs om skyldigheten för fondbolag och sådana utländskt EES-fondbolag som förvaltar en placeringsfond i Finland att se till att de kunder som inte är professionella investerare kan hänskjuta enskilda meningsskiljaktigheter om fondverksamheten till ett annat oavhängigt organ som ger rekommendationer än en domstol.

Enligt 1 mom. ska fondbolag och utländska EES-fondbolag som förvaltar en placeringsfond i Finland ha effektiva förfaranden för att korrekt och så snabbt som möjligt kunna behandla klagomål om fondverksamheten från andra än professionella investerare. Dessutom ska ett sådant bolag som avses ovan i fem år bevara uppgifter om kundklagomål och de åtgärder som vidtagits för att lösa dem.

Värdepappersnämnden vid FINE ger rekommendationer om hur meningsskiljaktigheter mellan icke-professionella kunder och tjänsteleverantörer ska lösas. Nämnden kan enligt sitt reglemente också behandla sådana ärenden mellan tjänsteleverantörer och icke-professionella kunder som hänför sig till investerings- och fondtjänster som avses i lagen om placeringsfonder. Alla fondbolag har dock inte förbundet sig till Värdepappersnämndens verksamhet. De deltar t.ex. inte i täckandet av nämndens kostnader eller i nämndens förvaltning. Det är ytterst viktigt för de av fondbolagens kunder som inte är professionella investerare att alla fondbolag förbinder sig till den verksamhet som den nämnd som behandlar kundklagomål utövar.

Enligt 2 mom. ska de bolag som avses i 1 mom. se till att de kunder som inte är professionella investerare kan hänskjuta enskilda meningsskiljaktigheter om fondverksamheten till ett oavhängigt organ som ger rekommendationer. Meningsskiljaktigheterna kan gälla allmänna principer om fondverksamheten eller brott mot enskilda kunders intressen. Om det uppkommer meningsskiljaktigheter mellan ett ovannämnt bolag och dess kund, ska bolaget informera kunden om möjligheten att hänskjuta ärendet till ett oavhängigt organ för behandling.

Organet ska ha sådana stadgar att de tryggar en opartisk, sakkunnig, öppen, effektiv och rättvis behandling av meningsskiljaktigheterna. Organet ska inte omfattas av Finansinspektionens tillsyn. Finansinspektionen ska dock övervaka att bolagen enligt 1 mom. uppfyller sina skyldigheter och säkerställer att de kunder som inte är professionella investerare har möjlighet att hänskjuta meningsskiljaktigheter till ett oavhängigt organ för behandling. De bolag som avses i 1 mom. kan inte åläggas att förbinda sig till ett visst organs verksamhet, exempelvis Värdepappersnämndens verksamhet. Det ska också vara möjligt att grunda något annat organ för ändamålet.

Enligt 3 mom. ska de bolag som avses i 1 mom. meddela Finansinspektionen namnet på och kontaktuppgifterna för det organ som avses i 2 mom. Bolaget ska på Finansinspektionens begäran tillstålla tjänsteleverantören organets stadgar och andra utredningar som behövs för tillsynen över efterlevnaden av bestämmelserna i 2 mom., enligt vad Finansinspektionen bestämmer. Om bolaget inte meddelar eller inte följer bestämmelserna i 2 mom. kan Finansinspektionen vidta sådana tillsynsåtgärder mot bolaget som avses i lagen om Finansinspektionen. Åtgärderna riktar sig till det ovannämnda bolaget, inte till organet som behandlar meningsskiljaktigheterna.

Motsvarande bestämmelse ingår i 10 kap. 13 § i lagen om investeringstjänster.

137 §. Det föreslås att paragrafen ändras. I paragrafen föreskrivs om det ansvar som förvaringsinstitutet har för förlusten av finansiella instrument och det ansvar som förvaringsinstitutet har för annan förlust som förorsakas fondbolaget eller fondandelsägarna. Om förvaringsinstitutet lägger ut förvaringen på entreprenad och om de finansiellt instrumenten som depåförvaras av tredje part går förlorade är förvaringsinstitutet ansvarigt för detta.

Enligt 1 mom. ansvarar ett förvaringsinstitut mot fondbolaget och placeringsfondens fondandelsägare för förlusten av finansiella instrument som i enlighet med 31 b § 1 och 2 mom. förvaras i depå i förvaringsinstitutet eller hos en sådan tredje part till vilken depåförvaringen av finansiella instrument har lagts ut på entreprenad.

RP 3/2016 rd

Om det finansiella instrumentet enligt 1 mom. går förlorat, ska förvaringsinstitutet enligt 2 mom. utan dröjsmål återlämna till den placeringsfond som fondbolaget förvaltar ett finansiellt instrument av samma slag eller ett belopp som motsvarar värdet på det finansiella instrument som gått förlorat. Förvaringsinstitutet ska inte ansvara för förlusten, om det kan påvisas att förlusten är följden av en sådan yttre händelse utanför dess skäligen kontroll vars konsekvenser hade varit omöjliga att undvika trots alla sådana ansträngningar som kan betraktas som skäligen. Förvaringsinstitutet kan inte åberopa interna situationer såsom bedrägeri från en anställds sida för att befrias från ansvar.

Enligt 3 mom. svarar förvaringsinstitutet mot fondbolaget och placeringsfondens fondandelsägare också för annan förlust än den som avses i 1 mom. endast om förlusten förorsakas dem till följd av att förvaringsinstitutet uppsåtligt eller av oaktsamhet underlåtit att fullgöra sin skyldighet.

Enligt 4 mom. påverkas förvaringsinstitutets ansvar inte av ett sådant utläggande av uppgifter på entreprenad eller underentreprenad som avses i 31 d § 2—4 mom., 31 e och 31 f §. Förvaringsinstitutets ansvar kan inte uteslutas eller begränsas genom avtal.

I 5 mom. föreskrivs på motsvarande sätt som i nuvarande 2 mom. om fondandelsägarens rätt att kräva ersättning antingen direkt av förvaringsinstitutet eller via fondbolaget. Förfarandet får inte leda till en användning av överlappande rättsmedel eller ojämlig behandling av fondandelsägarna.

Förslaget motsvarar artikel 24 och artikel 22a.3 tredje stycket i fondföretagsdirektivet.

Enligt artikel 26b i fondföretagsdirektivet har kommissionen befogenhet att anta delegerade akter för att fastställa under vilka villkor och omständigheter finansiella instrument som depåförvaras ska anses ha gått förlorade enligt artikel 24 och vad som ska avses med yttre händelser utanför rimlig kontroll, vilkas konsekvenser hade varit omöjliga att avvärja trots alla rimliga ansträngningar att göra så, enligt artikel 24.1.

22 kap. Påföljder och rapportering om överträdelser

Det föreslås att rubriken före 144 a § ändras så att det till rubriken fogas ett omnämnande av rapporteringen om överträdelser.

144 b §. Det föreslås att paragrafen ändras. I 1 mom. räknas det upp sådana bestämmelser i denna lag som avses i 40 § 1 mom. i lagen om Finansinspektionen och för vilka det vid försummelse eller överträdelse påförs påföljdsavgift enligt 41 § i den lagen. Momentet gäller försummelse eller överträdelse av sådana bestämmelser i lagen om placeringsfonder som inte nämns i fondföretagsdirektivet och som på basis av nationell prövning hör till tillämpningsområdet för påföljdsavgift. Till dessa hör följande paragrafer i lagen om placeringsfonder: 30 § som nämns i gällande 1 mom. 4 punkten, 30 a—30 c § som nämns i 1 mom. 5 punkten samt de bestämmelser som nämns i 1 mom. 7 och 8 punkten och som fortfarande ska omfattas av tillämpningsområdet för 1 mom. Det är inte ändamålsenligt att de ovannämnda bestämmelserna som faller inom tillämpningsområdet för den nuvarande paragrafen inte ska omfattas av bestämmelserna om påföljd. Det föreslås att bestämmelserna i nuvarande 1 mom. 1—3 punkten, 26 och 28 § i lagen om placeringsfonder som nämns i 4 punkten, 80 b § som nämns i 5 punkten samt de bestämmelser i lagen om placeringsfonder som nämns i 6 och 9 punkten tas in i det föreslagna nya 2 mom.

Det föreslås att det till 1 mom. fogas bestämmelsen i 7 § 2 mom. i lagen om placeringsfonder om rätten att använda benämningen "fondbolag" eller "fondaktiebolag" i firman eller annars

för att beskriva verksamheten, bestämmelsen om användningen av benämningen "placeringsfond" i 42 § 1 mom. i lagen om placeringsfonder och bestämmelsen i 42 § 3 mom. om användningen av benämningen "specialplaceringsfond". Enligt gällande 145 § är brott mot de förbud som avses i de ovannämnda paragraferna straffbara placeringsfundsbrott. I fondföretagsdirektivet förutsätts inte att förfaranden som strider mot dessa bestämmelser ska omfattas av tillämpningsområdet för administrativa ekonomiska sanktioner. Det föreslås dock att brott mot de ovannämnda bestämmelserna också flyttas till tillämpningsområdet för påföljdsavgift. Detta motiveras med att en påföljdsavgift ofta sannolikt kan anses vara en tillräcklig och ändamålsenlig påföljd med tanke på gärningen. Det föreslås att straffbestämmelserna i lagen om placeringsfonder förblir i kraft för mer klandervärda gärningar. Utifrån 40 § 3 mom. i lagen om Finansinspektionen kan inte en fysisk person påföras påföljdsavgift för brott mot de förbud som avses i 1 mom. 1 punkten, eftersom gärningen enligt 145 § i lagen om placeringsfonder är straffbar som placeringsfundsbrott. För brott mot förbudet kan med stöd av 40 § 3 mom. endast juridiska personer påföras påföljdsavgift enligt huvudregeln. Förutom påföljdsavgift som påförs juridiska personer kan det på fysiska personer som är ansvariga gärningen tillämpas den straffbestämmelse som gäller placeringsfundsbrott.

Bestämmelserna motsvarar 20 kap. 1 § 1 mom. 1 punkten och 21 kap. 2 § 1 punkten i kreditinstitutslagen.

Enligt 1 mom. ska påföljdsavgift påföras den som bryter mot den i 1 punkten nämnda bestämmelsen i 7 § 2 mom. om användningen av benämningen "fondbolag" eller "fondaktiebolag", den i 2 punkten nämnda bestämmelsen i 30 § om förbudet för fondbolag att äga aktier i andra fondbolag eller fondandelar i placeringsfonder som fondbolaget förvaltar, de i 3 punkten nämnda bestämmelserna i 30 a—30 c om fondbolags soliditet och riskkontroll, den i 4 punkten nämnda bestämmelsen i 42 § 1 mom. om användningen av benämningen "placeringsfond" och den i 5 punkten nämnda bestämmelsen i 42 § 3 mom. om användningen av benämningen "specialplaceringsfond". Enligt momentet ska en påföljdsavgift påföras den som bryter mot de i 6 punkten nämnda bestämmelserna i 45 § 1 och 2 mom. om emission av fondandelar, i 47 § 3 mom. om vilka uppgifter som ska framgå av en placeringsfonds stadgar, i 49 § om inlösen av fondandelar och i 52 § 1 mom. om skyldighet att göra anmälan om att fondbolaget har slutat lösa in fondandelar. Påföljdsavgift ska också påföras den som bryter mot de i 7 punkten nämnda bestämmelserna i 74 § 1 mom. om rösträtt.

Momentets 2 *punkt* motsvarar delvis 4 punkten i det gällande momentet, 3 punkten motsvarar delvis 5 punkten i det gällande momentet, 6 punkten motsvarar 7 punkten i det gällande momentet och 7 punkten motsvarar 8 punkten i det gällande momentet.

I 2 *mom.* anges sådana försummelser och överträdelser enligt lagen om placeringsfonder som avses i 40 § 1 mom. i lagen om Finansinspektionen och som motsvarar sådana bestämmelser enligt fondföretagsdirektivet som om de inte iakttas leder till påföljder. Det föreslås att det i 41 a § i lagen om Finansinspektionen föreskrivs om maximibeloppet för den påföljdsavgift som ska påförs vid försummelse eller överträdelse av bestämmelserna. På förfaranden som strider mot bestämmelserna i momentet ska tillämpas de högre maximibelopp för påföljdsavgifterna som avses i fondföretagsdirektivet. Utöver bestämmelser om fondbolag föreslås det i paragrafen sådana bestämmelser om förvaringsinstitut som kan anses betydande och som motsvarar bestämmelserna om fondbolagen. Det är fråga om bestämmelser om bedrivande av förvaringsinstitutsverksamhet utan verksamhetstillstånd och om de uppgifter som ska lämnas i en ansökan om verksamhetstillstånd, bestämmelser om skyldigheten att underrätta Finansinspektionen om förvaringsinstitutets förvärv av aktier och om förändringar i ägarandelen, bestämmelser om förvaringsinstitutets skyldighet att underrätta Finansinspektionen om förändringar i ägarandelarna samt bestämmelser om utläggande av ett förvaringsinstituts uppgifter på entreprenad. Bestämmelserna inkluderas på basis av nationell prövning i tillämpningsområdet för

RP 3/2016 rd

momentet. Bestämmelserna är så centrala när det gäller att förebygga missbruk och att skapa en finansmarknad som fungerar på ett tillförlitligt sätt att det är ändamålsenligt att utvidga det förfarande som strider mot dem så att det omfattas av tillämpningsområdet för 2 mom.

De bestämmelser i momentet som avses är enligt *1 punkten* bestämmelserna i 3 § 1 mom. om bedrivande av placeringsfondsverksamhet och förvaringsinstitutsverksamhet, om verksamheten bedrivs utan verksamhetstillstånd. Bedrivande av placeringsfondsverksamhet och förvaringsinstitutsverksamhet utan verksamhetstillstånd ska straffas som placeringsfondsbrott. Det föreslås att brott mot de ovannämnda bestämmelserna också ska omfattas av tillämpningsområdet för påföljdsavgift. Bestämmelsen motsvarar artikel 99a b i fondföretagsdirektivet.

Enligt *2 punkten* ska påföljdsavgift påföras den som bryter mot bestämmelserna i 5 a § 1 mom. och 5 b § 1 mom. om de uppgifter som ska lämnas i ett fondbolags ansökan om verksamhetstillstånd, om verksamhetstillståndet har beviljats på basis av felaktiga eller vilseledande uppgifter, bestämmelserna i 6 § om fondbolags kapital eller i 10 § om förvaringsinstituts kapitalkrav. Bestämmelsen motsvarar artikel 99a f i fondföretagsdirektivet.

Enligt *3 punkten* ska påföljdsavgift påföras den som bryter mot bestämmelserna i 8 a § om organisering av fondbolags verksamhet, 8 b § om privata transaktioner och 8 c § om bevarande av uppgifter om transaktioner. Bestämmelsen motsvarar artikel 99a j i fondföretagsdirektivet, enligt vilken det ska föreskrivas om sanktioner om ett förvaltningsbolag underlåter att följa förfaranden och arrangemang med vars hjälp artikel 12.1 a har införlivats med den nationella lagstiftningen. Det ovannämnda ledet har genomförts genom 8 a—8 c § i lagen om placeringsfonder. Bestämmelsen motsvarar också artikel 99a n i fondföretagsdirektivet till den del det i den hänvisas till artikel 14.1 c, enligt vilken fondbolaget ska ha resurser och förfaranden som är nödvändiga för att den egna verksamheten ska fungera väl. Detta led har genomförts genom 8 a § i lagen om placeringsfonder. Gällande 144 b § 1 mom. 2 punkten ingår i den föreslagna bestämmelsen.

Enligt *4 punkten* ska påföljdsavgift påföras den som bryter mot bestämmelserna i 9 § 1 mom. och 9 a § 1 mom. om de uppgifter som ska lämnas i en ansökan om verksamhetstillstånd för förvaringsinstitut, om verksamhetstillståndet har beviljats på basis av felaktiga eller vilseledande uppgifter. Bestämmelsen motsvarar 2 punkten i momentet.

Enligt *5 punkten* ska påföljdsavgift påföras den som bryter mot bestämmelserna i 16 § 1—4 och 6—8 mom. om skyldigheten att underrätta Finansinspektionen om förvärv av aktier, ökning av ägarandelen och avyttring av eller minskning av förvärvad ägarandel i ett fondbolag eller ett förvaringsinstitut. Bestämmelsen motsvarar artikel 99a d och e i fondföretagsdirektivet.

Enligt *6 punkten* ska påföljdsavgift påföras den som bryter mot bestämmelserna i 16 § 5 och 8 mom. om skyldigheten för fondbolag, förvaringsinstitut och deras holdingföretag att utan dröjsmål underrätta Finansinspektionen om sådana förändringar i ägarandelarna som har kommit till deras kännedom samt minst en gång om året underrätta Finansinspektionen om ägarna till andelarna och om innehavens storlek. Bestämmelsen motsvarar artikel 99a h och i i fondföretagsdirektivet.

Enligt *7 punkten* ska påföljdsavgift påföras den som bryter mot bestämmelserna i 24 § 1 mom. och 43 § 1 mom. om förbud mot marknadsföring av en placeringsfonds andelar och tillförande av medel till fonden innan des stadgar har fastställts och 18 c § 1 mom. om tillståndsplikt för sådana placeringsfonder som ett utländskt EES-fondbolag inrättar i Finland. Bestämmelsen motsvarar artikel 99a a i fondföretagsdirektivet. Enligt 7 punkten ska påföljdsavgift påföras också den som bryter mot bestämmelsen i 25 § 2 mom. som föreskriver att ett fondbolag ska

hålla placeringsfondens tillgångar åtskilda från sin egendom och låta ett förvaringsinstitut förvara dem. Gällande 144 b § 1 mom. 3 punkten ingår i den föreslagna bestämmelsen.

Enligt 8 punkten ska påföljdsavgift påföras den som bryter mot bestämmelserna i 26 §. I 26 § 1 mom. föreskrivs om ett fondbolags skyldighet att bedriva fondverksamheten omsorgsfullt, självständigt och sakkunnigt i enlighet med placeringsfondens och dess fondandelsägares intressen och om skyldigheten att i sin verksamhet bemöta fondandelsägarna jämlikt. Enligt 26 § 2 mom. ska fondbolaget inom sin fondverksamhet och vid organiseringen av sin affärsverksamhet undvika intressekonflikter och, när sådana är oundvikliga, se till att de placeringsfonder som fondbolaget förvaltar, fondandelsägarna och fondbolagets övriga kunder får en rättvis behandling. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar artikel 99a k och n i fondföretagsdirektivet. Artikel 12.1 b som nämns i artikel 99a k (motsvarande led i artikel 5f i direktiv 85/611/EEG) och artikel 14.1 d som nämns i artikel 99a n (motsvarande led i artikel 5h i direktiv 85/611/EEG) har genomförts genom 26 § 2 mom. i lagen om ändring av lagen om placeringsfonder (224/2004). I den föreslagna bestämmelsen ingår 26 § som nämns i nuvarande 144 b § 1 mom. 4 punkten.

Enligt 9 punkten ska påföljdsavgift påföras den som bryter mot bestämmelserna i 26 a § 2—7 mom. och 26 b § om fondbolagets uppgifter i bedrivande av affärsverksamhet genom ombud eller i utläggande av för fondbolagets verksamhet viktiga funktioner på entreprenad. Bestämmelsen inkluderas på basis av national prövning i tillämpningsområdet för momentet.

Enligt 10 punkten ska påföljdsavgift påföras den som bryter mot bestämmelserna i 28 §, 69 § 1 mom., 70, 71, 71 a, 72, 73, 73 a och 74 §, 75 § 1 och 2 mom., 76—80 §, 80 a §, 81, 82 och 86 § om investering av placeringsfondens tillgångar, om överträdelsen eller försummelsen av bestämmelserna upprepas. Bestämmelsen motsvarar artikel 99a p i fondföretagsdirektivet. I den föreslagna bestämmelsen ingår 28 § som nämns i nuvarande 144 b § 1 mom. 4 punkten.

Enligt 11 punkten ska påföljdsavgift påföras den som bryter mot bestämmelserna i 31 a—31 c § om ett förvaringsinstituts skyldigheter och 31 d § om utläggande av förvaringsinstitutets uppgifter på entreprenad. Bestämmelsen motsvarar artikel 99a o i fondföretagsdirektivet. Gällande 144 b § 1 mom. 6 punkten ingår i den föreslagna bestämmelsen. Inkluderandet av den ovannämnda 31 d § i 11 punkten baserar sig på nationell prövning.

Enligt 12 punkten ska påföljdsavgift påföras den som strider mot bestämmelserna i 80 b § om riskkontrollmetoder och förfaranden för värdering av icke-standardiserade derivatinstrument samt om informationsskyldigheten mot Finansinspektionen i samband med derivatinstrumenten. Bestämmelsen motsvarar artikel 99a q i fondföretagsdirektivet. I den föreslagna bestämmelsen ingår 80 § som nämns i nuvarande 144 b § 1 mom. 5 punkten.

Enligt 13 punkten ska påföljdsavgift påföras den som strider mot bestämmelserna i 40, 89, 92, 93, 93 a, 94, 96—98, 98 a—98 c och 137 a § om skyldigheten som gäller marknadsföring och skyldigheten att ge information till investerare, om överträdelsen av bestämmelserna upprepas. Bestämmelsen motsvarar artikel 99a r i fondföretagsdirektivet. Gällande 144 b § 1 mom. 9 punkten ingår i den föreslagna bestämmelsen, med undantag av 95 § som har upphävts.

Enligt 14 punkten ska påföljdsavgift påföras den som bryter mot bestämmelserna i 127 § 1, 4 och 6 mom. om skyldigheten för fondbolag och utländska EES-fondbolag som förvaltar en placeringsfond i Finland att till Finansinspektionen anmäla om de har för avsikt att marknadsföra fondens fondandelar i dess EES-värdmedlemsstat. Bestämmelserna motsvarar artikel 99a s i fondföretagsdirektivet.

RP 3/2016 rd

Enligt 15 punkten ska påföljdsavgift påföras den som bryter mot bestämmelserna i 150 § 1 och 5 mom. om förfaranden för rapportering av överträdelser. Skyldigheterna enligt den sistnämnda paragrafen gäller fondbolag och förvaringsinstitut. Inkluderandet av den 15 punkten i tillämpningsområdet för momentet baserar sig på nationell prövning. Bestämmelsen är så central när det gäller att förebygga missbruk och att skapa en finansmarknad som fungerar på ett tillförlitligt sätt att det är ändamålsenligt att utvidga det förfarande som strider mot den så att det omfattas av tillämpningsområdet för bestämmelsen om påföljdsavgift.

I 3 mom. föreskrivs att det ska påföras en påföljdsavgift vid försummelse eller överträdelse av bestämmelser eller föreskrifter som kompletterat bestämmelserna enligt 1 mom., bestämmelser i förordningar och beslut som kommissionen antagit med stöd av fondföretagsdirektivet samt bestämmelser i EU:s tillsynsförordning. Bestämmelsen är till sin natur förtydligande, eftersom det i princip måste anses vara en lagöverträdelse att bryta mot en sådan närmare föreskrift som utfärdats med stöd av en bestämmelse.

Bestämmelser som avses i momentet är bl.a. Finansinspektionens föreskrifter om kraven på riskkontrollsystem och övrig intern kontroll samt på en tillförlitlig förvaltning enligt 30 a § och de bestämmelser i EU:s tillsynsförordning som ska tillämpas vid beräkningen av ett fondbolags kapitalbas enligt 30 c §. Båda paragraferna nämns i denna paragrafs 1 mom. 3 punkt.

Bestämmelser som avses i momentet är bl.a. bestämmelser i finansministeriets förordning enligt 5 a § som nämns i denna paragrafs 2 mom. 2 punkt, Finansinspektionens föreskrifter för genomförande av kommissionens riskhanteringsdirektiv enligt 8 a—8 c § som nämns i 2 mom. 3 punkten, bestämmelser i finansministeriets förordning enligt 9 § som nämns i 2 mom. 4 punkten, Finansinspektionens föreskrifter för genomförande av kommissionens riskhanteringsdirektiv enligt 26 § som nämns i 8 punkten. Dessutom avses de i 2 mom. 10 punkten nämnda Finansinspektionens föreskrifter enligt 28 § om anmälan av de i 27 § avsedda uppgifterna om placeringsfonders kapital och antalet andelsägare och de i 1 och 2 mom. avsedda uppgifterna om placering av placeringsfonders tillgångar och Finansinspektionens föreskrifter enligt 81 § om fondbolagets rätt att ingå låne- eller återköpsavtal om värdepapper och penningmarknadsinstrument som hör till en placeringsfonds tillgångar. Bestämmelser som avses i momentet är dessutom Finansinspektionens föreskrifter för genomförande av kommissionens riskhanteringsdirektiv enligt 80 b § som nämns i denna paragrafs 2 mom. 12 punkt, bestämmelser i finansministeriets förordning om fondprospekt enligt 92 §, som nämns i 2 mom. 13 punkten, bestämmelser i kommissionens basfaktaförordning enligt 93 och 93 a §, bestämmelser i finansministeriets förordning om innehållet i halvårsrapporten enligt 94 § och bestämmelser i finansministeriets förordning om årsberättelsen för en placeringsfond enligt 96 § som nämns i 2 mom. 13 punkten, bestämmelser i kommissionens notifieringsförordning enligt 127 § som nämns i 2 mom. 14 punkten och Finansinspektionens föreskrifter enligt 150 § som nämns i 2 mom. 15 punkten.

De ovannämnda bestämmelserna och föreskrifterna på en lägre nivå än lagnivå kan förändras. Det är inte ändamålsenligt eller ens i praktiken möjligt att i lagen specificera de enskilda normer som ingår i Finansinspektionens föreskrifter eller i de ovannämnda förordningarna och för vilka det vid överträdelser kan påföras påföljdsavgift. Fondbolag är skyldiga att följa med om den reglering som förpliktar dem ändras och att vid behov ändra sin verksamhet så att den motsvarar den förändrade regleringen.

Bestämmelsen motsvarar 15 kap. 2 § 2 mom. i lagen om investeringstjänster.

145 §. Enligt nuvarande 1 mom. är det maximala straffet för placeringsfundsbrott fängelse i sex månader. Det föreslås att momentet ändras så att det maximala straffet med stöd av momentet är fängelse i ett år. Den föreslagna straffskalan motsvarar straffskalan vid investerings-

tjänstbrott enligt 16 kap. 2 § i lagen om investeringstjänster och straffskalan vid kreditinstitutsbrott enligt 21 kap. 2 § i kreditinstitutslagen. Kriminaliseringen enligt paragrafen, dvs. att bedriva placeringsfonds- eller förvaringsinstitutsverksamhet utan att ha rätt till det och att i strid med lagen använda benämningen fondbolag eller fondaktiebolag och benämningen placeringsfond eller specialplaceringsfond, motsvarar kriminaliseringen enligt lagen om investeringstjänster och kreditinstitutslagen. Klandervärldheten hos de gärningar och försummelser som fastställs som placeringsfondsbrott kan inte anses mindre än hos de ovannämnda kriminaliseringarna.

147 §. I den gällande paragrafen föreskrivs det om att straff ska dömas ut vid brott mot tystnadsplikten enligt 133 §. Det föreslås att paragrafens tillämpningsområde utvidgas till att omfatta brott mot tystnadsplikten enligt 150 §. Bestämmelsen gäller sådan tystnadsplikt i fråga om personuppgifter, som hänför sig till förfarandet vid rapportering av överträdelser.

Förslaget motsvarar 21 kap. 4 § i kreditinstitutslagen.

Rapportering om överträdelser

150 §. Det föreslås att det till lagen fogas en ny 150 § i stället för den 150 § som upphävts genom lag 889/2008 och att det före paragrafen tas in en informativ mellanrubrik om rapportering av överträdelser. Enligt fondföretagsdirektivet ska medlemsstaterna kräva att fondbolagen, investeringsbolagen och förvaringsinstituterna har lämpliga rutiner för att deras anställda ska kunna anmäla överträdelser internt genom en särskild oberoende och självständig kanal (artikel 99d.5). I paragrafen föreslås bestämmelser om ett fondbolags skyldighet att ta i bruk förfaranden för rapportering av överträdelser och om kraven på anmälningsförfaranden. Det föreslås att bestämmelserna ska tillämpas också på förvaringsinstitut.

I *1 mom.* föreskrivs om fondbolags skyldighet att se till att det använder förfaranden för att deras anställda ska kunna rapportera en misstanke om överträdelser av lagen om placeringsfonder och av de bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den samt av de EU-rättsakter som avses i 144 b § 3 mom. Rapporteringen kan gälla bestämmelser genom vilka fondföretagsdirektivet har satts i kraft nationellt och Europeiska unionens rättsakter som är direkt tillämplig rätt. Rapporteringen ska kunna ske internt genom en oberoende kanal. Om fondbolaget ingår i en koncern eller hör till ett konglomerat där de företag som ingår det omfattas av en skyldighet enligt denna paragraf som motsvarar skyldigheten att ta i bruk förfaranden för rapportering av överträdelser, kan det för företagen på koncern- eller konglomeratnivå ordnas en kanal för rapportering av överträdelser.

Enligt momentet ska det i rapporteringsförfarandet ingå åtgärder som ska skydda rapportören och säkerställa skyddet av personuppgifterna för rapportören och den som är föremål för rapporten med iakttagande av personuppgiftslagen (523/1999). Rapportören ska alltid skyddas mot åtminstone hämdåtgärder, diskriminering och andra former av orättvis behandling. I rapporteringsförfarandet ska dessutom ingå anvisningar som ska säkra att konfidentialiteten i förhållande till rapportören tryggas i alla fall, om det inte för utredande av brott eller annars till följd av myndigheternas rätt till information bestäms något annat i lag. Skyldigheten att följa personuppgiftslagen innebär att fondbolaget är den registeransvarige enligt personuppgiftslagen och att personregistret utgörs av samlade uppgifter i form av rapporter om misstänkta överträdelser.

Den föreslagna bestämmelsen förutsätter inte att rapporten ska kunna göras anonymt. Rapportören ska inte behöva ha bevisning som stöd för överträdelsemisstanken. Enligt förslaget ska en grundad misstanke räcka för att göra en anmälan. Tillgång till uppgifter som gäller identiteten hos rapportören och den som är föremål för rapporten samt rapportens innehåll ska be-

gränsas till sådana personer för vilka informationen är nödvändig för att utreda ett ärende. Mot rapporter som uppenbart saknar grund och som har gjorts i syfte att orsaka skada ska det vara möjligt att ingripa som vid trakasserier och annat osakligt bemötande på arbetsplatsen enligt 18 och 28 § i arbetarskyddslagen (738/2002). I sista hand kan exempelvis bestämmelsen om årekränkning i 24 kap. 9 § i strafflagen (39/1889) tillämpas.

I 2 mom. ska det föreskrivas om fondbolags skyldighet att bevara behövlig information som gäller den rapport som avses i 1 mom. Informationen ska avföras fem år efter rapporteringen, om den inte fortfarande behövs för en brottsutredning, en pågående rättegång eller en myndighetsundersökning eller för att trygga de rättigheter som rapportören eller den som är föremål för rapporten har. Senast tre år efter den föregående justeringen ska behovet av fortsatt bevarande undersökas. En anteckning ska göras om justeringen. Om informationen visar sig vara felaktig eller onödig ska den i enlighet med personuppgiftslagen avföras ur registret så fort som möjligt.

I 3 mom. ska det föreskrivas att en sådan registrerad person som är föremål för en rapport enligt 1 mom. inte har rätt till insyn i den information som avses i 1 och 2 mom. Förslaget avviker från 26 § i personuppgiftslagen som gäller vars och ens rätt att få veta vilka uppgifter om honom eller henne som har registrerats i ett personregister eller att registret inte innehåller uppgifter om honom eller henne. I personuppgiftslagens 27 § bestäms om inskränkningar i rätten till insyn. Det är motiverat att begränsa rätten till insyn enligt momentet, eftersom rätten till insyn enligt 27 § i personuppgiftslagen kan försvåra förebyggande och utredning av brott. Den registrerades rätt till insyn kan dock också göra det svårare att förebygga eller utreda sådana försummelser eller brott mot sådana bestämmelser i lagen om placeringsfonder som är jämförbara med straffrättsliga påföljder. Därför kan inte den allmänna begränsningen av rätten till insyn enligt 27 § i personuppgiftslagen anses vara tillräcklig. Enligt förslaget ska dataombudsmannen ha rätt att på begäran av den registrerade kontrollera att uppgifterna är lagenliga.

I 4 mom. föreskrivs det om den befogenhet som ska ges Finansinspektionen att meddela närmare föreskrifter om hur de rapporter som avses i 1 mom. ska göras och behandlas hos fondbolaget.

I 5 mom. föreskrivs det att bestämmelserna i 1—4 mom. också ska tillämpas på förvaringsinstitut.

Förslaget motsvarar artikel 99d.1, 99d.2 och 99d.5 i fondföretagsdirektivet.

Förslaget motsvarar 7 kap. 6 § i kreditinstitutslagen.

22 a kap. Tillsynsbefogenheter

Det föreslås att ett nytt 22 a kap. om Finansinspektionens tillsynsbefogenheter fogas till lagen. I kapitlet ska föreskrivas om Finansinspektionens behörighet att vidta åtgärder i situationer där man handlar i strid med lagen om placeringsfonder.

150 a §. I paragrafen föreslås bestämmelser om det förbuds- och rättelsebeslut enligt vilket Finansinspektionen kan förbjuda den som handlar i strid med lagen om placeringsfonder att fortsätta eller upprepa det lagstridiga förfarandet. Finansinspektionen ska samtidigt kunna ålägga denne att återkalla, ändra eller rätta förfarandet, om detta ska anses vara behövligt för uppnående av målen för tillsynen över finansmarknaden. I 33 § i den gällande lagen om Finansinspektionen föreskrivs om verkställighetsförbud och rättelseuppmaning som bara kan tillämpas på Finansinspektionens tillsynsobjekt och på andra finansmarknadsaktörer. Den föreslagna bestämmelsen ska däremot kunna tillämpas på alla som handlar i strid med lagen om

placeringsfonder. Det föreslås att bestämmelsen omfattar t.ex. lagens 3 § om verksamhetstillstånd för bedrivande av placeringsfondsverksamhet och förvaringsinstitutsverksamhet, 7 § 2 mom. om användningen av benämningen "fondbolag" eller "fondaktiebolag" i firman eller annars i verksamheten, 42 § 1 mom. om användningen av benämningen "placeringsfond" eller 42 § 3 mom. om användningen av benämningen "specialplaceringsfond" i marknadsföringen eller annars i verksamheten.

150 b §. Enligt paragrafen kan Finansinspektionen för att effektivisera det förbud eller beslut som avses i 150 a § förena det med vite och döma ut vitet. I paragrafen ska hänvisas till vite-lagen (1113/1990) där det finns bestämmelser om vite och om ändringsökande av beslut som gäller föreläggande av vite samt om beslut som gäller utdömande av vite.

Bestämmelserna motsvarar 22 kap. 1 och 2 § i kreditinstitutslagen.

Ikraftträdande

Ikraftträdandebestämmelse. I paragrafen föreslås bestämmelser om lagens ikraftträdande.

Enligt 2 mom. ska fondbolag som före den 18 mars 2016 till förvaringsinstitut har utsett ett institut som inte uppfyller kraven i denna lag senast den 17 mars 2018 utse ett förvaringsinstitut som uppfyller dessa krav. Bestämmelsen motsvarar artikel 23.4 i fondföretagsdirektivet.

Enligt 3 mom. ska de ansökningar om fastställelse av stadgar eller om verksamhetstillstånd eller andra tillstånd som är anhängiga när denna lag träder i kraft kompletteras med kraven i denna lag.

Enligt 4 mom. ska placeringsfonders fondprospekt senast den 30 juni 2016 överensstämma med kraven i denna lag. Placeringsfonders faktablad ska fås att överensstämma med kraven i denna lag senast i samband med den årliga uppdatering av faktabladet som följer efter lagens ikraftträdande.

Enligt 5 mom. ska fondbolags ersättningsystem senast den 31 augusti 2016 överensstämma med bestämmelserna i 4 b kap. Övergångstiden är nödvändig på grund av att Europeiska värdepappers- och marknadsmyndighetens riktlinjer enligt 4 b kap. saknas och på grund av de praktiska arrangemangen till följd av ändringarna.

1.2 Lagen om Finansinspektionen

24 §. Granskningsrätt. Det föreslås att det till 1 mom. fogas ett omnämnande av upptagningar av telefonsamtal eller elektronisk kommunikation eller andra datatrafikuppgifter. Enligt momentet har Finansinspektionen trots sekretessbestämmelserna rätt att på tillsynsobjekts och andra finansmarknadsaktörers verksamhetsställen utöver handlingar och datasystem som gäller dessas verksamhet och förvaltning också granska upptagningar av telefonsamtal och elektronisk kommunikation, andra datatrafikuppgifter i den utsträckning som behövs för att Finansinspektionen ska kunna fullgöra sitt lagstadgade tillsynsuppdrag. Momentet ska ändras så att Finansinspektionen inte bara av tillsynsobjekt utan också av andra finansmarknadsaktörer ska ha rätt att få behövliga kopior av handlingar och andra upptagningar och datatrafikuppgifter. Finansinspektionen har inte med stöd av bestämmelsen rätt att få använda sådana privata meddelanden som omfattas av bestämmelsen om hemligheten i fråga om förtroliga meddelanden i 10 § i grundlagen.

Förslaget motsvarar artikel 98.2 d ii, enligt vilken de behöriga myndigheterna ska ha befogenheter att begära befintliga inspelningar av telefonsamtal eller elektronisk kommunikation eller

annan datatrafik som innehas av fondföretag, fondbolag investeringsbolag, förvaringsinstitut eller alla andra sammanslutningar som regleras av detta direktiv. Enligt nuvarande 2 mom. gäller det som föreskrivs i 1 mom. också företag som på uppdrag av tillsynsobjekt sköter uppgifter i anslutning till dessas affärsverksamhet. Med stöd av det nuvarande 2 mom. hör en sådan tredje part till vilken ett förvaringsinstitut har lagt ut uppgifter på entreprenad till paragrafens tillämpningsområde.

28 §. Begränsning av ledningens verksamhet Det föreslås att paragrafens rubrik ändras. Paragrafens nuvarande rubrik om begränsning av ledningens verksamhet för viss tid motsvarar inte längre innehållet i det föreslagna 3 mom. om en permanent begränsning av ledningens verksamhet. I det inledande stycket till det nuvarande 1 mom. räknar man upp de personer som hör till tillsynsobjektets högsta ledning. Begreppet högsta ledning i bestämmelsen motsvarar inte definitionen av begreppet ledning i kreditinstitutslagen och lagen om investeringstjänster. Begreppet motsvarar inte heller det föreslagna begreppet ledning i lagen om placeringsfonder. Därför föreslås det att begreppet ledning i det inledande stycket ändras så att det motsvarar definitionen av begreppet ledning de nämnda lagarna och den föreslagna definitionen i lagen om placeringsfonder. Bestämmelsen ska också gälla medlemmar och ersättare i förvaltningsrådet i ett auktoriserat tillsynsobjekt. Bestämmelsen ska inte till denna del gälla ett fondbolag som det inte får inrättas ett förvaltningsråd i.

Det föreslås ett nytt 3 mom. enligt vilket Finansinspektionen permanent kan förbjuda en person att sköta ledningsuppgifter i fondbolag enligt lagen om placeringsfonder och förvaringsinstitut som fått verksamhetstillstånd enligt den lagen, om personen upprepade gånger och allvarligt har gjort sig skyldig till överträdelser eller försummelser av bestämmelserna i 144 b § i lagen om placeringsfonder.

Ett permanent verksamhetsförbud är med tanke på proportionalitetsprincipen en sträng påföljd. Ett meddelande av förbud ska i praktiken vara ett undantag. En förutsättning för det permanenta verksamhetsförbudet är att överträdelserna eller försummelsen har upprepats eller är allvarlig, vilket i praktiken oftast också innebär att personen redan tidigare har ålagts en administrativ påföljd på grund av överträdelserna eller försummelsen. Det är därmed fråga om en sista utväg för att förhindra upprepat lagstridigt förfarande. Finansinspektionen ska således, med beaktande av proportionalitetsprincipen, vid varje enskilt fall överväga om ett permanent verksamhetsförbud är den mest ändamålsenliga tillsynsåtgärden. Eftersom det i praktiken ofta är fråga om avsiktliga och upprepade förseelser, har en eventuell rättelse av det lagstridiga förfarandet i efterskott inte någon betydelse med tanke på tillämpningen av bestämmelsen.

Förslaget motsvarar artikel 99.6 d där en medlem av ett ledningsorgan eller annan person som hålls ansvarig nämns. Denna personkrets anses motsvara de personer som ska omfattas av det föreslagna begreppet ledning.

41 §. Påförande av påföljdsavgift. I det nuvarande 2 mom. föreskrivs det om omständigheter som ska beaktas vid bedömningen av påföljdsavgiftens belopp. Enligt artikel 99c.1 i fondföretagsdirektivet ska de behöriga myndigheterna vid fastställandet av de administrativa påföljdernas eller åtgärdernas typ och nivå på de administrativa påföljdsavgifterna säkerställa att de är effektiva, proportionerliga och avskräckande samt att de beaktar alla relevanta omständigheter. I artikeln räknas det upp de omständigheter som bland annat ska beaktas. De omständigheter som räknas upp i 2 mom. motsvarar i huvudsak de omständigheter som enligt fondföretagsdirektivet ska beaktas. Enligt det nuvarande momentet ska det vid bedömningen av beloppet beaktas den vinning som erhållit eller en skada som orsakats genom förfarandet, om vinningen eller skadan kan bestämmas. Enligt fondföretagsdirektivet ska man vid fastställandet av påföljdsavgiften beakta omfattningen av erhållen vinst eller undvikande av förluster för den för överträdelserna ansvariga personen, den skada som orsakats andra personer och, i

tillämpliga fall, skadan avseende hur marknaderna eller ekonomin i allmänhet fungerar, i den mån de kan bestämmas (artikel 99c.1 d). Det nuvarande momentet ska preciseras så att det motsvarar fondföretagsdirektivet så att det vid bedömningen av påföljdsavgiftens storlek ska beaktas den vinning som erhållits och den skada som orsakats andra personer genom förfarandet, om vinningen eller skadan kan bestämmas. Det föreslås att det i momentet tas in ett krav enligt vilket det vid bedömningen av påföljdsavgiftens belopp också ska beaktas gärningsmannens åtgärder för att förhindra att överträdelsen upprepas. Med åtgärder avses åtgärder som den för överträdelsen ansvarige personen vidtagit efter att överträdelsen skett.

Förslaget motsvarar artikel 99c.1 g i fondföretagsdirektivet.

41 a §. Påföljdsavgiftens maximibelopp i vissa fall. Det föreslås att det till paragrafen fogas ett nytt 3 mom., varvid de nuvarande 3 och 4 mom. blir 4 och 5 mom. I det föreslagna 3 mom. föreskrivs om maximibeloppet för påföljdsavgiften vid överträdelse eller försummelse av bestämmelserna i 144 b § 2 mom. i lagen om placeringsfonder. Den påföljdsavgift som påförs en juridisk person får utgöra högst antingen tio procent av den juridiska personens omsättning under året före gärningen eller försummelsen eller högst fem miljoner euro. Enligt förslaget får en fysisk person påföras högst fem miljoner euro i påföljdsavgift. Förslaget motsvarar artikel 99.6 e och f i fondföretagsdirektivet. Enligt artikel 99.6 är alternativet till påföljdsavgiften enligt led e och f maximala administrativa påföljdsavgifter på högst två gånger beloppet för den vinning som erhållits genom överträdelsen, om denna vinning kan fastställas, även om det beloppet överstiger de maximala beloppen i leden e och f. I nuvarande 3 mom. som blir 4 mom. finns bestämmelser om en alternativ påföljdsavgift. Enligt momentet får påföljdsavgiften trots det som föreskrivs ovan vara högst två gånger större än den vinning som erhållits genom gärningen eller försummelsen, om vinningen kan bestämmas. Enligt momentet får en påföljdsavgift som påförs en juridisk och en fysisk person vid överträdelse eller försummelse av lagen om placeringsfonder vara högst två gånger större än vinningen, om denna kan bestämmas, även i de fall då påföljdsavgiften överstiger de maximala beloppen enligt 3 mom.

I nuvarande 4 mom. som föreslås bli 5 mom. finns bestämmelser om begreppet omsättning som används i paragrafen. I fondföretagsdirektivet avses med omsättning en juridisk persons totala årsomsättning i enlighet med den senaste tillgängliga redovisning som har godkänts av ledningsorganet. Om den juridiska personen är ett moderföretag eller ett dotterföretag till moderföretaget som ska upprätta koncernredovisning i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/34/EU, ska den relevanta totala årsomsättningen vara den totala årsomsättningen enligt det senaste tillgängliga koncernbokslut som har godkänts av ledningsorganet för det yttersta moderföretaget eller motsvarande typ av inkomst i enlighet med relevant unionsrätt inom redovisningsområdet (artikel 99.6 e). Nuvarande 4 mom. 3 punkten motsvarar bestämmelserna i fondföretagsdirektivet.

Förslaget motsvarar artikel 99.6 e, f och g i fondföretagsdirektivet.

43 §. Offentliggörande av administrativa påföljder och andra beslut. Det föreslås att paragrafen ses över och kompletteras. Det föreslås att rubriken ändras så att den omfattar offentliggörande av administrativa påföljder och sådana beslut som avses i det föreslagna 4 mom.

I 1 mom. ska det på motsvarande sätt som i nuvarande 43 § 1 mom. föreskrivas om Finansinspektionens skyldighet att offentliggöra ordningsavgifter, offentliga varningar och påföljdsavgifter och påföljdsavgifter som påförts av marknadsdomstolen. Med avvikelse från nuläget föreslås det att momentet kompletteras så att beslut om påföljd ska offentliggöras utan dröjsmål efter det att den person som påförts påföljden informerats om beslutet. Utöver att det av offentliggörandet i enlighet med nuvarande bestämmelse ska framgå om beslutet har vunnit laga kraft ska också överträdelsens art och slag samt identiteten hos den person som är ansvarig för

överträdelsen framgå. Enligt förslaget ska besvärmyndighetens beslut offentliggöras, om besvärmyndigheten har upphävt beslutet helt eller delvis. I momentet ska det på samma sätt som tidigare föreskrivas om hur länge informationen om en påföljd ska finnas tillgänglig på Finansinspektionens webbsidor. Offentliggörandet ska inte tillämpas på beslut om föreskrivande av åtgärder av utredningskaraktär.

Det föreslås att paragrafens 2 mom. kompletteras. Bestämmelsen motsvarar gällande 2 mom. I momentet föreskrivs mera detaljerat än för närvarande om de alternativa förfaranden som Finansinspektionen har till sitt förfogande i sådana situationer där det är oskäligt att namnet på den fysiska eller juridiska person som ålagts en påföljd offentliggörs, eller om offentliggörandet av påföljden äventyrar stabiliteten på finansmarknaden eller en myndighets pågående undersökning. Finansinspektionen ska enligt 1 punkten kunna skjuta upp offentliggörandet av beslutet om påföljd tills det inte längre finns grunder för att låta bli att offentliggöra beslutet eller enligt 2 punkten offentliggöra beslutet om påföljd utan att ange namnet på den som ålagts en påföljd. Alternativt ska Finansinspektionen enligt 3 punkten kunna låta bli att offentliggöra ett beslut om påföljd, om de åtgärder som anges i 1 och 2 punkten inte är tillräckliga för att säkerställa att stabiliteten på finansmarknaden inte äventyras samt enligt 4 punkten låta bli att offentliggöra ett beslut enligt 4 mom., om det inte är skäligt att offentliggöra beslutet på grund av att åtgärderna är ringa. Finansinspektionen ska därmed i varje enskilt fall bedöma de följder av och alternativ för offentliggörandet som nämns i bestämmelsen.

Det är fråga om en undantagsbestämmelse som ska tolkas snävt. Om det enligt Finansinspektionens bedömning är oskäligt att offentliggöra namnet på den person som ålagts en påföljd, ska Finansinspektionen i första hand offentliggöra beslutet om påföljd utan angivande av namnet på den som ålagts en påföljd. Endast i sådana situationer där även ett anonymt offentliggörande är oskäligt med beaktande av att gärningen eller försummelsen är ringa är det möjligt att helt låta bli att offentliggöra påföljden. Bedömningen av gärningen eller försummelsen ska basera sig på helhetsprövning från fall till fall. I bedömningen ska det bl.a. beaktas hur skadlig gärningen eller försummelsen är och graden av skuld hos gärningsmannen, sådan den framgår av gärningen. I sådana situationer där det redan i princip är fråga om ett mera klandervärt brott mot en bestämmelse som omfattas av tillämpningsområdet för en påföljdsavgift, ska det följas striktare regler vid tolkningen av om en gärning eller försummelse är ringa. Enligt den föreslagna nya 44 a § 1 mom. 2 punkten ska Finansinspektionen också förse den europeiska tillsynsmyndigheten med information om en icke offentliggjord påföljd.

Enligt 3 mom. ska Finansinspektionen i de situationer där Finansinspektionen offentliggör ett beslut om påföljd utan angivande av namnet på den som ålagts en påföljd samtidigt kunna fatta beslut om att skjuta upp offentliggörandet av namnet under en skälig tid, om grunden för att inte offentliggöra upphör under den perioden.

I 4 mom. föreskrivs det att bestämmelserna i 1—3 mom. också ska tillämpas på offentliggörande av sådana beslut som avses i 26—29, 33 och 33 a § i denna lag och i 18 j § och 122 § i lagen om placeringsfonder.

Enligt fondföretagsdirektivet ska medlemsstaterna se till att de behöriga myndigheterna på sin officiella webbplats offentliggör alla beslut som inte kan överklagas om påförande av administrativa sanktioner eller åtgärder för överträdelser av nationella bestämmelser som införlivar detta direktiv, utan otillbörligt dröjsmål efter det att den person som har påförts sanktionen eller åtgärden vidtagits emot har underrättats om beslutet. Offentliggörandet ska åtminstone innehålla information om vilken typ av överträdelse det rör sig om och vilka personer som är ansvariga (artikel 99b.1 första stycket).

RP 3/2016 rd

De föreslagna 1 och 4 mom. motsvarar artikel 99b.1 första stycket i fondföretagsdirektivet så att bestämmelserna också föreslås gälla beslut som inte har vunnit laga kraft samt artikel 99b.3 och 99b.4. Paragrafens 2 mom. motsvarar 99b.1 andra stycket och paragrafens 3 mom. motsvarar 99b.1 tredje stycket.

I flera EU-rättsakter om finansmarknaden finns bestämmelser om offentliggörande av beslut om påföljder och andra administrativa åtgärder. Det finns också skillnader mellan rättsakterna när det gäller offentliggörandet. Exempelvis marknadsmissbruksförordningen 596/2014 och direktivet om marknader för finansiella instrument 2014/65/EU som redan trätt i kraft innehåller bestämmelser om offentliggörande. I dessa finns det dock inte bestämmelser om en sådan skyldighet att offentliggöra som enbart gäller sådana beslut som det inte går att söka ändring i. I EU-rättsakterna har den behöriga myndigheten under vissa förutsättningar getts möjligheten att avstå från att offentliggöra beslut i sin helhet eller anonymt. Senast i samband med genomförandet av kreditinstitutsdirektivet har 43 § i lagen om Finansinspektionen preciserats. Paragrafen gäller alla beslut inklusive sådana beslut som det går att söka ändring i. Med den information om en påföljd som nämns i gällande 43 § avses information om överträdelsen och information om namnet på den fysiska person eller juridiska person som är föremål för påföljden. Den lösning som har använts vid det nationella genomförandet kan anses ändamålsenlig. Den innebär att det i lagen om Finansinspektionen har tagits in en bestämmelse om offentliggörande av administrativa påföljder och andra åtgärder. Bestämmelsen tillämpas på offentliggörandet av alla påföljder och andra åtgärder enligt bestämmelsen som Finansinspektionen meddelat eller påfört.

44 a §. *Information till de europeiska tillsynsmyndigheterna om påföljder och andra beslut.* Det föreslås att paragrafen kompletteras med nya bestämmelser och att rubriken ändras så att den omfattar information också om beslut enligt 2 mom. Paragrafen gäller information som Finansinspektionen i sådana fall som avses i de rättsakter från Europeiska unionen som gäller finansmarknaden ska förse den europeiska tillsynsmyndigheten med.

Paragrafens 1 mom. 1 punkt motsvarar gällande 44 a § 1 mom. 1 punkten. Momentets 2 punkt är ny i sak och gäller information om en icke offentliggjord påföljd samtidigt som påföljden påförs eller meddelas samt information om eventuellt överklagande och dess slutresultat. Momentets 3 punkt motsvarar nuvarande 44 a § 1 mom. 2 punkten. Momentets 4 punkt är ny i sak. Enligt den ska den europeiska tillsynsmyndigheten förse med information om straffrättsliga påföljder för brott mot de bestämmelser som gäller finansmarknaden samt information om eventuellt ändringssökande och dess slutresultat. Skyldigheten att lämna uppgifter ska inte gälla allmänt för alla straffrättsliga påföljder till följd av överträdelse av bestämmelser om finansmarknaden, utan anmälan ska göras och uppgifter ska lämnas i enlighet med paragrafens första mening i de fall som avses i de rättsakter från Europeiska unionen som gäller finansmarknaden. En bestämmelse om anmälningsskyldighet enligt den föreslagna paragrafen ingår i flera andra EU-rättsakter om finansmarknaden, t.ex. i förordningen om marknadsmissbruk 596/2014 som redan trätt i kraft och i direktivet om marknader för finansiella instrument 2014/65/EU.

Det föreslås att 2 mom. preciseras. Bestämmelserna i 1 mom. 1—3 punkten om skyldigheten att informera ska också tillämpas på 26—29, 33 och 33 a § och på beslut som avses i 18 j och 122 § i lagen om placeringsfonder.

Paragrafens 1 mom. 1—4 punkten och 2 mom. motsvarar artikel 99b.2 samt artikel 99e.1 och 99e.2.

53 §. *Vägran att delta i tillsynssamarbete.* I den gällande paragrafen föreskrivs om de grunder enligt vilka Finansinspektionen får vägra delta i tillsynssamarbete med en utländsk EES-

tillsynsmyndighet. Det föreslås att det till 1 mom. fogas en ny 4 punkt, enligt vilken Finansinspektionen får vägra delta i tillsynssamarbete om det sannolikt får negativa konsekvenser för Finansinspektionens egen utredning eller tillsynsverksamhet om man tillmötesgår begäran. I paragrafen föreslås ändringar av teknisk karaktär.

Bestämmelsen motsvarar fondföretagsdirektivets artikel 99.4 b.

73 §. Överklagande. Enligt nuvarande 2 mom. överklagas Finansinspektionens beslut som gäller påföljdsavgift som påförs med stöd av 40 och 41 § genom besvär hos marknadsdomstolen. Enligt lagen kan Finansinspektionen med stöd av 40 § 1 mom. och 41 a § påföra påföljdsavgift för försummelse eller överträdelse av bestämmelser i 41 a §, om påföljdsavgiften uppgår till högst en miljon euro. Det är skäl att i momentet föreskriva om överklagande av ovan nämnda beslut av Finansinspektionen. Därför föreslås det att det till momentet fogas en hänvisning till 41 a §.

Det är skäl att i 3 mom. föreskriva om sökande av ändring i marknadsdomstolens beslut enligt 40 och 41 a §. Därför föreslås det att till momentet fogas en hänvisning till 41 a §.

Närmare föreskrifter

Enligt 150 § 4 mom. i lagförslag 1 i propositionen får Finansinspektionen meddela närmare föreskrifter om hur rapporter som avses i 1 mom. ska göras och behandlas hos fondbolaget.

Ikraftträdande

Lagarna avses träda i kraft den 18 mars 2016. De nationella bestämmelser och föreskrifter som ändringsdirektivet förutsätter ska sättas i kraft senast den 18 mars 2016.

Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

Näringsfrihet

Enligt 28 § 3 mom. i lagförslag 2 i propositionen kan Finansinspektionen permanent förbjuda en person att sköta ledningsuppgifter i fondbolag enligt lagen om placeringsfonder och förvaringsinstitut som fått verksamhetstillstånd enligt den lagen, om personen upprepade gånger och allvarligt har gjort sig skyldig till överträdelser eller försummelser av de bestämmelser som avses i 144 b § i lagen om placeringsfonder. Syftet med bestämmelsen är att skydda investerarnas intressen och trygga det allmänna förtroendet för placeringsfondsmarknadens funktion.

Den föreslagna befogenheten är inte till sin karaktär helt ny och den avviker inte heller från Finansinspektionens allmänna befogenheter. Förbudet kan gälla endast vid vissa ledningsuppgifter och det kan meddelas endast när det gäller upprepade allvarliga överträdelser eller försummelser av bestämmelser som avses i momentet.

Den föreslagna befogenheten är relevant för den näringsfrihet och rätt att fritt utöva ett yrke som anges i 18 § 1 mom. i grundlagen. Grundlagsutskottet har inte ansett att sådana befogenheter är problematiska från statsförfattningsrättslig synpunkt (t.ex. GrUU 28/2008 rd och GrUU 67/2002 rd).

Enligt 150 a § i lagförslag 1 kan Finansinspektionen förbjuda den som handlar i strid med lagen om placeringsfonder att fortsätta eller upprepa det lagstridiga förfarandet samt samtidigt

ålägga denne att återkalla, ändra eller rätta förfarandet, om detta ska anses vara behövligt för uppnående av målen för tillsynen över finansmarknaden.

Den föreslagna befogenheten är relevant för den näringsfrihet och rätt att fritt utöva ett yrke som anges i 18 § 1 mom. i grundlagen. Finansmarknadslagstiftningen innehåller betydande lagbaserade inskränkningar av näringsfriheten. Syftet med lagstiftningen är att skydda de kunders intressen som anlitar företag inom finansbranschen och att trygga den finansiella stabiliteten och det allmänna förtroendet för finansmarknadens funktion. Lagstiftningen förutsätter att företag som tillhandahåller finansiella tjänster på förhand ansöker om auktorisation för verksamheten. På så sätt kan det säkerställas att företagen från första början har tillräckliga förutsättningar att bedriva verksamhet i enlighet med lagens krav. Det är dessutom viktigt att den lagstiftning som reglerar företagets verksamhet och den offentliga tillsynen tryggar möjligheterna att nå dessa allmänna mål. Avsikten med förslaget är att utvidga Finansinspektionens befogenheter så att de omfattar sådan verksamhet som strider mot kraven på tillståndspliktig verksamhet enligt lagen om placeringsfonder. Motsvarande bestämmelser om Finansinspektionens tillsynsbefogenheter finns i 22 kap. i kreditinstitutslagen. Den föreslagna befogenheten motsvarar de befogenheter om verkställighetsförbud och rättelseuppmaning i 33 § i lagen om Finansinspektionen som bara kan tillämpas på Finansinspektionens tillsynsobjekt och på andra finansmarknadsaktörer.

Enligt 150 b § i lagförslaget kan Finansinspektionen förena iakttagande av förbud eller beslut som avses i 150 a § med vite. Förslaget motsvarar befogenheten enligt 33 a § i lagen om Finansinspektionen för Finansinspektionen att vid vite ålägga ett tillsynsobjekt eller en annan finansmarknadsaktör att fullgöra sin skyldighet.

Finansinspektionens granskningsrätt

Finansinspektionen har enligt 24 § 1 mom. i lagförslag 2 trots sekretessbestämmelserna rätt att på tillsynsobjekts och andra finansmarknadsaktörers verksamhetsställen granska handlingar, upptagningar av telefonsamtal eller elektronisk kommunikation, andra datatrafikuppgifter samt datasystem som gäller dessas verksamhet och förvaltning, i den utsträckning som behövs för att den ska kunna fullgöra sitt lagstadgade tillsynsuppdrag. Jämfört med nuläget utvidgas Finansinspektionens granskningsrätt genom förslaget till att omfatta de ovannämnda uppgifterna på motsvarande sätt som i fondföretagsdirektivet. Befogenheten gäller tillsynsobjekt och andra finansmarknadsaktörer som avses i lagen om Finansinspektionen.

Befogenheten är jämförbar med de befogenheter som för närvarande föreskrivs Finansinspektionen. I förslaget är det i första hand fråga om annan information av betydelse än sådan som är av betydelse med tanke på skyddet för personuppgifter som tryggas i 10 § 1 mom. i grundlagen (GrUU 4/2005 rd).

Administrativa påföljder

I 144 b § 2 och 3 mom. i lagförslag 1 utvidgas paragrafens tillämpningsområde till att omfatta flera bestämmelser i lagen om placeringsfonder och bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den samt bestämmelser i förordningar och beslut som kommissionen antagit med stöd av fondföretagsdirektivet och bestämmelser i EU:s tillsynsförordning för vilka det vid försummelse eller överträdelse påförs påföljdsavgift i enlighet med 40 § 1 mom. i lagen om Finansinspektionen. I 14 a § 3—5 mom. i lagförslag 2 föreskrivs om maximibeloppet för påföljdsavgiften som påförs för dessa gärningar. De föreslagna maximibeloppen för påföljdsavgiften är betydligt högre än de nuvarande. Förslaget motsvarar fondföretagsdirektivet. Förslaget gör det möjligt att ingripa effektivare vid förfaranden som strider mot lagstiftningen om placeringsfonder, vilket effektiviserar den offentliga tillsynen av finansmarknaden.

RP 3/2016 rd

Enligt 2 § 3 mom. i grundlagen ska de allmänna grunderna för administrativa påföljder bestämmas i lag eftersom det innebär utövning av offentlig makt att påföra en sådan typ av avgift. Grunderna för betalningsskyldigheten, beloppet av administrativa påföljder som har karaktären av sanktioner, de betalningsskyldigas rättsskydd och likaså grunderna för verkställigheten av lagen bör regleras genom lag (t.ex. GrUU 55/2005 rd och GrUU 32/2005 rd).

Behörighet att utfärda föreskrifter

I propositionen föreslås det att Finansinspektionens behörighet att utfärda föreskrifter ska ökas. Enligt 80 § 2 mom. i grundlagen kan även andra myndigheter än sådana som avses i 80 § 1 mom. genom lag bemyndigas att utfärda rättsnormer i bestämda frågor, om det med hänsyn till föremålet för regleringen finns särskilda skäl och regleringens betydelse i sak inte kräver att den sker genom lag eller förordning. Tillämpningsområdet för ett sådant bemyndigande ska vara exakt avgränsat.

Enligt 150 § 4 mom. i lagförslag 1 får Finansinspektionen meddela närmare föreskrifter om hur rapporter som avses i 1 mom. ska göras och behandlas hos fondbolaget. Bemyndigandet gäller interna rapporter som anställda vid ett fondbolag gjort om misstänkta överträdelser av bestämmelser och föreskrifter. Det är främst fråga om sådana bestämmelser av teknisk karaktär som preciserar lagens innehåll. Bemyndigandena att utfärda föreskrifter hänför sig till fondbolag som står under Finansinspektionens tillsyn och som fått verksamhetstillstånd. Bemyndigandena att utfärda föreskrifter är jämförbara med Finansinspektionens nuvarande bemyndiganden att utfärda föreskrifter. Grundlagsutskottet har i flera sammanhang ansett att Finansinspektionen eller dess föregångare kunde ges sådan behörighet (t.ex. GrUU 28/2008 rd, GrUU 17/2004 rd och GrUU 67/2002 rd).

Organ som ger beslutsrekommendationer

Enligt 123 b § i lagförslag 1 ska fondbolag och utländska EES-fondbolag som förvaltar en placeringsfond i Finland se till att de kunder som inte är professionella investerare kan hänskjuta enskilda meningsskiljaktigheter om fondverksamheten till ett oavhängigt organ som ger rekommendationer. Organets stadgar ska trygga en opartisk, sakkunnig, öppen, effektiv och rättvis behandling av meningsskiljaktigheter.

Förslaget bygger på artikel 100 i fondföretagsdirektivet där det föreskrivs om medlemsstaternas skyldighet att se till att det finns effektiva och ändamålsenliga förfaranden för klagomål och prövning utanför domstol av konsumenttvister rörande fondföretags verksamhet.

I direktivet har det ansetts viktigt att denna möjlighet står till buds för alla fondbolagens icke-professionella kunder. Den föreslagna regleringen kräver inte att Finland ska ha endast ett sådant organ. Varje fondbolag ska vara skyldigt att ge sina ovannämnda kunder en möjlighet att få meningsskiljaktigheter upptagna till behandling av ett opartiskt organ som ger beslutsrekommendationer. Det föreslås inte att organets verksamhet regleras och det ska inte heller stå under Finansinspektionens tillsyn. Finansinspektionen ska dock övervaka att varje fondbolag uppfyller sina skyldigheter. Detta ska enligt 123 b § 3 mom. i lagförslaget ske så att fondbolaget meddelar organets namn och kontaktuppgifter till Finansinspektionen. På begäran av Finansinspektionen ska fondbolaget till Finansinspektionen också sända organets stadgar och de övriga utredningar som Finansinspektionen behöver för att övervaka efterlevnaden av bestämmelserna.

Ovannämnda placerare är inte tvungna att utnyttja den erbjudna möjligheten att hänskjuta tvister till domstol. En investerare ska kunna stämma fondbolaget som svarande i ett tvistemål oberoende av om investeraren först har vänt sig till organet eller inte.

RP 3/2016 rd

Organets verksamhet är enligt förslaget inte liktydig med utövning av offentlig makt. Lagstiftningen kommer inte att befatta sig med hur organet organiseras eller finansieras. I lagen krävs endast att fondbolaget föra sina ovannämnda investerare ska ordna möjlighet till opartisk, öppen, effektiv och rättvis behandling av meningsskiljaktigheter.

Bestämmelserna om det organ som avses ovan är inte problematiska med avseende på statsförfattningen.

Regeringen anser att de föreslagna lagarna kan behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag

om ändring av lagen om placeringsfonder

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen om placeringsfonder (48/1999) 9 § 2 mom. och 9 c §, av dem 9 c § sådan den lyder i lag 224/2004,

ändras 4 b §, 5 b § 1 mom., 5 e § 1 mom. och 2 mom. 1 punkten, det inledande stycket i 8 b § 2 mom. och 2 mom. 1 punkten, 9 a § 1 och 2 mom., 9 b, 9 d och 11 §, 26 b § 4 mom., 5 kap., 83 § 1 och 3 mom., 92 § 2 mom., 93 § 2 mom. 1 punkten, 93 a § 1 mom., rubriken för 18 kap., 137 §, rubriken för 22 kap., 144 b §, 145 § 1 mom. och 147 §,

av dem 4 b § sådan den lyder i lag 928/2007, 5 b § 1 mom., 5 e § 1 mom., 9 a § 1 och 2 mom., rubriken för 22 kap. och 144 b § sådana de lyder i lag 163/2014, 5 e § 2 mom. 1 punkten sådan den lyder i lag 765/2012, 8 b § 2 mom. 1 punkten, 93 § 2 mom. 1 punkten och 93 a § 1 mom. sådana de lyder i 1490/2011, 9 b §, 26 b § 4 mom. och 92 § 2 mom. sådana de lyder i lag 224/2004, 9 d § sådan den lyder i lagarna 765/2012 och 163/2014, 11 § sådan den lyder i lag 626/2014 samt 145 § 1 mom. sådant det lyder i lagarna 224/2004 och 163/2014, samt

fogas till 2 § 1 mom., sådant det lyder delvis ändrat i lagarna 224/2004, 351/2007, 1490/2011, 765/2012, 163/2014 och 626/2014, nya 5 a- och 5 b-punkter, till 2 a §, sådant det lyder i lag 1490/2011, ett nytt 6 mom., till lagen nya mellanrubriker före 5 och 9 §, till 10 §, sådan den lyder i lag 224/2004, ett nytt 2 mom., till lagen en ny 10 b §, till lagen en ny 12 §, i stället för den 12 § som upphävts genom lag 224/2004, till lagen ett nytt 4 b kap., till lagen en ny 41 § 2 mom. 1 punkt, i stället för den 41 § 2 mom. 1 punkt som upphävts genom lag 224/2004, till 96 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 224/2004, ett nytt 3 mom., varvid det nuvarande 3 mom. blir 4 mom., till lagen en ny 123 b §, till lagen en ny 150 §, i stället för den 150 § som upphävts genom lag 889/2008 och före paragrafen en ny mellanrubrik samt till lagen ett nytt 22 a kap. som följer:

2 §

I denna lag avses med

5 a) *ledning* ett fondbolags och ett förvaringsinstitutets styrelse, förvaltningsråd och verkställande direktör samt alla som är direkt underställda verkställande direktören och sköter fondbolagets eller förvaringsinstitutets högsta ledningsuppgifter eller de facto leder dess verksamhet,

5 b) *verkställande ledning* ett fondbolags och förvaringsinstitutets verkställande direktör samt alla som är direkt underställda verkställande direktören och sköter fondbolagets eller förvaringsinstitutets högsta ledningsuppgifter eller de facto leder fondbolagets eller förvaringsinstitutets verksamhet,

RP 3/2016 rd

2 a §

Med *EU:s tillsynsförordning* avses i denna lag Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012.

4 b §

Med *utläggande på entreprenad* avses i denna lag ett sådant arrangemang i samband med ett fondbolags eller förvaringsinstituts verksamhet utifrån vilket någon annan tjänsteleverantör tillhandahåller sådana funktioner eller tjänster för fondbolaget eller förvaringsinstitutet som dessa annars skulle sköta själva.

Beviljande av verksamhetstillstånd för fondbolag

5 §

---

5 b §

Verksamhetstillstånd för fondbolag ska beviljas ett finländskt aktiebolag om det enligt den utredning som lämnats kan säkerställas att bolagets ägare uppfyller kraven enligt 5 f § och bolagets ledning kraven enligt 5 e § samt om det med beaktande av den tilltänkta omfattningen av bolagets affärsverksamhet kan säkerställas att fondbolaget kommer att ledas med yrkesskicklighet samt enligt sunda och omsorgsfulla affärsprinciper. En förutsättning för beviljande av verksamhetstillstånd är dessutom att bolaget har sitt huvudkontor i Finland, en tillförlitlig förvaltning och tillräckliga finansiella verksamhetsförutsättningar och att det uppfyller de övriga krav som föreskrivs i denna lag. Dessutom krävs det att det inte utifrån utredningen kan anses sannolikt att en effektiv tillsyn över fondbolaget hindras av en betydande bindning mellan fondbolaget och någon annan juridisk eller fysisk person eller av sådana bestämmelser och administrativa föreskrifter i ett tredjeland som tillämpas på fysiska och juridiska personer med sådan bindning. Verksamhetstillstånd kan också beviljas ett fondbolag under bildning innan det registreras.

---

5 e §

Fondbolag ska ledas med yrkesskicklighet och enligt sunda och omsorgsfulla affärsprinciper. De som hör till fondbolagets ledning ska vara tillförlitliga personer som inte är försatta i konkurs och vars handlingsbehörighet inte har begränsats. De ska dessutom ha sådan allmän kännedom om fondverksamhet som är nödvändig med beaktande av arten och omfattningen av fondbolagets verksamhet. Den som hör till ledningen för ett fondbolag som har beviljats tillstånd för sådan kapitalförvaltning som avses i 5 § 2 mom. ska dessutom ha sådan allmän kännedom om investeringsverksamhet som är nödvändig med beaktande av arten och omfattningen av fondbolagets verksamhet. Av de styrelsemedlemmar som i enlighet med 8 § 2 mom. väljs av fondandelsägarna krävs inte kännedom om fondverksamhet eller investeringsverksamhet.

Tillförlitlig anses inte den vara som

1) under de senaste fem åren före bedömningen har dömts till fängelsestraff eller under de senaste tre åren före bedömningen dömts till bötesstraff för brott som kan anses visa att personen är uppenbart olämplig att höra till ett fondbolags ledning, eller

---

8 b §

Med *relevanta personer* avses i denna lag

1) personer som hör till ett fondbolags ledning samt anställda och andra fysiska personer som tillhandahåller tjänster under fondbolagets kontroll eller som deltar i fondbolagets fondverksamhet,

---

Beviljande av verksamhetstillstånd för förvaringsinstitut samt tillförlitligheten hos betydande ägare

9 §

---

9 a §

Verksamhetstillstånd för förvaringsinstitut ska beviljas ett finländskt aktiebolag om det enligt den utredning som lämnats in kan säkerställas att bolagets ägare uppfyller kraven enligt 9 e § och bolagets ledning kraven enligt 9 d § och att bolaget uppfyller kraven på kapital enligt 10 § och på institutets verksamhet enligt 10 b § och 31 g §. En förutsättning för beviljande av verksamhetstillstånd är dessutom att bolaget har sitt huvudkontor i Finland. Ett verksamhetstillstånd kan också beviljas ett bolag under bildning innan bolaget registreras.

Ansökan ska avgöras inom sex månader efter det att den mottagits eller, om ansökan har varit bristfällig, efter det att sökanden har lämnat in de handlingar och utredningar som behövs för att avgöra saken. Beslut om verksamhetstillstånd ska dock alltid fattas inom tolv månader efter det att ansökan mottagits. Om beslut inte har meddelats inom denna tid får sökanden anföra besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol. Besvären anses i så fall gälla avslag på ansökan. Sådana besvär får anföras till dess att beslut har meddelats. Finansinspektionen ska underrätta besvärsmyndigheten om beslutet, om detta har meddelats efter att besvär anförts. I övrigt tillämpas på ändringssökande lagen om Finansinspektionen.

---

9 b §

Finansinspektionen ska anmäla ett förvaringsinstituts verksamhetstillstånd för registrering. Ett verksamhetstillstånd som har beviljats ett förvaringsinstitut under bildning ska registreras samtidigt som företaget registreras.

9 d §

Förvaringsinstitut ska ledas med yrkesskicklighet och enligt sunda och omsorgsfulla affärsprinciper. De som hör till förvaringsinstitutets ledning ska vara tillförlitliga personer som inte är försatta i konkurs och vars handlingsbehörighet inte har begränsats. Styrelsen som helhet samt verkställande direktören och de som hör till den verkställande ledningen ska ha sådan allmän kännedom om förvaringsinstitutsverksamhet och om betydande risker i samband med den som är nödvändig med beaktande av arten och omfattningen av förvaringsinstitutets verksamhet.

Tillförlitlig anses inte den vara som

1) under de senaste fem åren före bedömningen har dömts till fängelsestraff eller under de senaste tre åren före bedömningen dömts till bötesstraff för ett brott som kan anses visa att personen är uppenbart olämplig att höra till ledningen för ett förvaringsinstitut, eller

2) genom annan tidigare verksamhet än den som avses i 1 punkten har visat sig vara uppenbart olämplig för uppdrag som avses i 1 mom.

Om en dom som avses i 2 mom. 1 punkten inte har vunnit laga kraft får den dömde dock fortsätta med sitt uppdrag enligt 1 mom., om detta ska anses vara uppenbart motiverat med hänsyn till en helhetsbedömning av dennes tidigare verksamhet, de omständigheter som lett till domen och andra inverkan omständigheter.

Förvaringsinstitutet ska utan dröjsmål underrätta Finansinspektionen om ändringar som gäller ledningen.

10 §

På förvaringsinstitut tillämpas sådana krav på kapitalets tillräcklighet som motsvarar minst de krav som beräknas utifrån en metod vald enligt artikel 315 eller 317 i EU:s tillsynsförordning. Förvaringsinstitut ska kontinuerligt ha en kapitalbas som uppgår till minst det belopp som anges i 1 mom.

10 b §

En betydande bindning mellan ett förvaringsinstitut och någon annan juridisk person eller en fysisk person får inte hindra en effektiv tillsyn över förvaringsinstitutet. En effektiv tillsyn får inte heller hindras av sådana bestämmelser och administrativa föreskrifter som i ett tredjeland ska tillämpas på fysiska eller juridiska personer med sådana bindningar.

Förändringar som efter det att ett verksamhetstillstånd beviljats sker i de uppgifter om bindningar som uppgetts i tillståndsansökan ska omedelbart anmälas till Finansinspektionen.

11 §

Trots bestämmelserna i 9 § kan Finlands Bank eller ett kreditinstitut som avses i 1 kap. 7 § 1 mom. i kreditinstitutslagen (610/2014) vara verksamt som förvaringsinstitut.

Som förvaringsinstitut kan dessutom vara verksamt ett sådant utländskt EES-kreditinstitut enligt 1 kap. 7 § 3 mom. i kreditinstitutslagen som

- 1) har en filial i Finland,
- 2) uppfyller de krav på kapitalet som anges i 10 §,
- 3) i sin hemstat har auktorisation att bedriva förvaringsinstitutsverksamhet enligt fondföretagsdirektivet.

12 §

Endast ett förvaringsinstitut enligt 9 § eller en sammanslutning enligt 11 § kan vara förvaringsinstitut för en placeringsfond.

Ett bolag får inte samtidigt vara fondbolag och förvaringsinstitut.

26 b §

Till den del det är fråga om uppgifter som hör till förvaltningen av en placeringsfond och om förvaringsinstitutets uppgifter enligt 31 a §, får fondbolaget eller dess ombud och förvaringsinstitutet för den placeringsfond som fondbolaget förvaltar inte ha gemensam personal.

---

4 b kap.

Ersättningar

Krav på ersättningssystem

30 d §

Ett fondbolag ska ha ett ersättningssystem som omfattar bolagets ersättningspolicy samt ersättningspraxis och som uppfyller de krav som ställs i denna lag med beaktande av fondbolagets storlek och interna organisation samt affärsverksamhetens art, omfattning och komplexitet.

Ersättningssystemet ska vara förenligt med och främja en god och effektiv riskhantering inom fondbolaget. Ersättningssystemet får inte uppmuntra till sådan risktagning som strider mot stadgarna eller riskprofilen för en placeringsfond som fondbolaget förvaltar eller mot fondbolagets skyldighet att handla i placeringsfondens intresse. Ersättningssystemet ska vara

RP 3/2016 rd

förenligt med affärsstrategin, målen för investeringsverksamheten, värderingarna och intresena för fondbolaget och den placeringsfond som fondbolaget förvaltar samt för investerarna. I ersättningssystemet ska det dessutom ingå åtgärder för att undvika intressekonflikter.

30 e §

Ett fondbolags ersättningssystem ska tillämpas på sådana personalgrupper inom fondbolaget som i tjänsten utövar ett väsentligt inflytande på riskprofilen för fondbolaget eller för den placeringsfond som fondbolaget förvaltar. Till dessa hör

- 1) den verkställande ledningen,
- 2) de som verkar i uppgifter som kräver risktagning,
- 3) de som sköter interna tillsynsfunktioner,
- 4) anställda för vilka den totala ersättningen inte väsentligt avviker från den totala ersättningen för dem som hör till en persongrupp som avses i 1 och 2 punkten.

Ersättningssystemet ska omfatta alla ersättningar som fondbolaget betalar. Till ersättningarna hör de fasta och rörliga delarna av löner, arvoden och diskretionära pensionsförmåner samt resultatbaserade arvoden och ersättningar som betalas ur placeringsfonden samt överföringar av fondandelar.

Godkännande av ersättningssystem och ersättningskommitté

30 f §

Styrelsen för ett fondbolag ska godkänna fondbolagets ersättningssystem och de allmänna principer som ingår i det. Styrelsen ska övervaka att de allmänna principerna följs och minst en gång per år se över principerna. De styrelsemedlemmar som deltar i dessa uppgifter ska ha sakkunskap om riskhantering samt om ersättningar och de får inte höra till fondbolagets verkställande ledning.

Det ska minst en gång per år göras en oberoende intern granskning av att fondbolagets ersättningssystem och de principer som ingår i det iakttas.

30 g §

Fondbolag som är betydande på grund av sin storlek eller storleken på den placeringsfond som fondbolaget förvaltar, sin administrativa struktur samt verksamhetens art, omfattning och komplexitet, ska ha en ersättningskommitté som utses av fondbolagets styrelse. Ersättningskommitténs uppgift är att bedöma ersättningspolicyn samt ersättningspraxisen samt de incitament som skapats för att hantera risker samt att bistå fondbolagets styrelse i beredningen av sådana beslut som gäller ersättningssystemet och som får konsekvenser för riskerna och riskhanteringen i fondbolaget och den placeringsfond som fondbolaget förvaltar. I ersättningskommitténs uppgifter ingår en översyn av ersättningar till sådana personer som i ansvarig ställning sköter uppgifter som gäller riskhantering och intern kontroll.

Ersättningskommittén ska bildas så att den på ett kompetent och oberoende sätt kan utföra sina uppgifter. Ersättningskommittén ska i sin verksamhet ta hänsyn till de långsiktiga intressen som gäller för investerare och andra intressentgrupper samt till allmänhetens intresse.

Ersättningskommitténs ordförande och medlemmar ska vara medlemmar i styrelsen men får inte höra till fondbolagets verkställande ledning. Om sådana personalrepresentanter som avses i lagen om personalrepresentation i företagets förvaltning (725/1990) är styrelsemedlemmar, ska minst en av dem utses till medlem i ersättningskommittén.

Principer för bestämmande av ersättningar

30 h §

Fondbolag ska iakttä följande principer vid bestämmande av ersättningar:

RP 3/2016 rd

1) ersättningar till personer som utövar kontrollfunktioner i fondbolaget ska bestämmas utifrån hur de mål har uppnåtts, som anknyter till personens uppgifter oberoende av resultatet för den affärsenhet som denne kontrollerar,

2) om ersättningen är resultatbaserad ska dess totalbelopp baseras på en helhetsbedömning av det resultat som uppnåtts av personen i fråga och den berörda affärsenheten eller den berörda placeringsfonden och av riskerna för de sistnämnda samt av fondbolagets resultat, med beaktande av finansiella och icke-finansiella kriterier,

3) resultatbedömningen ska göras i ett flerårigt perspektiv som är lämpligt i förhållande till den innehavsperiod för fondandelarna som rekommenderas andelsägarna i den placeringsfond som förvaltas av fondbolaget för att säkerställa att bedömningen baseras på placeringsfondens långsiktiga resultat och dess investeringsrisker och att utbetalningen av de resultatbaserade delarna av ersättningen fördelas över samma tidsperiod,

4) garanterade rörliga delar av ersättningen kan betalas endast i samband med nyanställning och vara begränsade till det första anställningsåret,

5) fasta och rörliga delar av ersättningen ska vara avvägda så att de fasta delarna står för en tillräckligt stor del av den totala ersättningen för att säkra en flexibel policy för rörliga delar av ersättningen och möjligheten att inte betala ut någon rörlig del av ersättningen,

6) betalningar vid förtida avslutande av ett avtal grundar sig på resultatet under en längre tidsperiod, och betalningsgrunderna får inte leda till att misslyckade prestationer premieras,

7) vid beräkning av ersättningens rörliga delar ska de risker som är kända vid bedömnings-tidpunkten beaktas.

Betalning av ersättningens rörliga delar

30 i §

I placeringsfondens stadgar ska nämnas att en betydande andel av ersättningens rörliga delar, dock alltid minst 50 procent, ska betalas i form av andelar i placeringsfonden i fråga eller motsvarande andra finansiella instrument med lika effektiva incitament som fondandelarna. Den ovan nämnda andelen av ersättningens rörliga delar får inte betalas kontant. Om placeringsfondens tillgångar utgör mindre än 50 procent av de totala tillgångarna i de placeringsfonder som förvaltas av fondbolaget ska minimibeloppet om 50 procent av ersättningens rörliga delar inte tillämpas.

30 j §

Betalningen av en betydande del, dock minst 40 procent, av ersättningens rörliga del ska skjutas upp till en tidsperiod vars längd ska bestämmas med beaktande av den innehavsperiod för fondandelar som placeringsfondens fondandelsägare blivit rekommenderade samt av arten av placeringsfondens risker. Tidsperioden ska omfatta minst tre år. Om ersättningens rörliga del är särskilt stor ska betalning av minst 60 procent av ersättningens rörliga del skjutas upp så att utbetalningen sker senare.

Ersättningens rörliga del, inbegripet den del vars betalning skjutits upp, kan betalas endast om betalningen är hållbar med beaktande av fondbolagets finansiella helhetssituation och motiverad med beaktande av affärsenhetens och placeringsfondens resultat samt resultatet för personen i fråga.

Det totala beloppet av ersättningens rörliga del ska minskas betydligt om fondbolagets eller placeringsfondens finansiella resultat försvagas eller visar förlust, med beaktande av både nuvarande ersättning och minskningar av de ersättningar som intjänats tidigare.

Pensionsförmåner och fondbolagets förfaranden

30 k §

Diskretionära pensionsförmåner som ett fondbolag betalar ska överensstämja med bolagets och de förvaltade placeringsfondernas affärsstrategi, mål, värderingar och långsiktiga intressen.

Om arbetstagarens anställningsförhållande vid fondbolaget upphör före pensioneringen, ska fondbolaget skjuta upp betalningen av de diskretionära pensionsförmånerna och innehålla dem hos bolaget under en tid av fem år i form av sådana finansiella instrument som avses i 30 i §. När arbetstagaren går i pension ska de diskretionära pensionsförmånerna fem år efter pensioneringen betalas till arbetstagaren i form av sådana finansiella instrument som avses ovan.

30 l §

Fondbolag får inte betala ut ersättningens rörliga delar på ett sådant sätt att konsekvenserna av förfarandet kan jämföras med konsekvenserna av ett förfarande som står i strid med denna lag.

Fondbolag ska kräva att personer som hör till en personalgrupp som avses i 30 e § 1 mom. förbinder sig att inte använda finansiella instrument eller försäkring för att skydda sig mot sådana personliga risker som följer av ersättningssystemet.

5 kap.

Förvaringsinstituts uppgifter, förutsättning för utläggande av uppgifter på entreprenad samt verksamhet

Förvaringsinstituts uppgifter

31 §

En placeringsfonds tillgångar ska förvaras hos ett enda förvaringsinstitut.

Placeringsfondens tillgångar ska hållas åtskilda från förvaringsinstitutets egendom samt från övriga kunders och placeringsfonders tillgångar och förvaras på ett säkert sätt. Placeringsfondens tillgångar får inte utmätas för förvaringsinstitutets skuld.

Förvaringsinstitutet ska sköta sina uppgifter omsorgsfullt, självständigt och sakkunnigt i placeringsfondens och dess fondandelsägares intresse.

31 a §

Ett förvaringsinstitut ska

1) se till att denna lag och placeringsfondens stadgar iakttas vid emission och inlösen av fondandelar i placeringsfonden,

2) se till att värdet av fondandelar i placeringsfonden beräknas i enlighet med denna lag och bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den samt i enlighet med placeringsfondens stadgar,

3) sköta uppdrag som fondbolaget ger, om dessa inte strider mot denna lag eller någon annan lag om fondbolagens verksamhet eller mot placeringsfondens stadgar,

4) se till att betalningar för transaktioner som berör placeringsfondens tillgångar erläggs till placeringsfonden inom gängse frist,

5) se till att placeringsfondens intäkter används i enlighet med denna lag och bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den samt i enlighet med placeringsfondens stadgar,

Förvaringsinstitutet ska se till att placeringsfondens kassaflöden övervakas korrekt och att betalningar från investerare eller för investerares räkning i samband med teckning av fondandelar har mottagits, och att placeringsfondens likvida medel har bokförts på likvidkonton, som

1) öppnats i placeringsfondens namn eller i det fondbolags namn som förvaltar fonden, eller i förvaringsinstitutets namn för placeringsfondens räkning,

RP 3/2016 rd

2) öppnats i en centralbank eller inlåningsbank eller i ett sådant kreditinstitut som auktoriserats i en annan stat och har rätt att ta emot insättningar och som avses i 9 kap. 3 § 1 mom. i lagen om investeringstjänster, och

3) förs i enlighet med de principer som anges i 9 kap. 1 § och 3 § 2—4 mom. i lagen om investeringstjänster och de bestämmelser som avses i 5 § i den lagen.

Om likvidkonton enligt 2 mom. öppnas i placeringsfondens förvaringsinstituts namn får likvida medel hos en sammanslutning enligt 2 mom. 2 punkten och förvaringsinstitutets egna likvida medel inte bokföras på sådana konton.

31 b §

Finansiella instrument som ingår i placeringsfondens tillgångar ska anförtros förvaringsinstitutet för förvaring, varvid förvaringsinstitutet ska förvara i depå

1) alla finansiella instrument som kan registreras på de konton för finansiella instrument som öppnats hos förvaringsinstitutet, och

2) alla finansiella instrument som kan levereras fysiskt till förvaringsinstitutet.

Förvaringsinstitutet ska i enlighet med de principer som anges i 9 kap. 1 § och 2 § 3 mom. i lagen om investeringstjänster och de bestämmelser som avses i 5 § i den lagen registrera de finansiella instrumenten enligt 1 mom. 1 punkten på konton för finansiella instrument i placeringsfondens namn eller i det fondbolags namn som förvaltar fonden, så att det vid varje tidpunkt kan konstateras att de i enlighet med denna lag hör till placeringsfonden.

Förvaringsinstitutet ska förvara placeringsfondens andra tillgångar än de som avses i 1 mom. så att det på basis av uppgifter från fondbolaget eller externa bevis kan konstateras att tillgångarna hör till placeringsfonden. Förvaringsinstitutet ska kontinuerligt uppdatera uppgifterna om tillgångarna.

Förvaringsinstitutet ska regelbundet ge fondbolaget en förteckning över de tillgångar i placeringsfonden som avses i denna paragraf.

31 c §

Förvaringsinstitutet får inte för egen räkning eller för en tredje parts räkning återanvända sådana tillgångar enligt 31 b § 1 mom. som institutet har i depåförvar. Förbudet mot återanvändning gäller alla transaktioner av tillgångar i depåförvaring.

De tillgångar som förvaringsinstitutet har i depåförvar får återanvändas för placeringsfondens räkning, om

1) förvaringsinstitutet följer de anvisningar som ges av det fondbolag som förvaltar placeringsfonden,

2) återanvändningen ligger i placeringsfondens och dess andelsägares intresse, och

3) transaktionen omfattas av en tillräcklig och likvid säkerhet som mottagits av det fondbolag som förvaltar placeringsfonden i samband med en ett arrangemang för överförande av äganderätten.

Marknadsvärdet för den säkerhet som avses i 2 mom. ska uppgå till minst marknadsvärdet för de återanvända tillgångarna förhöjt med en premie.

Förutsättningarna för utläggande på entreprenad

31 d §

Förvaringsinstitut får inte lägga ut tillsynsuppgifter enligt 31 a § på entreprenad till en tredje part.

Förvaringsinstitut får lägga ut förvaringen av finansiella instrument och andra tillgångar på entreprenad till en tredje part, endast om

1) det finns en objektiv grund för utläggande på entreprenad,

2) utläggande på entreprenad inte sker i avsikt att kringgå kraven i denna lag,

RP 3/2016 rd

3) förvaringsinstitutet med omsorg väljer en tredje part till vilken det avser att lägga ut en funktion,

4) förvaringsinstitutet övervakar den tredje part till vilken förvaringen lagts ut och utvärderar regelbundet den tredje partens verksamhet.

Vad som föreskrivs i 31 c § tillämpas också på den tredje part som avses i 2 mom.

Den tredje part till vilken förvaringsinstitutet på entreprenad har lagt ut förvaringen av de finansiella instrument och andra tillgångar som avses i 2 mom. kan vidaredelegera under de förutsättningar som anges i 2 och 3 mom. i denna paragraf och i 31 e §.

31 e §

En tredje part till vilken ett förvaringsinstitut lägger ut depåförvaringen av tillgångar enligt 31 b § ska uppfylla följande krav:

1) den tredje parten har strukturer och sakkunskap som är tillräckliga och rätt dimensionerade med beaktande av arten av och komplexiteten hos de tillgångar som innehas av placeringsfonden och som anförtrots den tredje parten,

2) när det gäller finansiella instrument enligt 31 b § 1 mom.

a) den tredje parten omfattas av reglering och tillsyn över stabiliteten i verksamheten och det har angetts ett minimikapitalkrav för den tredje parten,

b) den tredje parten omfattas av en regelbunden extern granskning för att säkerställa att den har de finansiella instrumenten i sin besittning,

3) den tredje parten håller de tillgångar som tillhör förvaringsinstitutets kunder åtskilda från sina egna tillgångar och från förvaringsinstitutets tillgångar, så att det vid varje tidpunkt kan konstateras att tillgångarna tillhör ett visst förvaringsinstituts kunder,

4) den tredje parten vidtar nödvändiga åtgärder för att, om denna tredje part blir insolvent, säkerställa att en placeringsfonds tillgångar som förvaras av denna tredje part, inte ska vara tillgängliga för utdelning till den tredje partens fordringsägare eller ska kunna realiserats till förmån för dem,

5) den tredje parten iakttar skyldigheterna och förbuden enligt 31 § 1 mom., 31 b § 1—3 mom., 31 c § och 33 § 1 mom.

31 f §

Ett förvaringsinstitut får lägga ut förvaring av finansiella instrument på entreprenad också hos en sådan lokal sammanslutning i ett tredjeland som inte uppfyller kraven enligt 31 e § 2 punkten underpunkt a, om det i detta tredjelands lagstiftning förutsätts att finansiella instrument ska förvaras av en lokal sammanslutning och ingen lokal sammanslutning uppfyller de föreskrivna kraven. Utläggning av förvaringen på entreprenad är tillåten endast i den omfattning som krävs i tredjelands lagstiftning, och endast så länge det inte finns några lokala sammanslutningar som uppfyller kraven på utläggande på entreprenad. Dessutom krävs att

1) fondandelsägare innan de investerat informerats om

a) möjligheten att lägga ut förvaringen på entreprenad till följd av begränsningar i lagstiftningen i tredjelandet,

b) omständigheter som motiverar ett utläggande av förvaringen på entreprenad,

c) risker i samband med utläggande av förvaringen på entreprenad, och

2) det fondbolag som förvaltar placeringsfonden har bestämt att förvaringsinstitutet ska lägga ut förvaringen av finansiella instrument på entreprenad hos en lokal sammanslutning.

Den sammanslutning som avses i 1 mom. kan vidaredelegera den förvaring som lagts ut på entreprenad hos sammanslutningen under de förutsättningar som anges i det momentet.

Organisering av ett förvaringsinstituts verksamhet

31 g §

Ett förvaringsinstituts verksamhet ska organiseras på ett tillförlitligt sätt. Förvaringsinstitut ska genom ändamålsenliga åtgärder säkerställa hanteringen av de risker som har samband med

RP 3/2016 rd

verksamheten, att den interna kontrollen fungerar samt verksamhetens kontinuitet och regelbundenhet i alla situationer.

Förvaringsinstitut ska ha ett bokföringssystem för förvaring av finansiella instrument på konton för finansiella instrument, de förvaltningsförfaranden som behövs för att kunna bedriva verksamheten på ett ändamålsenligt sätt, interna tillsynsmekanismer och riskbedömningsförfaranden samt övervaknings- och säkerhetsarrangemang för informationshanteringssystem.

Förvaringsinstitut ska genomföra sådana organisatoriska och administrativa arrangemang genom vilka alla rimliga åtgärder för att identifiera och förebygga intressekonflikter kan vidtas. Förvaringsinstitut ska vid intressekonflikter se till att dess kunder behandlas jämligt.

Förvaringsinstitut ska se till att uppgifterna om dess tjänster, verksamheter och transaktioner uppdateras på ett sådant sätt att Finansinspektionen på begäran får den information som behövs för utförandet av det uppdrag som föreskrivs i denna lag.

31 h §

Förvaringsinstitutet får inte utöva sådan verksamhet där det kan uppkomma intressekonflikter mellan institutet och dess placeringsfond, placeringsfondens fondandelsägare eller det fondbolag som förvaltar placeringsfonden. Trots bestämmelserna i 26 b § 3 mom. får verksamheten utövas, om förvaringsinstitutet håller skötseln av förvaringsuppgifterna funktionellt och hierarkiskt åtskilt från förvaringsinstitutets övriga uppgifter samtidigt som institutet strävar efter att undvika eventuella intressekonflikter och om placeringsfondens fondandelsägare informeras om intressekonflikter som uppkommit.

32 §

Om ett förvaringsinstitut beslutar att inte beakta ett uppdrag som ges av fondbolaget eller om det finner att det annars finns skäl till anmärkningar mot fondbolagets verksamhet enligt 31 a § 1 mom., och om bolaget inte återtär sitt beslut eller ändrar sitt förfarande, ska förvaringsinstitutet underrätta Finansinspektionen om saken.

33 §

Ett fondbolag och ett förvaringsinstitut ska skriftligen avtala om förvaringen av en enskild placeringsfonds tillgångar och om därtill anslutna uppgifter. Avtalet ska innehålla bestämmelser om informationsutbyte mellan parterna och byte av förvaringsinstitut.

Fondbolaget ska omedelbart för kännedom till Finansinspektionen ge in ett avtal enligt 1 mom. om de placeringsfonder som bolaget förvaltar och om ändringar i avtalet.

Fondbolaget ska på begäran visa upp det avtal som avses i 1 mom. eller en kopia av avtalet för personer som är eller avser att bli fondandelsägare.

34 §

Om ett förvaringsinstitut har för avsikt att flytta sin hemort till en annan EES-stat i enlighet med artikel 8 i europabolagsförordningen, ska förvaringsinstitutet utan dröjsmål efter att ha anmält förslaget för registrering sända Finansinspektionen en kopia av det förslag om flyttning som avses i artikel 8.2 och den redogörelse som avses i artikel 8.3 i europabolagsförordningen.

Registermyndigheten får inte ge ett sådant intyg som avses i 9 § 5 mom. i lagen om europabolag, om Finansinspektionen innan ett sådant tillstånd som avses i 2 mom. i den paragrafen beviljats har meddelat registermyndigheten att förvaringsinstitutet inte har följt bestämmelserna om flyttning av hemort eller bestämmelserna om avslutande av verksamheten i Finland. Tillstånd får beviljas innan en månad har förflutit från den dag som avses i 16 kap. 6 § 2 mom. i aktiebolagslagen endast om Finansinspektionen har meddelat att den inte motsätter sig en flyttning av hemorten.

RP 3/2016 rd

34 a §

Om ett förvaringsinstitut deltar i en gränsöverskridande fusion eller delning inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, får registermyndigheten inte utfärda ett intyg över fusionen enligt 4 § 3 mom. i lagen om europabolag eller 16 kap. 26 § 4 mom. i aktiebolagslagen eller ett intyg över delningen enligt 17 kap. 25 § 4 mom. i aktiebolagslagen, om Finansinspektionen innan det tillstånd som intyget avser har beviljats har meddelat registermyndigheten att förvaringsinstitutet inte har iakttagit bestämmelserna om fusion eller delning eller om avslutande av verksamheten i Finland och inte heller 11 § 2 mom. i denna lag. Tillstånd får beviljas innan en månad har förflutit från den dag som avses i 16 kap. 6 § 2 mom. eller 17 kap. 6 § 2 mom. i aktiebolagslagen endast om Finansinspektionen har meddelat att den inte motsätter sig fusionen, delningen eller flyttningen av hemort i samband med att ett europabolag bildas.

Ett övertagande bolag som har registrerats i en annan stat kan efter fusionen eller delningen fortsätta förvaringsinstitutets verksamhet i Finland under de förutsättningar som anges i 11 § 2 mom.

34 b §

Ett förvaringsinstitut ska se till att Finansinspektionen på begäran får all den information som är nödvändig för tillsynen över en placeringsfond och det fondbolag som förvaltar placeringsfonden och som förvaringsinstitutet har fått när det har utfört sina uppgifter.

Om en placeringsfond förvaltas av ett utländskt EES-fondbolag ska Finansinspektionen utan dröjsmål dela den information som den har fått med stöd av 1 mom. med den behöriga myndigheten för ett utländskt EES-fondbolag.

41 §

Om avsikten är att i placeringsfondens verksamhet tillämpa den i lag tillåtna möjligheten, skall i fondens stadgar också anges

1) möjligheten att för placeringsfondens räkning i tillfälligt syfte uppta kredit för fondverksamheten,

83 §

Ett fondbolag får för en placeringsfonds räkning i tillfälligt syfte uppta kredit för fondverksamheten till ett belopp som motsvarar högst en tiondedel av placeringsfondens värde. Till fonden får förvärvas utländsk valuta genom kreditförmedling.

Finansinspektionen får meddela närmare föreskrifter om kreditupptagning och användning av placeringsfondens tillgångar som säkerhet för kredit.

92 §

Fondprospektet ska innehålla väsentlig och tillräcklig information om målsättningarna för placeringsfondens investeringsverksamhet samt om fondens övriga egenskaper, om det fondbolag som förvaltar placeringsfonden samt om det förvaringsinstitut som placeringsfonden anlitar för att investerare ska kunna göra en tillförlitlig bedömning av placeringsfonden och särskilt av de risker som är förenade med den. Fondprospektet ska dessutom innehålla

1) detaljerade, aktuella uppgifter om fondbolagets ersättningspolicy, vilka omfattar en beskrivning av hur ersättningar och förmåner beräknas och uppgifter om vilka personer som svarar för beviljandet av ersättningar och förmåner samt, om bolaget har en ersättningskommitté, uppgifter om ersättningskommitténs sammansättning, eller

2) ett sammandrag av fondbolagets ersättningspolicy och information om att de detaljerade uppgifterna enligt 1 punkten om fondbolagets ersättningspolicy är tillgängliga på fondbolagets

RP 3/2016 rd

webbplats, uppgifter om webbplatsens adress samt information om att investerare på begäran kan få fondprospektet i skriftlig form och kostnadsfritt.

---

93 §

I faktabladet ska det finnas följande information som ska vara begriplig för investeraren utan några andra handlingar:

- 1) placeringsfondens och Finansinspektionens identifieringsuppgifter,
-

93 a §

I faktabladet ska det anges var och hur man kan få fondprospekt, årsberättelser och halvårsrapporter och annan ytterligare information om fonden samt på vilka språk handlingarna och informationen är tillgängliga. I faktabladet ska ingå information om att sådana uppgifter om fondbolagets ersättningspolicy som motsvarar uppgifterna enligt 92 § 2 mom. 1 punkten finns tillgänglig på fondbolagets webbplats, uppgifter om webbplatsens adress samt information om att investerare på begäran kan få fondprospektet i skriftlig form och kostnadsfritt.

---

96 §

I årsberättelsen ska dessutom ingå

- 1) en redovisning av det sammanlagda ersättningsbeloppet för räkenskapsperioden, fördelat på fasta och rörliga ersättningar, som fondbolaget betalat ut till sin personal, antalet förmånstagare samt de belopp som placeringsfonden betalat ut direkt och de resultatbaserade ersättningar som ingår i dem,
  - 2) det sammanlagda ersättningsbeloppet, fördelat på de personalgrupper eller andra grupper av arbetstagare som avses i 30 e § 1 mom.,
  - 3) en beskrivning av hur ersättningarna och förmånerna har beräknats,
  - 4) resultatet av de justeringar som avses i 30 f § och de oegentligheter som har förekommit,
  - 5) väsentliga ändringar av den antagna ersättningspolicyn.
-

18 kap.

Återkallande av fondbolags verksamhetstillstånd, begränsning av verksamheten, upplösning av fondbolag och placeringsfonder samt behandling av kundklagomål

123 b §

Fondbolag och utländska EES-fondbolag som förvaltar en placeringsfond i Finland ska ha effektiva förfaranden för att korrekt och så snabbt som möjligt kunna behandla klagomål om fondverksamheten från andra än professionella investerare. Ett fondbolag ska i fem år bevara uppgifter om kundklagomål och de åtgärder som vidtagits för att avgöra dem.

De bolag som avses i 1 mom. ska se till att de kunder som inte är professionella investerare kan hänskjuta enskilda meningsskiljaktigheter om fondverksamheten till ett oavhängigt organ som ger rekommendationer. Organets stadgar ska trygga en opartisk, sakkunnig, öppen, effektiv och rättvis behandling av meningsskiljaktigheter.

De bolag som avses i 1 mom. ska meddela Finansinspektionen namnet på och kontaktuppgifterna för det organ som avses i 2 mom. På begäran av Finansinspektionen ska ovannämnda bolag till inspektionen lämna in organets stadgar och andra utredningar som Finansinspektionen anger och som den behöver för att övervaka efterlevnaden av bestämmelserna i 2 mom.

137 §

Ett förvaringsinstitut svarar mot fondbolaget och placeringsfondens fondandelsägare för förlusten av sådana finansiella instrument som i enlighet med 31 b § 1 och 2 mom. förvaras i depå hos förvaringsinstitutet eller hos en sådan tredje part hos vilken depåförvaringen av finansiella instrument har lagts ut på entreprenad.

Om det finansiella instrumentet enligt 1 mom. går förlorat, ska förvaringsinstitutet utan dröjsmål återlämna ett finansiellt instrument av samma slag eller ett belopp som motsvarar värdet på det finansiella instrument som gått förlorat till den placeringsfond som fondbolaget förvaltar. Förvaringsinstitutet ansvarar inte för förlusten, om det kan påvisa att förlusten är följden av en sådan yttre händelse utanför dess skäligena kontroll vars konsekvenser hade varit omöjliga att undvika trots sådana ansträngningar som kan betraktas som skäligena.

Förvaringsinstitutet svarar mot fondbolaget och placeringsfondens fondandelsägare för annan förlust än den som avses i 1 mom. endast om förlusten förorsakas dem till följd av att förvaringsinstitutet uppsåtligt eller av oaktsamhet underlåtit att fullgöra sin skyldighet.

Ett sådant utläggande av uppgifter på entreprenad eller sådan vidaredelegering som avses i 31 d § 2—4 mom. samt 31 e och 31 f § inverkar inte på förvaringsinstitutets ansvar. Ansvaret kan inte uteslutas eller begränsas genom avtal.

En fondandelsägare har rätt att kräva ersättning antingen direkt av förvaringsinstitutet eller via fondbolaget.

22 kap.

Påföljder och rapportering om överträdelser

144 b §

De bestämmelser som avses i 40 § 1 mom. i lagen om Finansinspektionen och för vilka det vid försummelse eller överträdelse påförs påföljdsavgift enligt 41 § i den lagen är i denna lag bestämmelserna i

- 1) 7 § 2 mom. om användningen av benämningen "fondbolag" eller "fondaktiebolag" i firman eller annars för att beskriva verksamheten,
- 2) 30 § om förbudet för fondbolag att äga aktier i andra fondbolag eller fondandelar i placeringsfonder som fondbolaget förvaltar,
- 3) 30 a—30 c § om fondbolags soliditet och riskkontroll,
- 4) 42 § 1 mom. om skyldigheten att använda benämningen "placeringsfond",
- 5) 42 § 3 mom. om skyldigheten att använda benämningen "specialplaceringsfond",
- 6) 45 § 1 och 2 mom. om emission av fondandelar, 47 § 3 mom. om vilka uppgifter som ska tas in i en placeringsfonds stadgar, 49 § om inlösen av fondandelar och 52 § 1 mom. om skyldighet att göra anmälan om att fondbolaget har slutat lösa in fondandelar,
- 7) 74 § 1 mom. om rösträtt,

De bestämmelser som avses i 40 § 1 mom. i lagen om Finansinspektionen och för vilka det vid försummelse eller överträdelse påförs påföljdsavgift enligt 41 a § 3—5 mom. i den lagen är i denna lag bestämmelserna i

- 1) 3 § 1 mom. om bedrivande av placeringsfondsverksamhet och förvaringsinstitutsverksamhet, om verksamheten bedrivs utan verksamhetstillstånd,
- 2) 5 a § 1 mom. och 5 b § 1 mom. om de uppgifter som lämnats i ett fondbolags ansökan om verksamhetstillstånd, om verksamhetstillståndet har beviljats på basis av felaktiga eller vilseledande uppgifter, samt 6 § om fondbolags kapital och 10 § om förvaringsinstituts kapitalkrav,
- 3) 8 a § om organisering av fondbolags verksamhet, 8 b § om privata transaktioner och 8 c § om bevarande av uppgifter om transaktioner,
- 4) 9 § 1 mom. och 9 a § 1 mom. om de uppgifter som lämnats i ett förvaringsinstituts ansökan om verksamhetstillstånd, om verksamhetstillståndet har beviljats på basis av felaktiga eller vilseledande uppgifter,

5) 16 § 1—4 och 6—8 mom. om skyldigheten att underrätta Finansinspektionen om förvärv av aktier, ökning av ägarandelen och avyttring av eller minskning av förvärvad ägarandel i ett fondbolag eller ett förvaringsinstitut,

6) 16 § 5 och 8 mom. om skyldigheten för fondbolag, förvaringsinstitut och deras holdingföretag att utan dröjsmål underrätta Finansinspektionen om sådana förändringar i ägarandelarna som har kommit till deras kännedom samt minst en gång om året underrätta Finansinspektionen om ägarna till andelarna och om förändringar i ägarandelarna,

7) 24 § 1 mom. och 43 § 1 mom. om förbud mot att börja marknadsföra fondandelar och tillföra medel till fonden innan dess stadgar har fastställts, och 18 c § 1 mom. om tillståndsplikt för ett utländskt EES-fondbolag att inrätta en placeringsfond i Finland samt 25 § 2 mom. om att hålla placeringsfondens tillgångar åtskilda från fondbolagets egendom,

8) 26 § om att fondverksamheten ska bedrivas omsorgsfullt i enlighet med placeringsfondens och dess fondandelsägares intressen, bemöta fondandelsägarna jämlikt samt om hantering av intressekonflikter

9) 26 a § 2—7 mom. och 26 b § om fondbolagets uppgifter i bedrivande av affärsverksamhet genom ombud eller i utläggande av för fondbolagets verksamhet viktiga funktioner på entreprenad,

10) 28 §, 69 § 1 mom., 70, 71, 71 a, 72, 73, 73 a och 74 §, 75 § 1 och 2 mom., 76—80 §, 80 a §, 81, 82 och 86 § om investering av placeringsfondens tillgångar, om överträdelsen eller försummelsen av bestämmelserna upprepas,

11) 31 a—31 c § om ett förvaringsinstituts uppgifter och 31 d § om utläggande av uppgifterna på entreprenad,

12) 80 b § om riskkontrollmetoder och förfaranden för värdering av icke-standardiserade derivatinstrument samt om informationsskyldigheten i samband med derivatinstrumenten,

13) 40, 89, 92, 93, 93 a, 94, 96—98, 98 a—98 c och 137 a § om skyldigheter som gäller marknadsföring och skyldigheten att ge information till investerare, om överträdelsen av bestämmelserna upprepas,

14) 127 § 1, 4 och 6 mom. om skyldigheten för fondbolag och utländska EES-fondbolag som förvaltar en placeringsfond i Finland att anmäla till Finansinspektionen om att de har för avsikt att marknadsföra fondens fondandelar i dess EES-värdmedlemsstat,

15) 150 § 1 och 5 mom. om ett system för rapportering av överträdelser.

Sådana bestämmelser som avses i 40 § 1 mom. i lagen om Finansinspektionen är utöver vad som anges ovan närmare bestämmelser eller föreskrifter som gäller de bestämmelser som avses i 1 mom. 3 punkten och 2 mom. 2—4, 8, 10 och 12—15 punkten, bestämmelser i förordningar och beslut som kommissionen antagit med stöd av fondföretagsdirektivet och bestämmelser i EU:s tillsynsförordning.

145 §

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet

- 1) bedriver placeringsfonds- eller förvaringsinstitutsverksamhet utan att ha rätt till detta,
  - 2) i strid med 7 § 2 mom. använder benämningen fondbolag eller fondaktiebolag i sin firma eller annars för att beskriva sin verksamhet,
  - 3) i strid med 42 § 1 mom. använder benämningen placeringsfond eller
  - 4) i strid med 42 § 3 mom. använder benämningen specialplaceringsfond
- ska för placeringsfondsbrott dömas till böter eller fängelse i högst ett år, om inte strängare straff för gärningen bestäms någon annanstans i lag.

147 §

Den som bryter mot tystnadsplikten enligt 133 och 150 § ska dömas till straff enligt 38 kap. 1 eller 2 § i strafflagen, om inte strängare straff för gärningen bestäms någon annanstans i lag.

Rapportering om överträdelser

150 §

Fondbolag ska ha rutiner för att dess anställda internt genom en oberoende kanal ska kunna rapportera en misstanke om överträdelser av denna lag och bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den samt av de EU-rättsakter som avses i 144 b § 3 mom. I förfarandet ska med iakttagande av personuppgiftslagen (523/1999) ingå åtgärder som ska skydda rapportören och säkerställa skyddet av personuppgifterna för rapportören och den som är föremål för rapporten. Rapporteringsförfarandet ska dessutom innehålla anvisningar som tryggar fortsatt konfidentialitet i förhållande till rapportören om det inte för utredande av brott eller annars till följd av myndigheternas rätt till information bestäms något annat i lag.

Fondbolaget ska bevara behövlig information som gäller den rapport som avses i 1 mom. Informationen ska avföras fem år efter rapporteringen, om den inte fortfarande behövs för en brottsutredning, en pågående rättegång eller en myndighetsundersökning eller för att trygga de rättigheter som rapportören eller den som är föremål för rapporten har. Senast tre år efter den föregående justeringen ska behovet av fortsatt bevarande undersökas. En anteckning ska göras om justeringen.

En sådan registrerad person som en rapport enligt 1 mom. avser har inte rätt till insyn i den information som avses i 1 och 2 mom. Dataombudsmannen får på begäran av den registrerade kontrollera att uppgifterna är lagenliga.

Finansinspektionen får meddela närmare föreskrifter om hur rapporter som avses i 1 mom. ska göras och behandlas hos fondbolaget.

Vad som föreskrivs i 1–4 mom. tillämpas också på förvaringsinstitut.

22 a kap.

Tillsynsbefogenheter

150 a §

Finansinspektionen kan förbjuda den som handlar i strid med denna lag att fortsätta eller upprepa det lagstridiga förfarandet samt samtidigt ålägga denne att återkalla, ändra eller rätta förfarandet, om detta ska anses vara behövligt för uppnående av målen för tillsynen över finansmarknaden.

150 b §

Finansinspektionen kan förena iakttagande av förbud eller beslut som avses i 150 a § med vite. Vitet döms ut av Finansinspektionen. Bestämmelser om vite finns i viteslagen (1113/1990).

Denna lag träder i kraft den 20 .

Fondbolag som före den 18 mars 2016 till förvaringsinstitut har utsett ett institut som inte uppfyller kraven enligt denna lag ska senast den 17 mars 2018 utse ett förvaringsinstitut som uppfyller dessa krav.

De ansökningar om fastställelse av stadgar eller om verksamhetstillstånd eller andra tillstånd som är anhängiga när denna lag trädde i kraft ska kompletteras i enlighet med kraven enligt denna lag.

Placeringsfonders fondprospekt ska senast den 30 juni 2016 överensstamma med kraven enligt denna lag. Placeringsfonders faktablad ska överensstamma med kraven enligt denna lag senast i samband med den årliga uppdatering av faktabladet som följer efter lagens ikraftträdande.

Fondbolags ersättningssystem ska senast den 31 augusti 2016 överensstämma med bestämmelserna i 4 b kap.

2.

Lag

om ändring av lagen om Finansinspektionen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om Finansinspektionen (878/2008) 24 § 1 mom., rubriken för 28 § och det inledande stycket i 28 § 1 mom., 41 § 2 mom., 43 och 44 a §, 53 § 1 mom. och 73 § 2 och 3 mom.

av dem rubriken för 28 § och det inledande stycket i 28 § 1 mom. samt 73 § 2 och 3 mom. sådana de lyder i lag 752/2012, 41 § 2 mom. och 43 § sådana de lyder i lag 611/2014 samt 44 a § sådan den lyder i lagarna 1242/2011, 902/2012 och 611/2014, samt

fogas till 28 §, sådan den lyder i lag 752/2012, ett nytt 3 mom. och till 41 a §, sådan den lyder i lag 1279/2015, ett nytt 3 mom., varvid det nuvarande 3 och 4 mom. blir 4 och 5 mom., som följer:

24 §

Granskningsrätt

Finansinspektionen har trots sekretessbestämmelserna rätt att på tillsynsobjekts och andra finansmarknadsaktörers verksamhetsställen granska handlingar, upptagningar av telefonsamtal och elektronisk kommunikation, andra datatrafikuppgifter samt datasystem som gäller dessas verksamhet och förvaltning, i den utsträckning som behövs för att den ska kunna fullgöra sitt lagstadgade tillsynsuppdrag. Finansinspektionen har rätt att av tillsynsobjekt och andra finansmarknadsaktörer avgiftsfritt få behövliga kopior av sådana handlingar och andra upptagningar och datatrafikuppgifter som avses i denna paragraf.

28 §

Begränsning av ledningens verksamhet

Finansinspektionen kan för viss tid, högst fem år, förbjuda en person att i det auktoriserade tillsynsobjektet vara medlem eller ersättare i styrelsen, medlem eller ersättare i förvaltningsrådet, verkställande direktör eller dennes ställföreträdare samt direkt underställd verkställande direktören, den person som sköter de högsta ledningsuppgifterna inom det auktoriserade tillsynsobjektet eller de facto leder dess verksamhet, om

Finansinspektionen kan permanent förbjuda en person att sköta ledningsuppgifter i fondbolag enligt lagen om placeringsfonder samt i förvaringsinstitut som fått verksamhetstillstånd enligt den lagen, om personen upprepade gånger och allvarligt har gjort sig skyldig till över-

RP 3/2016 rd

trädelser eller försummelser av de bestämmelser som nämns i 144 b § i lagen om placeringsfonder.

41 §

Påförande av påföljdsavgift

Påföljdsavgiftens belopp ska baseras på en samlad bedömning. Vid bedömningen av beloppet ska hänsyn tas till förfarandets art, omfattning och varaktighet samt gärningsmannens ekonomiska ställning. Dessutom ska vid bedömningen beaktas den vinning som erhållits och den skada som orsakats andra personer genom förfarandet, om vinningen eller skadan kan bestämmas, gärningsmannens samarbete med Finansinspektionen för att utreda ärendet, åtgärder för att förhindra att överträdelsen upprepas, gärningsmannens tidigare överträdelser och försummelser i fråga om bestämmelserna om finansmarknaden samt förfarandets eventuella konsekvenser för det finansiella systemets stabilitet.

---

41 a §

Påföljdsavgiftens maximibelopp i vissa fall

Om en påföljdsavgift påförs för en överträdelse av en bestämmelse som nämns i 144 b § 2 mom. i lagen om placeringsfonder, får en juridisk person påföras en påföljdsavgift som uppgår till antingen högst tio procent av den juridiska personens omsättning under året före gärningen eller försummelsen eller högst fem miljoner euro, och en fysisk person påföras en påföljdsavgift som uppgår till högst fem miljoner euro.

---

43 §

Offentliggörande av administrativa påföljder och andra beslut

Finansinspektionen ska utan dröjsmål offentliggöra ordningsavgifter, offentliga varningar och påföljdsavgifter samt påföljdsavgifter som påförts av marknadsdomstolen efter det att den person som är föremål för beslutet har informerats om detta. Av offentliggörandet ska framgå huruvida beslutet att påföra eller meddela påföljden har vunnit laga kraft, överträdelsens art och slag samt identiteten hos den person som är ansvarig för överträdelsen. Om besvärsmyndigheten upphäver beslutet helt eller delvis, ska Finansinspektionen offentliggöra besvärsmyndighetens beslut på samma sätt som påförandet eller meddelandet av påföljden har offentliggjorts. Information om en påföljd ska finnas tillgänglig på Finansinspektionens webbsidor i fem år.

Om det är oskäligt att namnet på den fysiska eller juridiska person som ålagts en påföljd offentliggörs, eller om offentliggörandet av påföljden äventyrar stabiliteten på finansmarknaden eller en pågående myndighetsundersökning, kan Finansinspektionen

1) skjuta upp offentliggörandet av beslutet om påföljd tills det inte längre finns grunder för att låta bli att offentliggöra beslutet,

2) offentliggöra beslutet om påföljd utan att ange namnet på den som ålagts en påföljd,

3) låta bli att offentliggöra ett beslut om påföljd, om de åtgärder som anges i 1 och 2 punkten inte är tillräckliga för att säkerställa att stabiliteten på finansmarknaden inte äventyras,

RP 3/2016 rd

4) låta bli att offentliggöra ett beslut som avses i 4 mom., om det inte är skäligt att offentliggöra beslutet på grund av att de åtgärder som är föremål för beslutet är ringa.

Om Finansinspektionen i enlighet med 2 mom. 2 punkten offentliggör ett beslut om påföljd utan angivande av namnet på den som ålagts en påföljd, kan den samtidigt fatta beslut om att offentliggöra namnet senare efter en skälig tid, om grunderna för att låta bli att offentliggöra namnet upphör under den perioden.

Vad som ovan i denna paragraf föreskrivs om offentliggörande av ordningsavgift, offentlig varning och påföljdsavgift tillämpas också på offentliggörande av sådana beslut som avses i 26—29, 33 och 33 a § i denna lag och i 18 j § och 122 § i lagen om placeringsfonder.

44 a §

Information till de europeiska tillsynsmyndigheterna om påföljder och andra beslut

Finansinspektionen ska till den berörda europeiska tillsynsmyndigheten sända

1) information om en offentliggjord påföljd enligt detta kapitel, samtidigt som påföljden offentliggörs samt med information om eventuellt överklagande och dess slutresultat,

2) information om en icke offentliggjord påföljd enligt detta kapitel, samtidigt som påföljden påförs eller meddelas samt med information om eventuellt överklagande och dess slutresultat,

3) sammanställda uppgifter för varje år om de påföljder enligt detta kapitel som påförts under året,

4) information om straffrättsliga påföljder för brott mot de bestämmelser som gäller finansmarknaden samt information om eventuellt överklagande och dess slutresultat.

Vad som i 1 mom. 1–3 punkten föreskrivs om information om påföljder ska tillämpas också på beslut som avses i 26–29, 33 och 33 a § i denna lag och i 18 j och 122 § i lagen om placeringsfonder.

53 §

Vägran att delta i tillsynssamarbete

Finansinspektionen får vägra samarbeta med en utländsk EES-tillsynsmyndighet endast om

1) samarbetet skulle äventyra Finlands självbestämmanderätt, säkerhet eller allmänna ordning,

2) begäran om samarbete gäller en part i en rättegång om det ärende som begäran avser och rättegången redan har inletts i Finland,

3) det i Finland har getts ett lagakraftvunnet beslut som gäller den person och den gärning som samarbetsbegäran avser, eller

4) det sannolikt får negativa konsekvenser för Finansinspektionens egen utredning eller tillsyn över verkställigheten om man tillmötesgår begäran.

---

73 §

Överklagande

Finansinspektionens beslut enligt 38–41 § och 41 a § får överklagas genom besvär hos marknadsdomstolen i enlighet med förvaltningsprocesslagen.

RP 3/2016 rd

Marknadsdomstolens beslut enligt 2 mom. samt beslut som marknadsdomstolen meddelat med stöd av 40, 41 och 41 a § får överklagas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen i enlighet med förvaltningsprocesslagen

_____

Denna lag träder i kraft den 20 .

På gärningar och försummelser som skett innan denna lag trädde i kraft tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

_____

Helsingfors den 4 februari 2016

Vid förhinder för statsministern, finansminister

Alexander Stubb

Konsultativ tjänsteman Irmeli Vuori

1.

Lag

om ändring av lagen om placeringsfonder

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om placeringsfonder (48/1999) 9 § 2 mom. och 9 c §, av dem 9 c § sådan den lyder i lag 224/2004,

ändras 4 b §, 5 b § 1 mom., 5 e § 1 mom. och 2 mom. 1 punkten, det inledande stycket i 8 b § 2 mom. och 2 mom. 1 punkten, 9 a § 1 och 2 mom., 9 b, 9 d och 11 §, 26 b § 4 mom., 5 kap., 83 § 1 och 3 mom., 92 § 2 mom., 93 § 2 mom. 1 punkten, 93 a § 1 mom., rubriken för 18 kap., 137 §, rubriken för 22 kap., 144 b §, 145 § 1 mom. och 147 §,

av dem 4 b § sådan den lyder i lag 928/2007, 5 b § 1 mom., 5 e § 1 mom., 9 a § 1 och 2 mom., rubriken för 22 kap. och 144 b § sådana de lyder i lag 163/2014, 5 e § 2 mom. 1 punkten sådan den lyder i lag 765/2012, 8 b § 2 mom. 1 punkten, 93 § 2 mom. 1 punkten och 93 a § 1 mom. sådana de lyder i 1490/2011, 9 b §, 26 b § 4 mom. och 92 § 2 mom. sådana de lyder i lag 224/2004, 9 d § sådan den lyder i lagarna 765/2012 och 163/2014, 11 § sådan den lyder i lag 626/2014 samt 145 § 1 mom. sådant det lyder i lagarna 224/2004 och 163/2014, samt

fogas till 2 § 1 mom., sådant det lyder delvis ändrat i lagarna 224/2004, 351/2007, 1490/2011, 765/2012, 163/2014 och 626/2014, nya 5 a- och 5 b-punkter, till 2 a §, sådant det lyder i lag 1490/2011, ett nytt 6 mom., till lagen nya mellanrubriker före 5 och 9 §, till 10 §, sådan den lyder i lag 224/2004, ett nytt 2 mom., till lagen en ny 10 b §, till lagen en ny 12 §, i stället för den 12 § som upphävts genom lag 224/2004, till lagen ett nytt 4 b kap., till lagen en ny 41 § 2 mom. 1 punkt, i stället för den 41 § 2 mom. 1 punkt som upphävts genom lag 224/2004, till 96 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 224/2004, ett nytt 3 mom., varvid det nuvarande 3 mom. blir 4 mom., till lagen en ny 123 b §, till lagen en ny 150 §, i stället för den 150 § som upphävts genom lag 889/2008 och före paragrafen en ny mellanrubrik samt till lagen ett nytt 22 a kap. som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §
I denna lag avses med

2 §
I denna lag avses med

5 a) **ledning** ett fondbolags och ett förvaringsinstituts styrelse, förvaltningsråd och verkställande direktör samt alla som är direkt underställda verkställande direktören och sköter fondbolagets eller förvaringsinstitutets högsta ledningsuppgifter eller de facto leder dess verksamhet,

5 b) **verkställande ledning** ett fondbolags och förvaringsinstituts verkställande direktör

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

samt alla som är direkt underställda verkställande direktören och sköter fondbolagets eller förvaringsinstitutets högsta ledningsuppgifter eller de facto leder fondbolagets eller förvaringsinstitutets verksamhet,

-----

2 a §

Med **EU:s tillsynsförordning** avses i denna lag Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012.

4 b

Med utläggande på entreprenad avses åtgärder som vidtas i samband med ett fondbolags verksamhet och som innebär att någon annan tjänsteleverantör tillhandahåller sådana funktioner eller tjänster för fondbolaget som bolaget annars skulle sköta själv.

4 b §

Med **utläggande på entreprenad** avses i denna lag ett sådant arrangemang i samband med ett fondbolags eller förvaringsinstituts verksamhet utifrån vilket någon annan tjänsteleverantör tillhandahåller sådana funktioner eller tjänster för fondbolaget eller förvaringsinstitutet som dessa annars skulle sköta själva.

Beviljande av verksamhetstillstånd för fondbolag

5 §

-----

5 §

-----

5 b §

Verksamhetstillstånd för fondbolag ska beviljas ett finländskt aktiebolag om det enligt inkommen utredning kan säkerställas att bolagets ägare uppfyller kraven i 5 f § och bolagets högsta ledning kraven i 5 e § samt om det med beaktande av den tilltänkta omfattningen av bolagets affärsverksamhet kan säkerställas att fondbolaget kommer att ledas med yrkesskicklighet samt enligt sunda och omsorgsfulla affärsprinciper. En förutsättning för beviljande av verksamhetstillstånd är dessutom att bolaget har sitt huvudkontor i Finland, tillförlitlig förvaltning och tillräckliga finansiella verksamhetsförutsättningar och att det uppfyller övriga krav som föreskrivs i denna lag. Dessutom krävs det att det inte utifrån utredning kan anses sannolikt att en effektiv tillsyn över fondbolaget hindras

5 b §

Verksamhetstillstånd för fondbolag ska beviljas ett finländskt aktiebolag om det enligt den utredning som lämnats kan säkerställas att bolagets ägare uppfyller kraven enligt 5 f § och bolagets *ledning* kraven enligt 5 e § samt om det med beaktande av den tilltänkta omfattningen av bolagets affärsverksamhet kan säkerställas att fondbolaget kommer att ledas med yrkesskicklighet samt enligt sunda och omsorgsfulla affärsprinciper. En förutsättning för beviljande av verksamhetstillstånd är dessutom att bolaget har sitt huvudkontor i Finland, en tillförlitlig förvaltning och tillräckliga finansiella verksamhetsförutsättningar och att det uppfyller de övriga krav som föreskrivs i denna lag. Dessutom krävs det att det inte utifrån utredningen kan anses sannolikt att en effektiv tillsyn över fondbo-

Gällande lydelse

av en betydande bindning mellan fondbolaget och någon annan juridisk eller fysisk person eller av sådana bestämmelser och administrativa föreskrifter i ett tredjeland som tillämpas på fysiska och juridiska personer med sådan bindning. Verksamhetstillstånd kan också beviljas ett nytt fondbolag innan det registreras

Föreslagen lydelse

laget hindras av en betydande bindning mellan fondbolaget och någon annan juridisk eller fysisk person eller av sådana bestämmelser och administrativa föreskrifter i ett tredjeland som tillämpas på fysiska och juridiska personer med sådan bindning. Verksamhetstillstånd kan också beviljas ett fondbolag under bildning innan det registreras.

5 e §

Ett fondbolags styrelse, verkställande direktör och högsta ledning i övrigt ska leda fondbolaget med yrkesskicklighet samt enligt sunda och omsorgsfulla affärsprinciper. Styrelsemedlemmarna och deras suppleanter, verkställande direktören och dennes ställföreträdare samt övriga som hör till den högsta ledningen ska vara tillförlitliga personer som inte är försatta i konkurs och vars handlingsbehörighet inte har begränsats. De ska dessutom ha sådan allmän kännedom om fondverksamhet som är nödvändig med beaktande av arten och omfattningen av fondbolagets verksamhet. Om fondbolaget har beviljats tillstånd för kapitalförvaltning som avses i 5 § 2 mom. ska styrelsemedlemmarna och deras suppleanter, verkställande direktören och dennes ställföreträdare samt övriga i den högsta ledningen dessutom ha sådan allmän kännedom om investeringsverksamhet som är nödvändig med beaktande av arten och omfattningen av fondbolagets verksamhet. De styrelsemedlemmar som i enlighet med 8 § 2 mom. väljs av fondandelsägarna förutsätts inte ha kännedom om fondverksamhet eller investeringsverksamhet.

Tillförlitlig anses inte den vara som

1) under de senaste fem åren före bedömningen har dömts till fängelsestraff eller under de senaste tre åren före bedömningen till bötesstraff för brott som kan anses visa att personen är uppenbart olämplig att vara medlem eller suppleant i styrelsen, verkställande direktör eller ställföreträdare för verkställande direktören eller att i övrigt hör till den högsta ledningen i ett fondbolag, eller

5 e §

Fondbolag ska ledas med yrkesskicklighet och enligt sunda och omsorgsfulla affärsprinciper. De som hör till fondbolagets ledning ska vara tillförlitliga personer som inte är försatta i konkurs och vars handlingsbehörighet inte har begränsats. De ska dessutom ha sådan allmän kännedom om fondverksamhet som är nödvändig med beaktande av arten och omfattningen av fondbolagets verksamhet. Den som hör till ledningen för ett fondbolag som har beviljats tillstånd för sådan kapitalförvaltning som avses i 5 § 2 mom. ska dessutom ha sådan allmän kännedom om investeringsverksamhet som är nödvändig med beaktande av arten och omfattningen av fondbolagets verksamhet. Av de styrelsemedlemmar som i enlighet med 8 § 2 mom. väljs av fondandelsägarna krävs inte kännedom om fondverksamhet eller investeringsverksamhet.

Tillförlitlig anses inte den vara som

1) under de senaste fem åren före bedömningen har dömts till fängelsestraff eller under de senaste tre åren före bedömningen dömts till bötesstraff för brott som kan anses visa att personen är uppenbart olämplig att höra till ett fondbolags ledning, eller

Gällande lydelse

8 b §

Med *relevanta personer* avses
1) ett fondbolags styrelsemedlemmar, verkställande direktör och andra som hör till dess högsta ledning samt anställda och andra fysiska personer som tillhandahåller tjänster under fondbolagets kontroll eller som deltar i fondbolagets fondverksamhet,

9 §

Ett förvaringsinstitut kan under de förutsättningar som anges i tillståndet också bedriva verksamhet som väsentligen hör till förvaringsinstitutsverksamheten.

9 a §

Verksamhetstillstånd för förvaringsinstitut ska beviljas ett finländskt aktiebolag om det enligt inkommen utredning kan säkerställas att bolagets ägare uppfyller kraven i 9 e § och bolagets högsta ledning kraven i 9 d § *samt om det med beaktande av den tilltänkta omfattningen av bolagets affärsverksamhet kan säkerställas* att förvaringsinstitutet kommer att ledas med yrkesskicklighet samt enligt *sunda och omsorgsfulla affärsprinciper*. En förutsättning för beviljande av verksamhetstillstånd är dessutom att bolaget har sitt huvudkontor i Finland, *tillförlitlig förvaltning och tillräckliga finansiella verksamhetsförutsättningar och att det uppfyller övriga krav som ställs i denna lag. Dessutom krävs det att det inte utifrån inkommen utredning kan anses sannolikt att en effektiv tillsyn över förvaringsinstitutet hindras av en betydande bindning mellan förvaringsinstitutet och någon annan juridisk eller fysisk person eller av sådana bestämmelser och administrativa föreskrifter i ett tredjeland som tillämpas på fysiska och juridiska personer med sådan bindning. Verksamhetstillstånd kan beviljas också ett nytt förvaringsinstitut innan det registreras.*

Ansökan ska avgöras inom sex månader ef-

Föreslagen lydelse

8 b §

Med *relevanta personer* avses *i denna lag*
1) personer som hör till ett fondbolags *ledning* samt anställda och andra fysiska personer som tillhandahåller tjänster under fondbolagets kontroll eller som deltar i fondbolagets fondverksamhet,

9 §

Beviljande av verksamhetstillstånd för förvaringsinstitut samt tillförlitligheten hos betydande ägare

9 a §

Verksamhetstillstånd för förvaringsinstitut ska beviljas ett finländskt aktiebolag om det enligt den utredning som lämnats in kan säkerställas att bolagets ägare uppfyller kraven enligt 9 e § och bolagets *ledning* kraven enligt 9 d § och *att bolaget uppfyller kraven på kapital enligt 10 § och på institutets verksamhet enligt 10 b § och 31 g §*. En förutsättning för beviljande av verksamhetstillstånd är dessutom att bolaget har sitt huvudkontor i Finland. Ett verksamhetstillstånd kan också beviljas *ett bolag* under bildning innan bolaget registreras.

Ansökan ska avgöras inom sex månader ef-

Gällande lydelse

ter det att den mottagits eller, om ansökan har varit bristfällig, efter det att sökanden har lämnat in de handlingar och utredningar som behövs för att avgöra saken. Beslut om verksamhetstillstånd ska dock alltid fattas inom tolv månader efter det att ansökan mottagits. Om beslut inte har meddelats inom denna tid får sökanden anföra besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol. Besvären anses i så fall gälla avslag på ansökan. Sådana besvär får anföras till dess att beslut har meddelats. Finansinspektionen ska underrätta besvärsmyndigheten om beslutet, om detta har meddelats efter det att besvär anförts. Beträffande anförande och behandling av besvär som avses i detta moment gäller i övrigt i tillämpliga delar vad som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen.

Föreslagen lydelse

ter det att den mottagits eller, om ansökan har varit bristfällig, efter det att sökanden har lämnat in de handlingar och utredningar som behövs för att avgöra saken. Beslut om verksamhetstillstånd ska dock alltid fattas inom tolv månader efter det att ansökan mottagits. Om beslut inte har meddelats inom denna tid får sökanden anföra besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol. Besvären anses i så fall gälla avslag på ansökan. Sådana besvär får anföras till dess att beslut har meddelats. Finansinspektionen ska underrätta besvärsmyndigheten om beslutet, om detta har meddelats efter att besvär anförts. *I övrigt tillämpas på ändringssökande lagen om Finansinspektionen.*

9 c §

I ett förvaringsinstitutets verksamhetstillstånd skall anges vilka av de tjänster som avses i 9 § 2 mom. som förvaringsinstitutet har rätt att tillhandahålla utöver förvaringsverksamheten. Finansinspektionen kan efter att verksamhetstillståndet beviljats, på ansökan av förvaringsinstitutet ändra verksamhetstillståndet till den del som anges i detta moment.

Finansinspektionen har, efter att ha hört sökanden, rätt att förena verksamhetstillståndet med sådana för tillsynen nödvändiga begränsningar och villkor som gäller förvaringsinstitutets affärsverksamhet.

(9 c § upphävs.)

9 d §

Ett förvaringsinstitutets styrelse och verkställande direktör ska leda förvaringsinstitutet med yrkesskicklighet samt enligt sunda och omsorgsfulla affärsprinciper. Styrelsemedlemmarna och deras suppleanter, verkställande direktören och dennes ställföreträdare samt övriga som hör till den högsta ledningen ska vara tillförlitliga personer som inte är försatta i konkurs och vars handlingsbehörighet inte har begränsats. De ska dessutom ha sådan allmän kännedom om förvaringsinstitutsverksamhet som är nödvändig med beaktande av arten och omfattningen av förvaringsinstitutets verksamhet

Tillförlitlig anses inte den vara som

9 d §

Förvaringsinstitut ska ledas med yrkesskicklighet och enligt sunda och omsorgsfulla affärsprinciper. De som hör till förvaringsinstitutets ledning ska vara tillförlitliga personer som inte är försatta i konkurs och vars handlingsbehörighet inte har begränsats. Styrelsen som helhet samt verkställande direktören och de som hör till den verkställande ledningen ska ha sådan allmän kännedom om förvaringsinstitutets verksamhet och om betydande risker i samband med den som är nödvändig med beaktande av arten och omfattningen av förvaringsinstitutets verksamhet.

Tillförlitlig anses inte den vara som

RP 3/2016 rd

Gällande lydelse

1) under de senaste fem åren före bedömningen har dömts till fängelsestraff eller under de senaste tre åren före bedömningen till bötesstraff för brott som kan anses visa att personen är uppenbart olämplig att vara medlem eller suppleant i styrelsen, verkställande direktör eller ställföreträdare för verkställande direktören eller att i övrigt höra till den högsta ledningen i ett förvaringsinstitut, eller

2) annars genom sin tidigare verksamhet har visat sig vara uppenbart olämplig för uppdrag som avses i 1 punkten.

Om en dom som avses i 2 mom. 1 punkten inte har vunnit laga kraft får den dömde dock fortsätta med sitt uppdrag enligt 1 mom., om detta ska anses vara uppenbart motiverat med hänsyn till en samlad bedömning av dennes tidigare verksamhet, de omständigheter som lett till domen och andra inverkan omständigheter.

Förvaringsinstitutet ska utan dröjsmål underrätta Finansinspektionen om förändringar som gäller den högsta ledningen enligt 1 mom.

Föreslagen lydelse

1) under de senaste fem åren före bedömningen har dömts till fängelsestraff eller under de senaste tre åren före bedömningen dömts till bötesstraff för ett brott som kan anses visa att personen är uppenbart olämplig *att höra till ledningen för* ett förvaringsinstitut, eller

2) *genom annan tidigare verksamhet än den som avses i 1 punkten* har visat sig vara uppenbart olämplig för uppdrag som avses i 1 mom.

Om en dom som avses i 2 mom. 1 punkten inte har vunnit laga kraft får den dömde dock fortsätta med sitt uppdrag enligt 1 mom., om detta ska anses vara uppenbart motiverat med hänsyn till en helhetsbedömning av dennes tidigare verksamhet, de omständigheter som lett till domen och andra inverkan omständigheter.

Förvaringsinstitutet ska utan dröjsmål underrätta Finansinspektionen om ändringar som gäller *ledningen*.

10 §

På förvaringsinstitut tillämpas sådana krav på kapitalets tillräcklighet som motsvarar minst de krav som beräknas utifrån en metod vald enligt artikel 315 eller 317 i EU:s tillsynsförordning. Förvaringsinstitut ska kontinuerligt ha en kapitalbas som uppgår till minst det belopp som anges i 1 mom.

10 b §

En betydande bindning mellan ett förvaringsinstitut och någon annan juridisk person eller en fysisk person får inte hindra en effektiv tillsyn över förvaringsinstitutet. En effektiv tillsyn får inte heller hindras av sådana bestämmelser och administrativa föreskrifter som i ett tredjeland ska tillämpas på fysiska eller juridiska personer med sådana bindningar.

Förändringar som efter det att ett verksamhetstillstånd beviljats sker i de uppgifter om bindningar som uppgetts i tillståndsansö-

RP 3/2016 rd

Gällande lydelse

11 §
Trots 9 § kan ett värdepappersföretag som avses i 1 kap. 9 § 1 mom. 1 punkten i lagen om investeringstjänster eller ett kreditinstitut som avses i 1 kap. 7 § 1 mom. i kreditinstitutslagen (610/2014) vara verksamt som förvaringsinstitut.

Som förvaringsinstitut kan dessutom verka ett sådant utländskt EES-värdepappersföretag enligt 1 kap. 9 § 1 mom. 7 punkten i lagen om investeringstjänster eller ett sådant utländskt EES-kreditinstitut enligt 1 kap. 7 § 3 mom. i kreditinstitutslagen som

- 1) har en filial i Finland,
- 2) uppfyller de finansiella verksamhetsförsättningar som avses i 10 §,
- 3) i sin hemstat har auktorisation att bedriva förvaringsinstitutsverksamhet enligt fondföretagsdirektivet.

31 §

Bara ett förvaringsinstitut enligt 9 § eller en sammanslutning enligt 11 § som är etablerad i Finland kan vara förvaringsinstitut för en placeringsfond.

26 b §

Till den del det är fråga om uppgifter som hör till förvaltningen av en placeringsfond och om förvaringsinstitutets uppgifter enligt 31 § 1 mom., får fondbolaget eller dess ombud och förvaringsinstitutet för en placeringsfond som fondbolaget förvaltar inte ha gemensam personal.

Föreslagen lydelse

kan ska omedelbart anmälas till Finansinspektionen.

11 §
Trots bestämmelserna i 9 § kan Finlands Bank eller ett kreditinstitut som avses i 1 kap. 7 § 1 mom. i kreditinstitutslagen (610/2014) vara verksamt som förvaringsinstitut.

Som förvaringsinstitut kan dessutom vara verksamt ett sådant utländskt EES-kreditinstitut enligt 1 kap. 7 § 3 mom. i kreditinstitutslagen som

- 1) har en filial i Finland,
- 2) uppfyller de krav på kapitalet som anges i 10 §,
- 3) i sin hemstat har auktorisation att bedriva förvaringsinstitutsverksamhet enligt fondföretagsdirektivet.

12 §

Endast ett förvaringsinstitut enligt 9 § eller en sammanslutning enligt 11 § kan vara förvaringsinstitut för en placeringsfond.

Ett bolag får inte samtidigt vara fondbolag och förvaringsinstitut.

26 b §

Till den del det är fråga om uppgifter som hör till förvaltningen av en placeringsfond och om förvaringsinstitutets uppgifter enligt 31 a §, får fondbolaget eller dess ombud och förvaringsinstitutet för den placeringsfond som fondbolaget förvaltar inte ha gemensam personal.

RP 3/2016 rd

Gällande lydelse

5 kap.

Förvaringsinstitutets verksamhet och uppgifter

33 §

En placeringsfonds tillgångar skall förvaras hos ett enda förvaringsinstitut.

31 §

Placeringsfondens tillgångar skall hållas åtskilda från förvaringsinstitutets egendom samt från övriga kunders och placeringsfonders tillgångar och förvaras på ett säkert sätt. Placeringsfondens tillgångar får inte utmätas för förvaringsinstitutets skuld.

Förvaringsinstitutet skall sköta sina uppgifter självständigt i fondandelsägarnas intresse

31 §

Ett förvaringsinstitut skall

1) *förvara placeringsfondens tillgångar,*
4) se till att lag och placeringsfondens stadgar iakttas vid emission och inlösen av fondandelar,

3) se till att fondandelarnas värde beräknas enligt lag, myndighetsföreskrifter och placeringsfondens stadgar,

2) sköta uppdrag som fondbolaget ger, om dessa inte strider mot lag, myndighetsföreskrifter eller placeringsfondens stadgar,

5) sörja för att vederlag som har samband med åtgärder som gäller placeringsfondens tillgångar betalas inom gängse tid, samt

6) se till att placeringsfondens intäkter används i enlighet med lag och placeringsfondens stadgar.

Föreslagen lydelse

5 kap.

Förvaringsinstitutets uppgifter, förutsättning för utläggande av uppgifter på entreprenad samt verksamhet

Förvaringsinstitutets uppgifter

31 §

En placeringsfonds tillgångar ska förvaras hos ett enda förvaringsinstitut.

Placeringsfondens tillgångar ska hållas åtskilda från förvaringsinstitutets egendom samt från övriga kunders och placeringsfonders tillgångar och förvaras på ett säkert sätt. Placeringsfondens tillgångar får inte utmätas för förvaringsinstitutets skuld.

Förvaringsinstitutet ska sköta sina uppgifter *omsorgsfullt*, självständigt och *sakkunnigt* i *placeringsfondens* och *dess* fondandelsägares intresse.

31 a §

Ett förvaringsinstitut ska

1) se till att *denna* lag och placeringsfondens stadgar iakttas vid emission och inlösen av fondandelar i *placeringsfonden*,

2) se till att *värdet av fondandelar i placeringsfonden beräknas i enlighet med denna lag och bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den samt i enlighet med placeringsfondens stadgar*,

3) sköta uppdrag som fondbolaget ger, om dessa inte strider mot *denna* lag eller *någon annan lag om fondbolagens verksamhet* eller mot placeringsfondens stadgar,

4) *se till att betalningar för transaktioner som berör placeringsfondens tillgångar erläggs till placeringsfonden inom gängse frist,*

5) se till att placeringsfondens intäkter används i enlighet med denna lag och *bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den samt i enlighet med placeringsfondens stadgar*,

Förvaringsinstitutet ska se till att placeringsfondens kassaflöden övervakas korrekt och att betalningar från investerare eller för investerarens räkning i samband med teckning av fondandelar har mottagits, och att place-

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

ringsfondens likvida medel har bokförts på likvidkonton, som

1) öppnats i placeringsfondens namn eller i det fondbolags namn som förvaltar fonden, eller i förvaringsinstitutets namn för placeringsfondens räkning,

2) öppnats i en centralbank eller inlåningsbank eller i ett sådant kreditinstitut som auktoriserats i en annan stat och har rätt att ta emot insättningar och som avses i 9 kap. 3 § 1 mom. i lagen om investeringstjänster, och

3) förs i enlighet med de principer som anges i 9 kap. 1 § och 3 § 2—4 mom. i lagen om investeringstjänster och de bestämmelser som avses i 5 § i den lagen. .

Om likvidkonton enligt 2 mom. öppnas i placeringsfondens förvaringsinstitutets namn får likvida medel hos en sammanslutning enligt 2 mom. 2 punkten och förvaringsinstitutets egna likvida medel inte bokföras på sådana konton.

31 b §

Finansiella instrument som ingår i placeringsfondens tillgångar ska anförtros förvaringsinstitutet för förvaring, varvid förvaringsinstitutet ska förvara i depå

1) alla finansiella instrument som kan registreras på de konton för finansiella instrument som öppnats hos förvaringsinstitutet, och

2) alla finansiella instrument som kan levereras fysiskt till förvaringsinstitutet.

Förvaringsinstitutet ska i enlighet med de principer som anges i 9 kap. 1 § och 2 § 3 mom. i lagen om investeringstjänster och de bestämmelser som avses i 5 § i den lagen registrera de finansiella instrumenten enligt 1 mom. 1 punkten på konton för finansiella instrument i placeringsfondens namn eller i det fondbolags namn som förvaltar fonden, så att det vid varje tidpunkt kan konstateras att de i enlighet med denna lag hör till placeringsfonden.

Förvaringsinstitutet ska förvara placeringsfondens andra tillgångar än de som avses i 1 mom. så att det på basis av uppgifter från fondbolaget eller externa bevis kan konstateras att tillgångarna hör till placeringsfonden. Förvaringsinstitutet ska kontinuerligt uppdatera uppgifterna om tillgångarna.

Förvaringsinstitutet ska regelbundet ge

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

fondbolaget en förteckning över de tillgångar i placeringsfonden som avses i denna paragraf.

31 c §

Förvaringsinstitutet får inte för egen räkning eller för en tredje parts räkning återanvända sådana tillgångar enligt 31 b § 1 mom. som institutet har i depåförvar. Förbudet mot återanvändning gäller alla transaktioner av tillgångar i depåförvaring.

De tillgångar som förvaringsinstitutet har i depåförvar får återanvändas för placeringsfondens räkning, om

1) förvaringsinstitutet följer de anvisningar som ges av det fondbolag som förvaltar placeringsfonden,

2) återanvändningen ligger i placeringsfondens och dess andelsägares intresse, och

3) transaktionen omfattas av en tillräcklig och likvid säkerhet som mottagits av det fondbolag som förvaltar placeringsfonden i samband med en ett arrangemang för överförande av äganderätten.

Marknadsvärdet för den säkerhet som avses i 2 mom. ska uppgå till minst marknadsvärdet för de återanvända tillgångarna förhöjt med en premie.

Förutsättningarna för utläggande på entreprenad

31 d §

Förvaringsinstitutet får inte lägga ut tillsynsuppgifter enligt 31 a § på entreprenad till en tredje part.

Förvaringsinstitutet får lägga ut förvaringen av finansiella instrument och andra tillgångar på entreprenad till en tredje part, endast om

1) det finns en objektiv grund för utläggande på entreprenad,

2) utläggande på entreprenad inte sker i avsikt att kringgå kraven i denna lag,

3) förvaringsinstitutet med omsorg väljer en tredje part till vilken det avser att lägga ut en funktion,

4) förvaringsinstitutet övervakar den tredje part till vilken förvaringen lagts ut och utvärderar regelbundet den tredje partens verksamhet.

Gällande lydelse

33
Förvaringsinstitutet kan för skötseln av sina uppgifter anlita på förvaringstjänster specialiserade sammanslutningar som står under finansinspektionens eller en motsvarande utländsk myndighets tillsyn.

Föreslagen lydelse

Vad som föreskrivs i 31 c § tillämpas också på den tredje part som avses i 2 mom.

Den tredje part till vilken förvaringsinstitutet på entreprenad har lagt ut förvaringen av de finansiella instrument och andra tillgångar som avses i 2 mom. kan vidaredelegera under de förutsättningar som anges i 2 och 3 mom. i denna paragraf och i 31 e §.

31 e §

En tredje part till vilken ett förvaringsinstitut lägger ut depåförvaringen av tillgångar enligt 31 b § ska uppfylla följande krav:

1) den tredje parten har strukturer och sakkunskap som är tillräckliga och rätt dimensionerade med beaktande av arten av och komplexiteten hos de tillgångar som innehålls av placeringsfonden och som anförtrots den tredje parten,

2) när det gäller finansiella instrument enligt 31 b § 1 mom.

a) den tredje parten omfattas av reglering och tillsyn över stabiliteten i verksamheten och det har angetts ett minimikapitalkrav för den tredje parten,

b) den tredje parten omfattas av en regelbunden extern granskning för att säkerställa att den har de finansiella instrumenten i sin besittning,

3) den tredje parten håller de tillgångar som tillhör förvaringsinstitutets kunder åtskilda från sina egna tillgångar och från förvaringsinstitutets tillgångar, så att det vid varje tidpunkt kan konstateras att tillgångarna tillhör ett visst förvaringsinstituts kunder,

4) den tredje parten vidtar nödvändiga åtgärder för att, om denna tredje part blir insolvent, säkerställa att en placeringsfonds tillgångar som förvaras av denna tredje part, inte ska vara tillgängliga för utdelning till den tredje partens fordringsägare eller ska kunna realiserats till förmån för dem,

5) den tredje parten iakttar skyldigheterna och förbuden enligt 31 § 1 mom., 31 b § 1—3 mom., 31 c § och 33 § 1 mom.

31 f §

Ett förvaringsinstitut får lägga ut förvaring av finansiella instrument på entreprenad också hos en sådan lokal sammanslutning i ett tredjeland som inte uppfyller kraven en-

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

ligt 31 e § 2 punkten underpunkt a, om det i detta tredjelands lagstiftning förutsätts att finansiella instrument ska förvaras av en lokal sammanslutning och ingen lokal sammanslutning uppfyller de föreskrivna kraven. Utläggning av förvaringen på entreprenad är tillåten endast i den omfattning som krävs i tredjelandets lagstiftning, och endast så länge det inte finns några lokala sammanslutningar som uppfyller kraven på utläggande på entreprenad. Dessutom krävs att

1) fondandelsägare innan de investerat informerats om

a) möjligheten att lägga ut förvaringen på entreprenad till följd av begränsningar i lagstiftningen i tredjelandet,

b) omständigheter som motiverar ett utläggande av förvaringen på entreprenad,

c) risker i samband med utläggande av förvaringen på entreprenad, och

2) det fondbolag som förvaltar placeringsfonden har bestämt att förvaringsinstitutet ska lägga ut förvaringen av finansiella instrument på entreprenad hos en lokal sammanslutning.

Den sammanslutning som avses i 1 mom. kan vidaredelegera den förvaring som lagts ut på entreprenad hos sammanslutningen under de förutsättningar som anges i det momentet.

Organisering av ett förvaringsinstituts verksamhet

31 g §

Ett förvaringsinstituts verksamhet ska organiseras på ett tillförlitligt sätt. Förvaringsinstitut ska genom ändamålsenliga åtgärder säkerställa hanteringen av de risker som har samband med verksamheten, att den interna kontrollen fungerar samt verksamhetens kontinuitet och regelbundenhet i alla situationer.

Förvaringsinstitut ska ha ett bokföringssystem för förvaring av finansiella instrument på konton för finansiella instrument, de förvaltningsförfaranden som behövs för att kunna bedriva verksamheten på ett ändamålsenligt sätt, interna tillsynsmekanismer och riskbedömningsförfaranden samt övervaknings- och säkerhetsarrangemang för informationshanteringsystem.

Förvaringsinstitut ska genomföra sådana

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

organisatoriska och administrativa arrangemang genom vilka alla rimliga åtgärder för att identifiera och förebygga intressekonflikter kan vidtas. Förvaringsinstitut ska vid intressekonflikter se till att dess kunder behandlas jämlikt.

Förvaringsinstitut ska se till att uppgifterna om dess tjänster, verksamheter och transaktioner uppdateras på ett sådant sätt att Finansinspektionen på begäran får den information som behövs för utförandet av det uppdrag som föreskrivs i denna lag.

31 h §

Förvaringsinstitutet får inte utöva sådan verksamhet där det kan uppkomma intressekonflikter mellan institutet och dess placeringsfond, placeringsfondens fondandelsägare eller det fondbolag som förvaltar placeringsfonden. Trots bestämmelserna i 26 b § 3 mom. får verksamheten utövas, om förvaringsinstitutet håller skötseln av förvaringsuppgifterna funktionellt och hierarkiskt åtskilt från förvaringsinstitutets övriga uppgifter samtidigt som institutet strävar efter att undvika eventuella intressekonflikter och om placeringsfondens fondandelsägare informeras om intressekonflikter som uppkommit.

32 §

Om ett förvaringsinstitut beslutar att inte sköta fondbolagets uppdrag eller om det finner att det annars finns skäl till anmärkningar mot fondbolagets verksamhet enligt 31 § 1 mom. och om bolaget inte återtar sitt beslut eller ändrar sitt förfarande, skall förvaringsinstitutet underrätta finansinspektionen om saken.

32 §

Om ett förvaringsinstitut beslutar att inte beakta ett uppdrag som ges av fondbolaget eller om det finner att det annars finns skäl till anmärkningar mot fondbolagets verksamhet enligt 31 a § 1 mom., och om bolaget inte återtar sitt beslut eller ändrar sitt förfarande, ska förvaringsinstitutet underrätta *Finansinspektionen* om saken.

34 §

Ett fondbolag och ett förvaringsinstitut skall skriftligen avtala om förvaringen av en enskild placeringsfonds tillgångar samt om andra sådana därtill anslutna uppgifter som avses i 31 § 1 mom. I avtalet skall också föreskrivas om hur byte av förvaringsinstitut kan ske.

Fondbolaget skall omedelbart för kännedom tillställa Finansinspektionen förvaringsinstitutsavtalet för en placeringsfond som det

33 §

Ett fondbolag och ett förvaringsinstitut ska skriftligen avtala om förvaringen av en enskild placeringsfonds tillgångar och om därtill anslutna uppgifter. *Avtalet ska innehålla bestämmelser om informationsutbyte mellan parterna och byte av förvaringsinstitut.*

Fondbolaget ska omedelbart för kännedom till Finansinspektionen *ge in ett avtal enligt 1 mom.* om de placeringsfonder som bolaget

RP 3/2016 rd

Gällande lydelse

förvaltar samt ändringar i avtalet.

Fondbolaget skall på begäran förete ett i 1 mom. avsett avtal i original eller kopia för den som är eller planerar att bli fondandelsägare.

34 a §

Om ett förvaringsinstitut har för avsikt att flytta sin hemort till någon annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet så som bestäms i artikel 8 i europabolagsförordningen, skall förvaringsinstitutet utan dröjsmål efter att ha anmält förslaget för registrering till Finansinspektionen sända en kopia av det förslag om flyttning och den redogörelse som avses i artikel 8.2 och 8.3 i nämnda förordning.

Registermyndigheten får inte ge ett sådant intyg som avses i 9 § 5 mom. i lagen om europabolag, om Finansinspektionen innan ett sådant tillstånd som avses i 2 mom. i samma paragraf beviljats har meddelat registermyndigheten att förvaringsinstitutet inte har iakttagit bestämmelserna om flyttning av hemort eller bestämmelserna om avslutande av verksamheten i Finland. Tillstånd får beviljas innan en månad har förflutit från den dag som avses i 16 kap. 6 § 2 mom. i aktiebolagslagen endast om Finansinspektionen har meddelat att den inte motsätter sig en flyttning av hemorten.

34 b §

Om ett förvaringsinstitut deltar i en gränsoverskridande fusion eller delning inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, får registermyndigheten inte utfärda ett intyg över fusionen enligt 4 § 3 mom. i lagen om europabolag eller 16 kap. 26 § i aktiebolagslagen eller över delningen enligt 17 kap. 25 § i aktiebolagslagen, om Finansinspektionen innan ett tillstånd som avses i 2 mom. i samma paragraf har beviljats har meddelat registermyndigheten att förvaringsinstitutet inte har iakttagit bestämmelserna om fusion eller delning eller om avslutande av verksamheten i Finland och inte heller bestämmelserna i 11 § 2 mom. i denna lag. Tillstånd får beviljas innan en månad förflutit från den dag som avses i 16 kap. 6 § 2 mom. eller 17 kap. 6 § 2 mom. i aktiebolagslagen endast

Föreslagen lydelse

förvaltar och om ändringar i avtalet.

Fondbolaget ska på begäran visa upp det avtal som avses i 1 mom. eller en kopia av avtalet för personer som är eller avser att bli fondandelsägare.

34 §

Om ett förvaringsinstitut har för avsikt att flytta sin hemort till en annan *EES-stat* i enlighet med artikel 8 i europabolagsförordningen, ska förvaringsinstitutet utan dröjsmål efter att ha anmält förslaget för registrering sända Finansinspektionen en kopia av *det förslag om flyttning som avses i artikel 8.2 och den redogörelse som avses i artikel 8.3 i europabolagsförordningen*.

Registermyndigheten får inte ge ett sådant intyg som avses i 9 § 5 mom. i lagen om europabolag, om Finansinspektionen innan ett sådant tillstånd som avses i 2 mom. i den paragrafen beviljats har meddelat registermyndigheten att förvaringsinstitutet inte har följt bestämmelserna om flyttning av hemort eller bestämmelserna om avslutande av verksamheten i Finland. Tillstånd får beviljas innan en månad har förflutit från den dag som avses i 16 kap. 6 § 2 mom. i aktiebolagslagen endast om Finansinspektionen har meddelat att den inte motsätter sig en flyttning av hemorten.

34 a §

Om ett förvaringsinstitut deltar i en gränsoverskridande fusion eller delning inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, får registermyndigheten inte utfärda ett intyg över fusionen enligt 4 § 3 mom. i lagen om europabolag eller 16 kap. 26 § 4 mom. i aktiebolagslagen eller ett intyg över delningen enligt 17 kap. 25 § 4 mom. i aktiebolagslagen, om Finansinspektionen innan det tillstånd *som intyget avser* har beviljats har meddelat registermyndigheten att förvaringsinstitutet inte har iakttagit bestämmelserna om fusion eller delning eller om avslutande av verksamheten i Finland och inte heller 11 § 2 mom. i denna lag. Tillstånd får beviljas innan en månad har förflutit från den dag som avses i 16 kap. 6 § 2 mom. eller 17 kap. 6 § 2 mom. i aktiebolagslagen endast om Fi-

Gällande lydelse

om Finansinspektionen har meddelat att den inte motsätter sig fusionen, delningen eller flyttningen av hemort i samband med bildandet av ett europabolag.

Ett övertagande bolag som har registrerats i en annan stat kan efter fusionen eller delningen fortsätta förvaringsinstitutets verksamhet i Finland under de förutsättningar som anges i 11 § 2 mom.

34 c §

Förvaringsinstitutet ska ingå ett avtal med det utländska EES-fondbolag som förvaltar placeringsfonden i Finland. Avtalet ska gälla det informationsutbyte som är nödvändigt för att förvaringsinstitutet ska kunna utföra sina uppgifter. Avtalet får tillämpas på flera placeringsfonder som förvaltas av det utländska EES-fondbolaget, om avtalet innehåller en förteckning över alla de placeringsfonder som avtalet omfattar.

Finansinspektionen meddelar de närmare föreskrifter som behövs för genomförandet av kommissionens riskhanteringsdirektiv i fråga om innehållet i det avtal som avses i 1 mom.

34 d §

Förvaringsinstitutet ska se till att Finansinspektionen på begäran får all information som är nödvändig för tillsynen över placeringsfonden och som förvaringsinstitutet har fått när det har utfört sina uppgifter.

41 §

Om avsikten är att i placeringsfondens verksamhet tillämpa den i lag tillåtna möjligheten, skall i fondens stadgar också anges

Föreslagen lydelse

nansinspektionen har meddelat att den inte motsätter sig fusionen, delningen eller flyttningen av hemort i samband med att ett europabolag bildas.

Ett övertagande bolag som har registrerats i en annan stat kan efter fusionen eller delningen fortsätta förvaringsinstitutets verksamhet i Finland under de förutsättningar som anges i 11 § 2 mom.

34 b §

Ett förvaringsinstitut ska se till att Finansinspektionen på begäran får all den information som är nödvändig för tillsynen över en placeringsfond och det fondbolag som förvaltar placeringsfonden och som förvaringsinstitutet har fått när det har utfört sina uppgifter.

Om en placeringsfond förvaltas av ett utländskt EES-fondbolag ska Finansinspektionen utan dröjsmål dela den information som den har fått med stöd av 1 mom. med den behöriga myndigheten för ett utländskt EES-fondbolag.

41 §

Om avsikten är att i placeringsfondens verksamhet tillämpa den i lag tillåtna möjligheten, skall i fondens stadgar också anges

1) möjligheten att för placeringsfondens räkning i tillfälligt syfte uppta kredit för fondverksamheten,

RP 3/2016 rd

Gällande lydelse

83 §

Med finansinspektionens tillstånd får ett fondbolag för en placeringsfonds räkning i tillfälligt syfte uppta kredit för fondverksamheten till ett belopp som motsvarar högst en tiondedel av placeringsfondens tillgångar. Till fonden får förvärvas utländsk valuta genom kreditförmedling.

Finansinspektionen kan meddela närmare föreskrifter om kreditupptagning och användning av placeringsfondens tillgångar som säkerhet för kredit.

92 §

Fondprospektet skall innehålla väsentlig och tillräcklig information om målsättningarna för placeringsfondens investeringsverksamhet samt om fondens övriga egenskaper, om det fondbolag som förvaltar placeringsfonden samt om det förvaringsinstitut som placeringsfonden anlitar för att investerare skall kunna göra en tillförlitlig bedömning av placeringsfonden och särskilt av de risker som är förenade med den.

93 §

I faktabladet ska det finnas följande in-

Föreslagen lydelse

83 §

Ett fondbolag får för en placeringsfonds räkning i tillfälligt syfte uppta kredit för fondverksamheten till ett belopp som motsvarar högst en tiondedel av placeringsfondens värde. Till fonden får förvärvas utländsk valuta genom kreditförmedling.

Finansinspektionen får meddela närmare föreskrifter om kreditupptagning och användning av placeringsfondens tillgångar som säkerhet för kredit.

92 §

Fondprospektet ska innehålla väsentlig och tillräcklig information om målsättningarna för placeringsfondens investeringsverksamhet samt om fondens övriga egenskaper, om det fondbolag som förvaltar placeringsfonden samt om det förvaringsinstitut som placeringsfonden anlitar för att investerare ska kunna göra en tillförlitlig bedömning av placeringsfonden och särskilt av de risker som är förenade med den. *Fondprospektet ska dessutom innehålla*

1) detaljerade, aktuella uppgifter om fondbolagets ersättningspolicy, vilka omfattar en beskrivning av hur ersättningar och förmåner beräknas och uppgifter om vilka personer som svarar för beviljandet av ersättningar och förmåner samt, om bolaget har en ersättningskommitté, uppgifter om ersättningskommitténs sammansättning, eller

2) ett sammandrag av fondbolagets ersättningspolicy och information om att de detaljerade uppgifterna enligt 1 punkten om fondbolagets ersättningspolicy är tillgängliga på fondbolagets webbplats, uppgifter om webbplatsens adress samt information om att investerare på begäran kan få fondprospektet i skriftlig form och kostnadsfritt.

93 §

I faktabladet ska det finnas följande in-

RP 3/2016 rd

Gällande lydelse

formation som ska vara begriplig för investeraren utan några andra handlingar:

1) placeringsfondens identifieringsuppgifter,

---

93 a §

I faktabladet ska det anges var och hur man kan få fondprospekt, årsberättelser och halvårsrapporter och annan ytterligare information om fonden samt på vilka språk handlingarna och informationen är tillgängliga.

Föreslagen lydelse

formation som ska vara begriplig för investeraren utan några andra handlingar:

1) placeringsfondens och Finansinspektionens identifieringsuppgifter,

---

93 a §

I faktabladet ska det anges var och hur man kan få fondprospekt, årsberättelser och halvårsrapporter och annan ytterligare information om fonden samt på vilka språk handlingarna och informationen är tillgängliga. *I faktabladet ska ingå information om att sådana uppgifter om fondbolagets ersättningspolicy som motsvarar uppgifterna enligt 92 § 2 mom. I punkten finns tillgänglig på fondbolagets webbplats, uppgifter om webbplatsens adress samt information om att investerare på begäran kan få fondprospektet i skriftlig form och kostnadsfritt.*

---

96 §

I årsberättelsen ska dessutom ingå

1) en redovisning av det sammanlagda ersättningsbeloppet för räkenskapsperioden, fördelat på fasta och rörliga ersättningar, som fondbolaget betalat ut till sin personal, antalet förmånstagare samt de belopp som placeringsfonden betalat ut direkt och de resultatbaserade ersättningar som ingår i dem,

2) det sammanlagda ersättningsbeloppet, fördelat på de personalgrupper eller andra grupper av arbetstagare som avses i 30 e § 1 mom.,

3) en beskrivning av hur ersättningarna och förmånerna har beräknats,

4) resultatet av de justeringar som avses i 30 f § och de oegentligheter som har förekommit,

5) väsentliga ändringar av den antagna ersättningspolicyn.

RP 3/2016 rd

Gällande lydelse

18 kap.

Återkallande av fondbolags verksamhetstillstånd, begränsning av verksamheten samt upplösning av fondbolag och placeringsfonder

137 §

Ett förvaringsinstitut ansvarar mot fondbolaget och placeringsfondens fondandelsägare för förluster som dessa åsamkas till följd av att förvaringsinstitutet uppsåtligen eller av vårdslöshet har åsidosatt sina förpliktelser. Ett avtal om att överföra detta ansvar på tredje part är ogiltigt.

Föreslagen lydelse

18 kap.

Återkallande av fondbolags verksamhetstillstånd, begränsning av verksamheten, upplösning av fondbolag och placeringsfonder samt behandling av kundklagomål

123 b §

Fondbolag och utländska EES-fondbolag som förvaltar en placeringsfond i Finland ska ha effektiva förfaranden för att korrekt och så snabbt som möjligt kunna behandla klagomål om fondverksamheten från andra än professionella investerare. Ett fondbolag ska i fem år bevara uppgifter om kundklagomål och de åtgärder som vidtagits för att avgöra dem.

De bolag som avses i 1 mom. ska se till att de kunder som inte är professionella investerare kan hänskjuta enskilda meningsskiljaktigheter om fondverksamheten till ett oavhängigt organ som ger rekommendationer. Organets stadgar ska trygga en opartisk, sakkunnig, öppen, effektiv och rättvis behandling av meningsskiljaktigheter.

De bolag som avses i 1 mom. ska meddela Finansinspektionen namnet på och kontaktuppgifterna för det organ som avses i 2 mom. På begäran av Finansinspektionen ska ovan nämnda bolag till inspektionen lämna in organets stadgar och andra utredningar som Finansinspektionen anger och som den behöver för att övervaka efterlevnaden av bestämmelserna i 2 mom.

137 §

Ett förvaringsinstitut svarar mot fondbolaget och placeringsfondens fondandelsägare för förlusten av sådana finansiella instrument som i enlighet med 31 b § 1 och 2 mom. förvaras i depå hos förvaringsinstitutet eller hos en sådan tredje part hos vilken depåförvaringen av finansiella instrument har lagts ut på entreprenad.

Om det finansiella instrumentet enligt 1 mom. går förlorat, ska förvaringsinstitutet utan dröjsmål återlämna ett finansiellt instrument av samma slag eller ett belopp som motsvarar värdet på det finansiella instru-

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

En fondandelsägare har rätt att kräva ersättning antingen direkt av förvaringsinstitutet eller via fondbolaget.

ment som gått förlorat till den placeringsfond som fondbolaget förvaltar. Förvaringsinstitutet ansvarar inte för förlusten, om det kan påvisa att förlusten är följden av en sådan yttre händelse utanför dess skäligen kontroll vars konsekvenser hade varit omöjliga att undvika trots sådana ansträngningar som kan betraktas som skäligen.

Förvaringsinstitutet svarar mot fondbolaget och placeringsfondens fondandelsägare för annan förlust än den som avses i 1 mom. endast om förlusten förorsakas dem till följd av att förvaringsinstitutet uppsåtligt eller av oaktsamhet underlåtit att fullgöra sin skyldighet.

Ett sådant utläggande av uppgifter på entreprenad eller sådan vidaredelegering som avses i 31 d § 2—4 mom. samt 31 e och 31 f § inverkar inte på förvaringsinstitutets ansvar. Ansvaret kan inte uteslutas eller begränsas genom avtal.

En fondandelsägare har rätt att kräva ersättning antingen direkt av förvaringsinstitutet eller via fondbolaget.

22 kap

22 kap.

Påföljder

Påföljder och rapportering om överträdelser

144 b §

Påföljdsavgift påförs för försummelse eller överträdelse av följande bestämmelser som avses i 40 § 1 mom. i lagen om Finansinspektionen:

1) 6 § om fondbolags kapital och 10 § om förvaringsinstituts aktiekapital,

2) 8 a § om organisering av fondbolags verksamhet, 8 b § om privata transaktioner och 8 c § om uppgifter som ska bevaras om transaktioner,

3) 24 § 1 mom. om förbud mot att börja marknadsföra fondandelar och tillföra medel till fonden innan dess stadgar har fastställts och 25 § 2 mom. om att hålla placeringsfondens tillgångar åtskilda från fondbolagets

144 b §

De bestämmelser som avses i 40 § 1 mom. i lagen om Finansinspektionen och för vilka det vid försummelse eller överträdelse påförs påföljdsavgift enligt 41 § i den lagen är i denna lag bestämmelserna i

1) 7 § 2 mom. om användningen av benämningen "fondbolag" eller "fondaktiebolag" i firman eller annars för att beskriva verksamheten,

RP 3/2016 rd

Gällande lydelse

egendom,

4) 26 § om att fondverksamheten ska bedrivnas omsorgsfullt i enlighet med fondandelsägarnas intressen samt om hantering av intressekonflikter, 28 § om investering av placeringsfondens tillgångar enligt vad som föreskrivs i 11 kap. samt 30 § om att ett fondbolag inte får äga aktier i andra fondbolag och inte heller fondandelar i placeringsfonder som de förvaltar,

5) 30 a–30 c § om fondbolags soliditet och riskkontroll och 80 b § om riskhanteringsmetoder,

6) 31 § 2 mom. om förvaringsinstituts skyldighet att hålla placeringsfondens tillgångar åtskilda från förvaringsinstitutets egendom och från kundernas tillgångar,

7) 45 § 1 och 2 mom. om emission av fondandelar, 47 § 3 mom. om vilka uppgifter som ska framgå av en placeringsfonds stadgar, 49 § om inlösen av fondandelar och 52 § 1 mom. om skyldighet att göra anmälan om att fondbolaget har slutat lösa in fondandelar,

8) 74 § 1 mom. om rösträtt,

9) 89 § 2 mom. om förbud mot att vid marknadsföring av fondandelar lämna osann eller vilseledande information och 92–96 § om skyldigheten att offentliggöra fondprospekt, faktablad, halvårsrapporter och årsberättelser för placeringsfonder.

Föreslagen lydelse

2) 30 § om förbudet för fondbolag att äga aktier i andra fondbolag eller fondandelar i placeringsfonder som fondbolaget förvaltar,

3) 30 a–30 c § om fondbolags soliditet och riskkontroll,

4) 42 § 1 mom. om skyldigheten att använda benämningen "placeringsfond",

5) 42 § 3 mom. om skyldigheten att använda benämningen "specialplaceringsfond",

6) 45 § 1 och 2 mom. om emission av fondandelar, 47 § 3 mom. om vilka uppgifter som ska tas in i en placeringsfonds stadgar, 49 § om inlösen av fondandelar och 52 § 1 mom. om skyldighet att göra anmälan om att fondbolaget har slutat lösa in fondandelar,

7) 74 § 1 mom. om rösträtt,

De bestämmelser som avses i 40 § 1 mom. i lagen om Finansinspektionen och för vilka det vid försummelse eller överträdelse påförs påföljdsavgift enligt 41 a § 3–5 mom. i den lagen är i denna lag bestämmelserna i

1) 3 § 1 mom. om bedrivande av placeringsfondsverksamhet och förvaringsinstitutsverksamhet, om verksamheten bedrivs utan verksamhetstillstånd,

2) 5 a § 1 mom. och 5 b § 1 mom. om de uppgifter som lämnats i ett fondbolags ansökan om verksamhetstillstånd, om verksamhetstillståndet har beviljats på basis av felaktiga eller vilseledande uppgifter, samt 6 § om fondbolags kapital och 10 § om förvaringsinstituts kapitalkrav,

3) 8 a § om organisering av fondbolags verksamhet, 8 b § om privata transaktioner och 8 c § om bevarande av uppgifter om transaktioner,

4) 9 § 1 mom. och 9 a § 1 mom. om de uppgifter som lämnats i ett förvaringsinstituts ansökan om verksamhetstillstånd, om verk-

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

samhetstillståndet har beviljats på basis av felaktiga eller vilseledande uppgifter,

5) 16 § 1—4 och 6—8 mom. om skyldigheten att underrätta Finansinspektionen om förvärv av aktier, ökning av ägarandelen och avyttring av eller minskning av förvärvad ägarandel i ett fondbolag eller ett förvaringsinstitut,

6) 16 § 5 och 8 mom. om skyldigheten för fondbolag, förvaringsinstitut och deras holdingföretag att utan dröjsmål underrätta Finansinspektionen om sådana förändringar i ägarandelarna som har kommit till deras kännedom samt minst en gång om året underrätta Finansinspektionen om ägarerna till andelarna och om förändringar i ägarandelarna,

7) 24 § 1 mom. och 43 § 1 mom. om förbud mot att börja marknadsföra fondandelar och tillföra medel till fonden innan dess stadgar har fastställts, och 18 c § 1 mom. om tillståndsplikt för ett utländskt EES-fondbolag att inrätta en placeringsfond i Finland samt 25 § 2 mom. om att hålla placeringsfondens tillgångar åtskilda från fondbolagets egen- dom,

8) 26 § om att fondverksamheten ska bedrivas omsorgsfullt i enlighet med placeringsfondens och dess fondandelsägares intressen, bemöta fondandelsägarna jämlikt samt om hantering av intressekonflikter

9) 26 a § 2—7 mom. och 26 b § om fondbolagets uppgifter i bedrivande av affärsverksamhet genom ombud eller i utläggande av för fondbolagets verksamhet viktiga funktioner på entreprenad,

10) 28 §, 69 § 1 mom., 70, 71, 71 a, 72, 73, 73 a och 74 §, 75 § 1 och 2 mom., 76—80 §, 80 a §, 81, 82 och 86 § om investering av placeringsfondens tillgångar, om överträdel- sen eller försummelsen av bestämmelserna upprepas,

11) 31 a—31 c § om ett förvaringsinstituts uppgifter och 31 d § om utläggande av upp- gifterna på entreprenad,

12) 80 b § om riskkontrollmetoder och för- faranden för värdering av icke- standardiserade derivatinstrument samt om informationsskyldigheten i samband med de- rivatinstrumenten,

13) 40, 89, 92, 93, 93 a, 94, 96—98, 98 a— 98 c och 137 a § om skyldigheter som gäller marknadsföring och skyldigheten att ge in-

Gällande lydelse

Utöver vad som föreskrivs i 1 mom. är också de närmare bestämmelser och föreskrifter som gäller bestämmelser som avses i 1 mom. 2, 4, 8 och 9 punkten sådana bestämmelser som avses i 40 § i lagen om Finansinspektionen. Detsamma gäller bestämmelserna i sådana förordningar och beslut av kommissionen som antagits med stöd av fondföretagsdirektivet.

145 §

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet

1) bedriver placeringsfonds- eller förvaringsinstitutsverksamhet utan att ha rätt till detta,

2) i strid med 7 § 2 mom. använder ordet fondbolag eller fondaktiebolag i sin firma eller annars för att beskriva sin verksamhet,

3) i strid med 42 § 1 mom. använder benämningen placeringsfond, eller

4) i strid med 42 § 3 mom. använder benämningen specialplaceringsfond,

skall för *placeringsfondsbrott* dömas till böter eller fängelse i högst sex månader, om inte strängare straff för gärningen bestäms någon annanstans i lag.

Föreslagen lydelse

formation till investerare, om överträdelsen av bestämmelserna upprepas,

14) 127 § 1, 4 och 6 mom. om skyldigheten för fondbolag och utländska EES-fondbolag som förvaltar en placeringsfond i Finland att anmäla till Finansinspektionen om att de har för avsikt att marknadsföra fondens fondandelar i dess EES-värdmedlemsstat,

15) 150 § 1 och 5 mom. om ett system för rapportering av överträdelser.

Sådana bestämmelser som avses i 40 § 1 mom. i lagen om Finansinspektionen är utöver vad som anges ovan närmare bestämmelser eller föreskrifter som gäller de bestämmelser som avses i 1 mom. 3 punkten och 2 mom. 2—4, 8, 10 och 12—15 punkten, bestämmelser i förordningar och beslut som kommissionen antagit med stöd av fondföretagsdirektivet och bestämmelser i EU:s tillsynsförordning.

145 §

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet

1) bedriver placeringsfonds- eller förvaringsinstitutsverksamhet utan att ha rätt till detta,

2) i strid med 7 § 2 mom. använder *benämningen* fondbolag eller fondaktiebolag i sin firma eller annars för att beskriva sin verksamhet,

3) i strid med 42 § 1 mom. använder benämningen placeringsfond eller

4) i strid med 42 § 3 mom. använder benämningen specialplaceringsfond

ska för *placeringsfondsbrott* dömas till böter eller fängelse i högst ett år, om inte strängare straff för gärningen bestäms någon annanstans i lag.

147 §

Den som bryter mot tystnadsplikten enligt 133 och 150 § ska dömas till straff enligt 38 kap. 1 eller 2 § i strafflagen, om inte strängare straff för gärningen bestäms någon annanstans i lag.

Rapportering om överträdelser

150 §

Fondbolag ska ha rutiner för att dess anställda internt genom en oberoende kanal ska kunna rapportera en misstanke om överträdelser av denna lag och bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den samt av de EU-rättsakter som avses i 144 b § 3 mom. I förfarandet ska med iakttagande av personuppgiftslagen (523/1999) ingå åtgärder som ska skydda rapportören och säkerställa skyddet av personuppgifterna för rapportören och den som är föremål för rapporten. Rapporteringsförfarandet ska dessutom innehålla anvisningar som tryggar fortsatt konfidentialitet i förhållande till rapportören om det inte för utredande av brott eller annars till följd av myndigheternas rätt till information bestäms något annat i lag.

Fondbolaget ska bevara behövlig information som gäller den rapport som avses i 1 mom. Informationen ska avföras fem år efter rapporteringen, om den inte fortfarande behövs för en brottsutredning, en pågående rättegång eller en myndighetsundersökning eller för att trygga de rättigheter som rapportören eller den som är föremål för rapporten har. Senast tre år efter den föregående justeringen ska behovet av fortsatt bevarande undersökas. En anteckning ska göras om justeringen.

En sådan registrerad person som en rapport enligt 1 mom. avser har inte rätt till insyn i den information som avses i 1 och 2 mom. Dataombudsmannen får på begäran av den registrerade kontrollera att uppgifterna är lagenliga.

Finansinspektionen får meddela närmare föreskrifter om hur rapporter som avses i 1 mom. ska göras och behandlas hos fondbolaget.

Vad som föreskrivs i 1–4 mom. tillämpas också på förvaringsinstitut.

22 a kap.

Tillsynsbefogenheter

150 a §

Finansinspektionen kan förbjuda den som handlar i strid med denna lag att fortsätta el-

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

ler upprepa det lagstridiga förfarandet samt samtidigt ålägga denne att återkalla, ändra eller rätta förfarandet, om detta ska anses vara behövt för uppnående av målen för tillsynen över finansmarknaden.

150 b §

Finansinspektionen kan förena iakttagande av förbud eller beslut som avses i 150 a § med vite. Vitet döms ut av Finansinspektionen. Bestämmelser om vite finns i viteslagen (1113/1990).

Denna lag träder i kraft den 20 .

Fondbolag som före den 18 mars 2016 till förvaringsinstitut har utsett ett institut som inte uppfyller kraven enligt denna lag ska senast den 17 mars 2018 utse ett förvaringsinstitut som uppfyller dessa krav.

De ansökningar om fastställelse av stadgar eller om verksamhetstillstånd eller andra tillstånd som är anhängiga när denna lag trädde i kraft ska kompletteras i enlighet med kraven enligt denna lag.

Placeringsfonders fondprospekt ska senast den 30 juni 2016 överensstämma med kraven enligt denna lag. Placeringsfonders faktablad ska överensstämma med kraven enligt denna lag senast i samband med den årliga uppdatering av faktabladet som följer efter lagens ikraftträdande.

Fondbolags ersättningsystem ska senast den 31 augusti 2016 överensstämma med bestämmelserna i 4 b kap.

2.

Lag

om ändring av lagen om Finansinspektionen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om Finansinspektionen (878/2008) 24 § 1 mom., rubriken för 28 § och det inledande stycket i 28 § 1 mom., 41 § 2 mom., 43 och 44 a §, 53 § 1 mom. och 73 § 2 och 3 mom.

av dem rubriken för 28 § och det inledande stycket i 28 § 1 mom. samt 73 § 2 och 3 mom. sådana de lyder i lag 752/2012, 41 § 2 mom. och 43 § sådana de lyder i lag 611/2014 samt 44 a § sådan den lyder i lagarna 1242/2011, 902/2012 och 611/2014, samt

fogas till 28 §, sådan den lyder i lag 752/2012, ett nytt 3 mom. och till 41 a §, sådan den lyder i lag 1279/2015, ett nytt 3 mom., varvid det nuvarande 3 och 4 mom. blir 4 och 5 mom., som följer:

Gällande lydelse

24 §

Granskningsrätt

Finansinspektionen har utan hinder av sekretessbestämmelserna rätt att på tillsynsobjekts och andra finansmarknadsaktörers verksamhetsställen granska handlingar, upptagningar och datasystem som gäller dessas verksamhet och förvaltning, i den utsträckning som behövs för att den ska kunna fullgöra sitt lagstadgade tillsynsuppdrag. Finansinspektionen har rätt att av tillsynsobjekt avgiftsfritt få behövliga kopior av handlingar och upptagningar som avses i denna paragraf.

Föreslagen lydelse

24 §

Granskningsrätt

Finansinspektionen har *trots* sekretessbestämmelserna rätt att på tillsynsobjekts och andra finansmarknadsaktörers verksamhetsställen granska handlingar, upptagningar *av telefonsamtal och elektronisk kommunikation, andra datatrafikuppgifter samt datasystem* som gäller dessas verksamhet och förvaltning, i den utsträckning som behövs för att den ska kunna fullgöra sitt lagstadgade tillsynsuppdrag. Finansinspektionen har rätt att av tillsynsobjekt *och andra finansmarknadsaktörer* avgiftsfritt få behövliga kopior av sådana handlingar och andra upptagningar *och datatrafikuppgifter* som avses i denna paragraf.

28 §

Begränsning av ledningens verksamhet för viss tid

Finansinspektionen kan för viss tid, högst fem år, förbjuda en person att vara medlem eller ersättare i styrelsen eller verkställande direktör eller dennes ställföreträdare i ett auktoriserat tillsynsobjekt eller att i övrigt

28 §

Begränsning av ledningens verksamhet

Finansinspektionen kan för viss tid, högst fem år, förbjuda en person att *i det auktoriserade tillsynsobjektet* vara medlem eller ersättare i styrelsen, *medlem eller ersättare i förvaltningsrådet*, verkställande direktör eller

höra till den högsta ledningen där, om

dennes ställföreträdare samt direkt underställd verkställande direktören, den person som sköter de högsta ledningsuppgifterna inom det auktoriserade tillsynsobjektet eller de facto leder dess verksamhet, om

Finansinspektionen kan permanent förbjuda en person att sköta ledningsuppgifter i fondbolag enligt lagen om placeringsfonder samt i förvaringsinstitut som fått verksamhetsstillstånd enligt den lagen, om personen upprepade gånger och allvarligt har gjort sig skyldig till överträdelser eller försummelser av de bestämmelser som nämns i 144 b § i lagen om placeringsfonder.

41 §

Påförande av påföljdsavgift

Påföljdsavgiftens belopp ska baseras på en samlad bedömning. Vid en bedömning av beloppet ska hänsyn tas till gärningens art, omfattning och varaktighet samt gärningsmannens ekonomiska ställning. Dessutom ska vid bedömningen beaktas den vinning som erhållits eller den skada som orsakats genom förfarandet, om vinningen eller skadan kan bestämmas, gärningsmannens samarbete med Finansinspektionen för att utreda ärendet, gärningsmannens tidigare överträdelser och försummelser i fråga om bestämmelserna om finansmarknaden samt förfarandets eventuella konsekvenser för det finansiella systemets stabilitet.

41 §

Påförande av påföljdsavgift

Påföljdsavgiftens belopp ska baseras på en samlad bedömning. Vid bedömningen av beloppet ska hänsyn tas till förfarandets art, omfattning och varaktighet samt gärningsmannens ekonomiska ställning. Dessutom ska vid bedömningen beaktas den vinning som erhållits och den skada som orsakats *andra personer* genom förfarandet, om vinningen eller skadan kan bestämmas, gärningsmannens samarbete med Finansinspektionen för att utreda ärendet, *åtgärder för att förhindra att överträdelserna upprepas*, gärningsmannens tidigare överträdelser och försummelser i fråga om bestämmelserna om finansmarknaden samt förfarandets eventuella konsekvenser för det finansiella systemets stabilitet.

41 a §

Påföljdsavgiftens maximibelopp i vissa fall

Om en påföljdsavgift påförs för en överträdelse av en bestämmelse som nämns i 144 b § 2 mom. i lagen om placeringsfonder, får en juridisk person påföras en påföljdsavgift som uppgår till antingen högst tio procent av den juridiska personens omsättning under året

före gärningen eller försummelsen eller högst fem miljoner euro, och en fysisk person påföras en påföljdsavgift som uppgår till högst fem miljoner euro.

---

43 §

Offentliggörande av ordningsavgift, offentlig varning och påföljdsavgift

Finansinspektionen ska offentliggöra ordningsavgifter, offentliga varningar och påföljdsavgifter samt påföljdsavgifter som påförts av marknadsdomstolen. Av offentliggörandet ska det framgå om beslutet att påföra eller meddela påföljden har vunnit laga kraft. Om besvärmyndigheten upphäver beslutet ska Finansinspektionen offentliggöra besvärmyndighetens beslut på samma sätt som påförandet eller meddelandet av påföljden har offentliggjorts. Information om en påföljd ska läggas ut på Finansinspektionens webbsidor för en tid av fem år.

En påföljd kan offentliggöras utan att namnet på den som är föremål för åtgärden nämns, om offentliggörande enligt 1 mom. skulle äventyra finansmarknadens stabilitet eller en pågående myndighetsundersökning eller orsaka parterna oproportionerlig skada eller vara orimligt för en fysisk person.

Offentliggörandet av en påföljd kan skjutas upp, om de förutsättningar som avses i 2

43 §

Offentliggörande av administrativa påföljder och andra beslut

Finansinspektionen ska utan dröjsmål offentliggöra ordningsavgifter, offentliga varningar och påföljdsavgifter samt påföljdsavgifter som påförts av marknadsdomstolen *efter det att den person som är föremål för beslutet har informerats om detta*. Av offentliggörandet ska framgå huruvida beslutet att påföra eller meddela påföljden har vunnit laga kraft, *överträdelsens art och slag samt identiteten hos den person som är ansvarig för överträdelsen*. Om besvärmyndigheten upphäver beslutet helt eller delvis, ska Finansinspektionen offentliggöra besvärmyndighetens beslut på samma sätt som påförandet eller meddelandet av påföljden har offentliggjorts. Information om en påföljd ska finnas tillgänglig på Finansinspektionens webbsidor i fem år.

Om det är oskäligt att namnet på den fysiska eller juridiska person som ålagts en påföljd offentliggörs, eller om offentliggörandet av påföljden äventyrar stabiliteten på finansmarknaden eller en pågående myndighetsundersökning, kan Finansinspektionen

1) skjuta upp offentliggörandet av beslutet om påföljd tills det inte längre finns grunder för att låta bli att offentliggöra beslutet,

2) offentliggöra beslutet om påföljd utan att ange namnet på den som ålagts en påföljd,

3) låta bli att offentliggöra ett beslut om påföljd, om de åtgärder som anges i 1 och 2 punkten inte är tillräckliga för att säkerställa att stabiliteten på finansmarknaden inte äventyras,

4) låta bli att offentliggöra ett beslut som avses i 4 mom., om det inte är skäligt att offentliggöra beslutet på grund av att de åtgärder som är föremål för beslutet är ringa.

Om Finansinspektionen i enlighet med 2 mom. 2 punkten offentliggör ett beslut om på-

mom. kan antas upphöra inom en rimlig tid.

följd utan angivande av namnet på den som ålagts en påföljd, kan den samtidigt fatta beslut om att offentliggöra namnet senare efter en skälig tid, om grunderna för att låta bli att offentliggöra namnet upphör under den perioden.

Vad som ovan i denna paragraf föreskrivs om offentliggörande av ordningsavgift, offentlig varning och påföljdsavgift tillämpas också på offentliggörande av sådana beslut som avses i 26–29, 33 och 33 a § i denna lag och i 18 j § och 122 § i lagen om placeringsfonder.

44 a §

Information till de europeiska tillsynsmyndigheterna om påföljder

Finansinspektionen ska i sådana fall som avses i de rättsakter från Europeiska unionen som gäller finansmarknaden förse den berörda europeiska tillsynsmyndigheten med

1) information om en offentliggjord påföljd enligt detta kapitel, samtidigt som påföljden offentliggörs samt med information om eventuellt överklagande och dess slutresultat,

2) sammanställda uppgifter för varje år om de påföljder enligt detta kapitel som påförts under året.

Vad som i 1 mom. föreskrivs om påföljder ska också tillämpas på åtgärder som kan jämföras med påföljder.

53 §

Vägran att delta i tillsynssamarbete

Finansinspektionen får vägra samarbeta med en utländsk EES-tillsynsmyndighet end-

44 a §

Information till de europeiska tillsynsmyndigheterna om påföljder och andra beslut

Finansinspektionen ska till den berörda europeiska tillsynsmyndigheten sända

1) information om en offentliggjord påföljd enligt detta kapitel, samtidigt som påföljden offentliggörs samt med information om eventuellt överklagande och dess slutresultat,

2) information om en icke offentliggjord påföljd enligt detta kapitel, samtidigt som påföljden påförs eller meddelas samt med information om eventuellt överklagande och dess slutresultat,

3) sammanställda uppgifter för varje år om de påföljder enligt detta kapitel som påförts under året,

4) information om straffrättsliga påföljder för brott mot de bestämmelser som gäller finansmarknaden samt information om eventuellt överklagande och dess slutresultat.

Vad som i 1 mom. 1–3 punkten föreskrivs om information om påföljder ska tillämpas också på beslut som avses i 26–29, 33 och 33 a § i denna lag och i 18 j § och 122 § i lagen om placeringsfonder.

53 §

Vägran att delta i tillsynssamarbete

Finansinspektionen får vägra samarbeta med en utländsk EES-tillsynsmyndighet end-

ast om

1) samarbetet skulle äventyra Finlands självbestämmanderätt, säkerhet eller allmänna ordning,

2) begäran om samarbete gäller en part i en rättegång om det ärende som begäran avser och rättegången redan har inletts i Finland, eller

3) det i Finland har getts ett lagakraftvunnet beslut som gäller den person och den gärning som samarbetsbegäran avser.

ast om

1) samarbetet skulle äventyra Finlands självbestämmanderätt, säkerhet eller allmänna ordning,

2) begäran om samarbete gäller en part i en rättegång om det ärende som begäran avser och rättegången redan har inletts i Finland,

3) det i Finland har getts ett lagakraftvunnet beslut som gäller den person och den gärning som samarbetsbegäran avser, *eller*

4) *det sannolikt får negativa konsekvenser för Finansinspektionens egen utredning eller tillsyn över verkställigheten om man tillmötesgår begäran.*

73 §

Överklagande

Finansinspektionens beslut enligt 38–41 § får överklagas genom besvär hos marknadsdomstolen i enlighet med förvaltningsprocesslagen.

Marknadsdomstolens beslut enligt 2 mom. samt beslut som marknadsdomstolen meddelat med stöd av 40 och 41 § får överklagas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen i enlighet med förvaltningsprocesslagen

73 §

Överklagande

Finansinspektionens beslut enligt 38–41 § och 41 a § får överklagas genom besvär hos marknadsdomstolen i enlighet med förvaltningsprocesslagen.

Marknadsdomstolens beslut enligt 2 mom. samt beslut som marknadsdomstolen meddelat med stöd av 40, 41 och 41 a § får överklagas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen i enlighet med förvaltningsprocesslagen

Denna lag träder i kraft den 20 .

På gärningar och försummelser som skett innan denna lag trädde i kraft tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.